Regd. No. H. 18

విడిప్రతి 30 పైసలు

శుక్రవారం 15-12-72

"ఆల్‌విటాల్"

నరముల పటుత్వము, రక్తవృద్ధి, శీర్ణశక్తి కలిగింది నూతన శోషను నాపంగును.

220 మి. లీ రూ. 5-90 లు

450 మి. లీ. రూ. 10-90 లు

అన్ని మందుషాపులలోను దొరకును.

☞ కోరినవారికి కేటలాగు ఉచితం.

వి. యన్. ఫార్మా,

రాయాజీవీధి - నెల్లూరు.

శోభన్ పైసలు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 44 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 50

"OLUCEM"

(ఓలూసెమ్)

వాటర్‌ప్రూఫ్ సిమెంటు పెయింటు

మీ ఇంటిగోడలకు రంగు రంగుల ఓలూసెమ్ వేయండి అందంగానూ వుంటుంది. గోడలోనికి చెమ్మను చేర నివ్వదు. తయారుదీయువారు:

శోభన్ పెయింట్స్

శోభన్ నగర్

నెల్లూరు-3 ఫోను: 506.

బత్తిన సుబ్బారావు

కాకాణి వెంకటరత్నం

సాగి సూర్యనారాయణరాజు

వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు

మూర్తిరాజు

బత్తిన ఒక్కడే ఎందుకు రాజీనామా చేసినట్లు?

రాష్ట్ర విభజన కోరకుంటే ఈ 9 మంది మంత్రుల స్థితి ఏమిటి?

సహకారమంత్రి శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు రాజీనామా యిస్తూ విజయవాడనుండి ముఖ్యమంత్రికి తంతి కొట్టడం, కూడా తాము వ్యాయడం హైదరాబాదులో సంభ్రమాశ్చర్యాను కల్గించింది. అది సహజం ఎందువల్లనంటే, విజయవాడకు బయలుదేరే ముందుకూడా అయనకు అటువంటి ఆలోచనేదట; విజయవాడకు చేరిన తర్వాతనే ఆ బుద్ధి పుట్టినట్లుంది. రాజీనామా చేయాలనే అభిప్రాయం ముందే వుండివుంటే, ఆ పని హైదరాబాదులోనే చేసివుండవచ్చు.

రాజీనామా యిచ్చిన తొమ్మిదిమంది మంత్రుల్లో సుబ్బారావుగారుకూడా ఒకరు. ఆ తొమ్మిది రాజీనామాలు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని దగ్గరవున్నాయి; వాటిని అయన ఆమోదించనూలేదు, నిరాకరించనూలేదు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని నిర్ణయం కోసం ఈ తొమ్మిదిమంది మంత్రులూ నిరీక్షిస్తున్నారు. ఆ నిర్ణయం అలస్యమయ్యేట్టుంటే, ఈలోగా తామే ఒక నిర్ణయానికి రానున్నట్లు మంత్రులు వ్యక్తపరిస్తున్నారు. ఈ సమయంలో శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు ఒక్కడు మళ్లీ ముఖ్యమంత్రి పేర రాజీనామా తంతడానికి కారణమేమిటి? దాని అర్థమేమిటి?

ఈ ప్రశ్నలకు రాజధానిలోని రాజకీయవర్గాలలో వినిపించిన సమాధానం – రాజీనామా యిచ్చిన తొమ్మిది మంది మంత్రుల్లో కొందరు పునరాలోచనలో పడ్డారని, అటువంటివారు రాజీనామాలు వుపసంహరించుకుంటారేమోననే భయంతో, రాజీనామాలను గట్టిపరచడానికి సుబ్బారావుచేత రాజీనామా చేయించడంజరిగిందని అంటున్నారు. ఒకరు రాజీనామా యిచ్చి వైదొలగిన తర్వాత, తక్కినవారు వెనుకకుపోయే అవకాశం లేదని వీరి భావంగా కనపడుతుంది పునరాలోచనల్లోపడిన మంత్రుల్లో సుబ్బారావు గారొకరని, అందువల్ల అయనే ముందుజరికించడంజరిగిందని కూడా వదంతి.

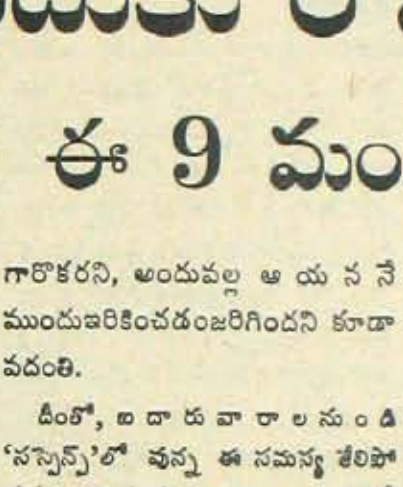
దీంతో, ఐదారువారాలనుండి 'సస్పెన్స్'లో వున్న ఈ సమస్య తేలిపోవచ్చు. బత్తిన సుబ్బారావుగారి రాజీనామాను ముఖ్యమంత్రి ఆమోదించాడనే వార్త, ఈపత్రిక పాఠకుల చేతికందేలోగా, వెలువడినా ఆశ్చర్యం లేదు. ఆమోదించే తరుణంలోనే అయన వెన్నుట్టు విషయజ్ఞులంటారు. తొమ్మిదిమంది రాజీనామా పత్రాలు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు ముఖ్యమంత్రి వద్ద యిచ్చినట్లు, ఆమోదించేముందు తమ అనుమతి తీసుకోమని అదే ఖండినట్లు తెలుస్తున్నది. అంటే రాజీనామా పత్రాలు ప్రస్తుతం ముఖ్యమంత్రి వద్దనే వున్నాయన్నమాట తక్కిన ఎనిమిదిమందిని కూడా అయన ఏ క్షణంలోనైనా ఆమోదించవచ్చునన్నమాట. సుబ్బారావుగారి రాజీనామాతోబాటు, వీరిని ఆమోదించవచ్చుననే అనుమానమూ లేకపోలేదు.

ముఖ్యమంత్రి ఆమోదించడానికి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని అనుమతి కావలసి

—కొరవ 7-వ పేజీలో

టి. వి. సుబ్బారెడ్డి

పి బసిరెడ్డి

చల్లా సుబ్బరాయుడు

కోవూరు-లోక్‌మహల్

15-12-72 శుక్రవారం

నేడే పునఃప్రారంభం

మొదటిరోజు 2 ఆటలు సా॥ 6 గం॥ రా॥ 10 గం॥

తర్వాత ప్రతిరోజు మూడు ఆటలు

మ॥ 2 గం॥ సా॥ 6 గం॥ రాత్రి: 10 గంటలకు

శ్రీ వేంకటేశ్వరమహాత్మ్యం

యస్. టి. రామారావు, సావిత్రి, శాంతకుమారి.

రేట్లు: రూ. 1-40, 1-15, 0-55, 0-35

ప్రతి టిక్కెట్టుపై 10 పైసలు బంగ్లాశరణార్థం కు అదికం.

—వేమారెడ్డి శేషురెడ్డి,

మేనేజింగుపార్టనరు.

Phone: 103.

SAFIRE

AUTHORISED EXCLUSIVE SHOW ROOM FOR

BINNY'S TEXTILES AND GARMENTS

Chinna Bazar - NELLORE

BUY NOW TO SAVE

20 to 25% Discount on

BINNY'S GARMENTS

This offer is open for a limited period only

LATEST IN TERENE BLENDED

SHIRTINGS : 80/20 "Sunil" in pleasing Pastel Shades Triumph Plain & checks-Zeplin Harmony Crape - Azizona Striped - Reshma Dobby - Carmen Stripes - Tuscan Checks - Tosca Stripes - Cascade Plain & Stripes

SUITINGS: Marlbourgh - Earl - Rising Sun - Progress - Benhur - Prince of Wales Admiral - Marathan - Shahenshah

COTSWOL: in Plain & Latest Checks.

VARSITY: Terry wool Suiting.

Chinchella Printed poplin in latest designs and many other qualites in latest colours & designs.

Silk Dhoties & Angavastrams in assorted matching Borders

Kindly Visit for all your BINNY requirements.

జమీన్ రైతు

శ్రీ పరీధావి మార్గశిర శుద్ధ దశమి శుక్రవారం 15-12-1972

ప్రధాని రావాలి!

ముల్కీ వ్యతిరేకోద్యమం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సమగ్ర రూపాన్ని పొందిందనే చెప్పాలి. శాంతియుతంగానే అయినా సర్వవ్యాప్తమైనదిగా భావించాలి.

కేవలం విద్యార్థులతోనే ప్రారంభమైన ఈ ఉద్యమం, వివిధ దశలను దాటుకొని, ఇప్పుడు అందరిదీ అయిపోయింది. ఎన్. జి. ఓ. లు, రైతులు, జూనియర్ ఇంజనీర్లు కూడా సమ్మెకు దిగిన తర్వాత; న్యాయవాదులు కూడా ఉద్యమంలో భాగస్వాములైన తర్వాత; గజిటెడ్ ఆఫీసర్లు కూడా సమ్మెలో చేరనున్నవుడు; చెదురుమదురుగానే అయినా సమితి అధ్యక్షులు, సర్పంచ్‌లు ఉద్యమానికి అనుకూలంగా పదవులను వదులుతున్నప్పుడు; కాంగ్రెస్ వాదులూ ఇందులో ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు దీన్ని తేలికగా భావించడానికి వీలులేదు; త్రోసివేయడం అంతకుముందే సాధ్యం కాదు. ఆ సమయం మించిపోయిందనే మా అభిప్రాయం.

రోజురోజుకు ఉద్యమం బలపడుతున్నదే కాని నీరసించడంలేదు. క్రమక్రమంగా అందరూ దీనికనుకూలంగా మారుతున్నారే కాని, ప్రతికూలురవుతున్నవారు కనపడరు. ఇది ప్రతిపక్షాలవారి ఆందోళననో, అమాయకులైన విద్యార్థుల ఆందోళననో, సదా సమ్మెల ధోరణిలో వుండే ప్రభుత్వోద్యోగులదనో, వ్యక్తిగత ద్వేషాసూయలతో కూడినదనో, పరాకటనో ఇంకొకటనో సరిపుచ్చుకొని సంతృప్తిపడి లాభంలేదు; ఈ సమయంలో అది అవివేకమే అవుతుంది. ఈ ఆందోళన వెనుక, ఈ ఉద్యమం వెనుక రకరకాల కారణాలుండవచ్చు, రకరకాల వ్యక్తులుండవచ్చు, ఏకారణమూ లేకుండా ప్రవాహంలో కొట్టుకపోయేవారూ వుండవచ్చు. ఇవన్నీ ఇంతకుమునుపు తేల్చుకోదగినవి; అప్పుడు తేల్చుకోవలసినవి. ఇప్పుడు ఈ సమస్యను పూర్తిగా కొత్త చూపుతో చూడాలి; నూతనదృక్పథంతో పరిశీలించాలి; విలంబనంలేకుండా పరిష్కరింపబడుటకు కృషి జరగాలి!

ముల్కీ విషయంలో కాని, ప్రధాని పంచసూత్రాల విషయంలో కాని ప్రజలను ఒప్పించవలసినవారు, మెప్పించవలసినవారు కాంగ్రెస్ వాదులు. అవి అసమంజసంగా వున్నాయనుకుంటే, మార్పించవలసింది కాంగ్రెస్‌వాదులు తమనాయకత్వాన్ని. నిర్దేశిస్తున్న రాష్ట్ర సమగ్రత కాపాడబడుటకు కృషి చేయవలసినవారు, కాపాడవలసినవారు కాంగ్రెస్‌వాదులు. తమవాదాన్ని, విధానాన్ని ప్రజల మధ్యకువచ్చి చెప్పుకొని, సమర్థించుకొని, నిల్పుకోవలసినవారు కాంగ్రెస్ వాదులు. కాని ఈ అన్ని విషయాల్లోను వీరు విఫలులైనారు. ఈ సమస్యకు సంబంధించి ఆంధ్రలో కాంగ్రెస్ చిన్నాభిన్నమైపోయింది. వీరికొక నిర్దిష్టమైన అభిప్రాయంలేదు, చిత్తశుద్ధిలేదు, ఆత్మవిశ్వాసంలేదు, మనోధైర్యం లేదు. సాధ్యమైనంతవరకు అజ్ఞాతంలో వుండడం వీరి అభిమతం; ప్రజలమధ్య దిక్కుకుంటే వారికి ప్రియంగా పలకడం వీరనుసరిస్తున్న వైఖరి; హైదరాబాదుకు పోతే నాలుగుగోడల మధ్య పంచసూత్రాలకు అనుకూలంగా సంతకం పెట్టడం వీరు చేస్తున్న పని. తొమ్మిదిమంది మంత్రుల రాజీనామా, కొంతమంది కాంగ్రెస్ వాదుల్లో కొద్దో గొప్పో మిగిలివుండిన ఆత్మస్థైర్యాన్ని కూడా సడలించి వేసింది. ఈనాడు రాష్ట్రంలోని కాంగ్రెస్ వాదులు గోడమీద పిల్లులు; రాష్ట్ర సమగ్రత నిలుస్తుందంటే, నరసింహారావు నాయకుడుగా కొనసాగుతాడంటే అటే దూకుతారు; లేదంటే ఇటు గంతులేస్తారు! అందుకు అవకాశవాదమే కాంగ్రెస్‌వారి వాదమైపోయింది. ఈ బలహీనతను గమనించే ఉద్యమనాయకులు విజృంభిస్తున్నారు; ప్రత్యేక ఆంధ్ర అవతరించినట్లేనని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు.

ఏ పరిస్థితుల్లోనైనా రాష్ట్ర సమైక్యతకు భంగపాటు రాకూడదని చిత్తశుద్ధితో అభిలషిస్తున్నవారు, ధైర్యంగా ప్రకటిస్తున్నవారు, వేర్పాటు వాదులను నిర్భయంగా ఎదుర్కొంటున్నవారు కమ్యూనిస్టులు. ఈ విషయంలో రెండు కమ్యూనిస్టు పార్టీలు, పరస్పరం తిట్టుకుంటూనే, ఏకాభిప్రాయాన్ని కల్గివున్నాయి. కాని ముల్కీ వ్యతిరేకోద్యమాన్ని, ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాదాన్ని ఎదుర్కొనే శక్తి వీరిలో లోపించింది. వీరు నిస్సహాయులైపోయారు!

ఆంధ్రలో ఏ బంధాలూ లేకుండా బయటవున్న పాతనాయకుల్లో కొందరు అభిప్రాయ స్వేచ్ఛకు అవకాశం లేదని మౌనం వహిస్తే; అదార్యరంగా పదివారు విభజనే ఉత్తమమని వెలిబుచ్చుతున్నారు. 'ఆంధ్రపత్రిక' కాళహస్తి విలేకరి వార్తప్రకారం, ఏకాంతవాసంలో వున్న శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి – ఒకేసారి రాష్ట్రాన్ని మూడుగా విభజించడం మంచిదన్నారు.

ఈ అయోమయ వాతావరణంలో, అగమ్యగోచర పరిస్థితుల్లో కనపడుతున్న ఆశారేఖ ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఒక్కటే. రాష్ట్ర విచ్ఛిత్తిని నివారించడం ఆమె ఒక్కరి చేతులలోనే వుంది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తర్వాత పరిష్కారాన్ని ఆమె ఆలస్యం చేసినందువల్లనే, ఉద్యమం ఈ రూపం ధరించింది. ఈ పంచసూత్రాలనే వెనువెంటనే ప్రకటించివున్నా, ఇంతటి తీవ్రత వుండేది కాదు. ఇటు ఆంధ్రలో, అటు తెలంగాణాలో పట్టింపులు ఎక్కువై, ఉద్రేకాలు పెరిగిన తర్వాత, అంతకంటే మంచి రాజీపరిష్కారం లేదనుకోవలసిందేనా; ముందేగాని ఆమె చొరవ తీసుకొని వుంటే, ఆంధ్ర-తెలంగాణా మంత్రుల వ్యర్థ చర్చలతో కాలహరణం జరగకుండా వుంటే, అందుకు కూడా ఇంకకొంత నమ్మకకరమైన పరిష్కారాన్ని ఆమె ఇవ్వగలిగేది. ఇప్పుడైనా మించిపోయిందిలేదు. తనపేరుతో, తన బొమ్మతో గెల్చిన కాంగ్రెస్ వాదు కర్తవ్యతావిమూఢులై మూలకూర్చున్నారు కాబట్టి; ప్రధాని తానే వారి బాధ్యతలను కూడా స్వీకరించవలసి వుంది. ఆమె రాష్ట్రానికి రావాలి; రాష్ట్రంలోని వాతావరణాన్ని స్వయంగా చూడాలి; అందరు నాయకులతో చర్చలు జరపాలి; ఒక రాజీపథకానికి అందరినీ ఒప్పించాలి; పరిస్థితులను ప్రజలకు నేరుగా చెప్పాలి. ఆమె రాష్ట్రానికి రాగలిగితే, పరిస్థితులను చూడగలిగితే, కష్టసుఖాలను స్వయంగా వినగలిగితే, సామాన్య ప్రజలతో నేరుగా మాట్లాడగలిగితే, పరిష్కారం అసాధ్యమని మేమనుకోము; పరిస్థితులు సర్దుబాటుకావడం కష్టమని మేము భావించము. హైదరాబాదు నుండో, ఢిల్లీనుండో శాసిస్తే వినిపించుకునేవారు, లక్ష్యపెట్టేవారులేరు. అందువల్లే ప్రధాని రావాలని కోరుతున్నాము; ఉభయులకు నమ్మకకరంగా రాష్ట్ర సమైక్యతను నిల్పాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ——

చీడలకు, తెగుళ్లకు...

వరి, పత్తి, మిరప, పొగాకు మున్నగు అన్నిపైర్ల చీడలు, తెగుళ్లను అత్యద్భుతంగా నివారించే మా నాగలిమార్కు మందులను వాడండి!

ముడతపిండి (బి. హెచ్. సి.) 10%, 5%

సెవిన్ డస్ట్

ఎండ్రిన్ 20%, సూపర్ ఎండ్రిన్ 25%

మలాథియాన్ 50% (ద్రావకం)

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రొడక్ట్స్ (ప్ర) లిమిటెడ్ - నెల్లూరు-2.

(ఫోన్, 87).

◆ జనవాణి

కీడేగాని మేలుకాదు!

రాష్ట్ర విభజనవల్ల కీడేగాని, మేలు జరుగుతుందనుకోవడం కేవలం భ్రమ. ప్రధాని పంచసూత్ర ప్రణాళికను అమలు పరచినా, ముల్కీలు లేనందువల్ల ఇబ్బందులపాలయ్యే ఉద్యోగులు ఆంధ్ర జనాభాలో ఎంతశాతం? అసలు రాష్ట్ర జనాభాలో ఉద్యోగుల శాతమెంత? ఈ వివరాల్లోకిపోయి, ఉద్రేకాలకు లోబడకుండా ఆలోచిస్తే యింత రద్ధాంతమే వుండకపోను.

మంచిగా, స్నేహంగా విడిపోదామంటున్నారు; దాగుడి మరి లాభనష్టాల బేరీజు వేసుకోకుండా విడిపోయేదెట్లా? విడిపోయాక రాజధాని ఎక్కడ పెట్టాలనే విషయంమీద గొడవలు రాకుండా వుంటాయా? మళ్ళీ రాయలసీమ లాంటి వెనుకబడిన ప్రాంతం ప్రత్యేక రక్షణల కోసం పోరాటం సాగించదనే గ్యారంటీ యేముంది? రాజధాని అంటే మాటలా? ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు, హైకోర్టు, శాసనసభాభవనాలు వీటి నిర్మాణాలకు కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చుచేయాల్సివస్తుంది. ఆ ఖర్చు భరించాల్సింది ప్రజలేకదా? మూల్గుతున్న ముసలినక్క నెత్తిన తాటికాయపడ్డట్టు, ఉన్న సమస్యలు చాలకనా పైగా యిదొకటి తెచ్చుకోవడం?

పోనీ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడ్డాక ఉద్యోగాలేమైనా పెరగబోతాయా? పైగా సామాన్యులకు సాధారణ పద్ధతుల్లో ఉద్యోగాలెవ్వరికైనా దొరికాయా? విడిపోవడంవల్ల ఉద్యోగాలు పెరగవుకాని, రాజకీయ పదవులు పెరుగుతాయి; మంత్రుల సంఖ్య పెరుగుతుంది ఇప్పుడు మంత్రులు కానివారు, కాలేనివారు అప్పుడు మంత్రిపదవుల ననుభవించే అవకాశం కలగవచ్చు దీనివల్ల సామాన్యునికి ఒరిగే ప్రయోజనం శూన్యం.

వేర్పాటు వాదులు తెలంగాణాలో నిరుద్యోగులే లేరన్నట్లు వాదిస్తున్నారు. తెలంగాణాలో దరిద్రమే లేదు పొమ్మనే ధోరణిలో వున్నారు. ఇవి పట్టి ఊహాకల్పనలు; ప్రాంతీయోన్మాదం ముదిరాక చెప్పేమాటలు.

భాషాప్రాతిపదికమీద ఆంధ్రులం మద్రాసునుండి విడిపోయాం. సరే, విడిపోయాక ఏమిసాధించాం? పారిశ్రామికంగా ఏమైనా అభివృద్ధిచెందామా అంటే-లేదు. వ్యవసాయికంగా ఏమైనా ముందంజ వేశామా అంటే-లేదు. నగటు మానవుని ముఖాన ఏనాడైనా చిరునవ్వు చూశామా అంటే—అదీలేదు. పైగా నిరుద్యోగ భూతాన్ని పోషించి పెంచాము; దరిద్ర దేవతకు నీరాజనాలతో పూజచేస్తున్నాము. ఇప్పుడు మళ్ళీ ప్రాంతీయ తత్వాన్ని రెచ్చగొట్టి మన ప్రభుత్వ ఆస్తులను మనమే ధ్వంసం చేసుకొంటున్నాము.

వేరయితే ముఖ్యంగా మన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మూలపడ్డాయి. స్థిరపడడానికే, కొత్త వెతుక్కోడానికే ఉన్న పుణ్యకాలం కాస్తా సరిపోతుంది. భూసంస్కరణలు అమలుజరిపే అవకాశం చేయిజారిపోతుంది. దీనితో, చిట్టచివరి వాళ్ళుగా మిగిలిపోతాం అన్యుల దృష్టిలో లోకువైపోతాం.

41.2 శాతం మంది గర్భదరిద్రులున్న మన రాష్ట్రంలో దారిద్ర్యాన్ని పారద్రోలడానికెవరూ ఉద్యమం నడపలేదే! విచ్చలవిడిగా సాగుతున్న లంచగొండితనాన్ని రూపుమాపడానికెవరూ నడుంబిగించలేదే! పెచ్చు పెరిగిన ధరలను అదుపులో పెట్టాలనే ఆలోచన ఎక్కడా రావడంలేదే! లక్షలాది విద్యావంతులు నిరుద్యోగులై కార్యాలయాల వెంట తిరుగుతుంటే ఆ పరిస్థితిని తొలగించడానికెవరూ ఉద్యమించలేదే! ఇలాంటి మౌలిక సమస్యలపట్ల మౌనం వహించి, యిప్పుడు గోరంతలు కొండంతలు చేయడం ఎవరికీ శ్రేయస్కరంకాదు. కాబట్టి పక్షవాదాలు కట్టిపెట్టి, ప్రాంతీయోన్మాదానికి సమాధి కట్టి, స్వార్థపరుల పన్నాగాలను వమ్ముచేసి, సోదర భావంతో ఆంధ్రులంతా సమైక్యతా భావానికి జేజేలు చెప్పాలి!

గూడూరు— పి.వి. ప్రభాకరరావు
ఎం.ఏ. ఎల్.ఎల్.బి.

▲

ఇంకా ఆలస్యమా?

ముల్కీ నిబంధనలపై సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు 16 ఏళ్ళ సమైక్యతలో సంక్షోభం సృష్టించింది. తెలంగాణా ప్రాంతీయ సంఘం, ప్రత్యేక బడ్జెటు వగైరా సౌకర్యాలను ఏర్పరచి తెలంగాణా అభివృద్ధికి అగ్రతాంబూలం యివ్వబడుతూనే వున్నా, యిప్పుడు అదనంగా ఈ ముల్కీ భూతం దాపురించి ఆంధ్రప్రాంతీయుల్లో భయాందోళనలను రేకెత్తించింది. ఇటీవల ఆంధ్ర ప్రాంతంలో జరిగిన దహన, విధ్వంసకాండలకు; పోలీసు కాల్పులకు బాధ్యత రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలదే! ఈ ప్రభుత్వాల మొండి వైఖరివల్లనే రాష్ట్రం అరాచకం పాలైంది.

పార్లమెంటులో ముల్కీ నిబంధనలకు సవరణలు ప్రతిపాదించడం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తలకుమించిన పనికాదు. చారిత్రిక ప్రాముఖ్యత కల్గిన రాజభరణాలను రద్దు చేయగాలేనిది యిక ఈ ముల్కీరూల్సుకు వచ్చిందా? సులభంగా బ్యాంకుల జాతీయకరణ చేయగల్గినవారికి ముల్కీ సవరణ అంత కష్టమైన సమస్య కాదు. ఇంకా ఆలస్యంచేస్తే పరిస్థితులు యింకా విషమరూపం దాల్చి అనర్థానికి దారితీయవచ్చు. ఇప్పటికే 40 మంది రాష్ట్రప్రభుత్వ అసమర్థతవల్ల ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఇకనైనా నాయకులు వాస్తవాన్ని గుర్తించి పరిస్థితుల కనుగుణ్యంగా సమస్యా పరిష్కారం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

నెల్లూరు -ఎం.వి.ఎస్. దుర్గాప్రసాద్

▲

ఎంతోదూరం కాదు!

ప్రధాని తీర్పు ఆచరణయోగ్యంగాలేదు. అంగీకరించని విధంగావున్న ఆ తీర్పుకు తీసమంతైనా విలువనియ్యవ నక్కరలేదు. ముల్కీ సమస్య ఉద్యోగులకు మాత్రమే పరిమితమైందని ఆమె భావించడం, 'ముక్కోటి ఆంధ్రులలో 1500 మంది సమస్య ఒక లెక్కా'- అన్న ధోరణిలో తేల్చిపారేయడం హాస్యాస్పదంగావుంది. పరాయిదేశంలో ఏ ఒక్క భారతీయునికి అవమానం జరిగినా అది ప్రతి భారతీయుణ్ణీ అవమానించినట్లే అవుతుందిగదా! మరి ఏ ఒక్క ఆంధ్రుడైనా తన రాష్ట్ర రాజధానిలోనే పరాయివాడుగా బ్రతకవలసివచ్చినా ఆ అవమానం ఆంధ్ర రక్తం వున్న ప్రతి ఆంధ్రుడిదీ అని మనం మరవకూడదు. ఆంధ్రులందరూ ఏకత్రాటిమీద నడిస్తే తమ హక్కుల పరిరక్షణకోసం ప్రత్యేకరాష్ట్రం సాధించడం ఎంతో దూరంలో లేదు.

తిరుక్కలికుండ్రం — జి. వెంకయ్య
తమిళనాడు బి.ఇ.,

▲

కరెంటు బిల్లులు— అదనపు విధింపు

అక్టోబరు నుండి కరెంటు వాడకానికి పరిమితులు విధించి, దాటితే ప్రతి యూనిట్‌కు రెట్టింపు చార్జి (70 పైసలు) వసూలు చేస్తున్నారు. దాంతో ఒక్కరూపాయి మీటరు చార్జి కలిపి, మొత్తం గంటకొంత చారలోడిగంప అన్నట్లు బిలు తయారుచేసి మధ్యతరగతి జనాన్ని ఇబ్బందిపెడుతున్నారు. ఈ ఘోరమేమిటి స్వామీ—అని అడిగితే 'అదంతే' అని ఒక్కమాట జవాబు వస్తుంది. ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు అధికారులు మధ్యతరగతి ప్రజలను కష్టపెట్టకుండా ఈ పరిమితులు అదనపు విధింపులు యికనైనా ఉపసంహరించుకొని కరెంటు వాడకందార్లను కాపాడ్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఆత్మకూరు - జి. వి. నరసింహారావు

* * *

1-10-72 నుండి కోటాకుమించి ఉపయోగించిన కరెంటుకు రెట్టింపుచార్జీలు చేయవద్దన్న ఉత్తర్వు వచ్చి 14తేది బిల్లు వ్రాసివంపిన తర్వాత 26 తేదిన పద్నారు పైగా వసూలుచేసినతర్వాత మరల బిల్లులో అడ్జెస్టు చేయవలెనన్న ఉత్తర్వు కూడా రాలేదని ఒక గుమాస్తా చెప్పాడు. ఇది అన్యాయం.

చంద్రగిరి — సి. కేశవయ్యనాయుడు

——

వేర్పాటు ఉద్యమానికి ముల్కీ సాకుమాత్రమే!

చర్చ సాగుతూనేవుంది. కాదు రగులుతూనేవుంది. ఎవరిని పంచసూత్ర పథకంపై! రెండువైపులా ధోరణిలో శీఘ్రత కనపడుతూంది-కాని ఉద్యమ స్వభావంలోమాత్రం ప్రస్ఫుటమయిన మార్పు వుంది

రెండుమాసాలుగా ముల్కీబంధనలకు అనుకూలంగా ప్రతికూలంగా జరుగుతున్న ఉద్యమం కొందరు వేర్పాటు ఉద్యమంగా రూపొందించాలని చూస్తున్నారు. ఒకనాటి

హైదరాబాదులోని ఒక ఆంధ్ర జర్నలిస్టు అభిప్రాయాలు

తెలంగాణా వేర్పాటు ఉద్యమంలోవలెనే ఇది తప్పు అని చెప్పగల నాయకుడు లేకపోయాడు. ఈవూళ్లో జరిగిందని యీవూళ్లోను, ఆవూళ్లోజరిగిందని మరొక చోట కార్చిచ్చులాగా సాగుతోంది.

ఉద్యమం తీవ్రత ఎంతవుందో తెలియాలంటే మితవాది, రాజకీయ వివేకంగల శాస్త్రి విశ్వనాథం వంటి వారుకూడాదిగి ఈవుద్యమం విస్ఫోటం కావాలంటున్నారు. ముల్కీరూల్స్ గద్దు, వేర్పాటు ఆంధ్ర రాష్ట్రం అనే నినాదంతో ఊరేగింపులు ముందు నడిచారు. కొన్నాళ్ళ క్రిందట యీ నాయకుడే మద్రాసునుండి ఆంధ్ర ప్రాంతాన్ని విడదీయాలని కోరి, మొదటి ఆర్థికమంత్రి అయి రాష్ట్రాన్ని ఎంతగా ముందుకు తీసుకుపోయేడో-అది చరిత్ర భాగం

అనుకోకుండా యీ ఉద్యమం ధర్మమా అని లచ్చన్నకు ఒక కొత్త బేబి నంద్ర ఆంధ్ర ప్రజాపరిషత్తు పేపరో దొరికింది. కొద్దికాలంలో యీ వుద్యమం సిలిపోయినా అదిమాత్రం అయన జేబులో వుండేదే. అందుకోసమే ధైర్యంగా రాష్ట్ర స్వతంత్రపార్టీ నాయకత్వం శ్రీ సుంకరకు ధారాదత్తం చేసాడు. అంటే ఇరవైనుండి పత్రికాప్రకటనలు ఒకేధోరణిలో రెండుగా ఇచ్చే అధికారాన్ని లచ్చన్న వాస్తవగతం చేసుకున్నాడన్నమాట.

విది ఏమయినా ఒక ఉద్యమం, ఒక నాయకుడు ఉత్పన్నమైనాయి. ఏ పాపమూ తెలియని విద్యార్థులు వారికి అంగబలం ఇచ్చారు; వారివెనకాల "ప్రజాశక్తి" కూడా దొరికింది. లేకుంటే రైల్వేవాగన్లు దోచుకోవడం, ఇండ్లను నాశనంచేయడం, ఉద్యోగులను సజీవదహనం చేయడం మొదలయిన కార్యక్రమాలు విద్యార్థులకు అంటకట్టడం వారిని అవనిందలపాలు చేయడమే కాగలదుకదా! విద్యార్థుల తప్పు ఒక్కటే-ఉదేకాలు, ఉద్యోగాలు కలిగే లేత వయస్సులో వుండడమే. వారు అంటే వాటిని రద్దు చేయాలని ఆంధ్రపాంతం నాయకులు, బుద్ధిజీవులు ముల్కీరూల్స్ కావాలనీ తెలంగాణావారు తమ ఉద్యోగాలు తమకే వుండాలనే ముల్కీరూల్స్ కావాలనేది. ఇది అన్యాయమా!

—కొరవ 11వ పేజీలో

ముల్కీకి, ప్రధాని పంచసూత్రాలకు నిరసనగా 3 తేది నెల్లూరులో జరిగిన గజిటెడ్ ఆఫీసర్ల వుత్సవం. ముందున్న ఇద్దరు జిల్లా గజిటెడ్ ఆఫీసర్ల సంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు—పి. ఏ. శ్రీ కె. వెంకటశివయ్య (కుడివైపు), వ్యవసాయశాఖ డిప్టీ డైరెక్టరు శ్రీ కె. భాస్కరరావు (ఎడమవైపు).

40 ఏళ్లనాటి 'జమీందారైతు'లో

★ 9 నెలల తర్వాత...
★ 'పుల్లరి' రాజీ
★ రామచంద్ర బ్రిడ్జి

ఈ రోజుల్లో పత్రిక నెలవడమంటే మందిసిళ్ల మర్యాదైపోయింది. పిచిపిచికొక పత్రిక పుట్టగొడుగులమాదిరి లేస్తున్నాయి; నెల తిరక్కముందే అడ్రసు లేకుండా పోతున్నాయి. ఒక లక్ష్యం, గమ్యంలేని పత్రికలు బోలెడన్ని వస్తున్నాయి; వచ్చిన దారినే పోతున్నాయి! పెద్ద పెట్టుబడుల్లేక పోయినా, అనుకోదగినంత ఆర్థికస్తోమత లేకున్నా వ్యాపార ప్రకటనలు వగైరాలు కొంతవరకు ఆదుకుని పత్రికలను నిలబెడ్తున్నాయి. పోతే, జనంలో పత్రిక చదివే అలవాటుకూడా యిప్పుడిప్పుడే పెరుగుతూవస్తుంది.

అదే 40 ఏళ్ళ క్రితం పత్రికానిర్వహణ అంటే కోరి కష్టాలు తెచ్చుకోవడమే! ప్రకటనలు వుండేవికావు; పత్రిక పఠనంకూడా యింత ఎక్కువగా వుండేదికాదు. పెట్టుబడిదార్లకు, లాభాపేక్షతో దీన్నొక ప్యాపారంగా పరిగణించే సంస్థలకు ఇబ్బందికరంగా వుండివుండకపోవచ్చునేమోకాని; చిన్నస్థాయిలో, జిల్లావరిధిలో, దీన్నొక ప్రజోద్యమానికంటికంచేసి, ప్రజల గళస్థాయిని ప్రపంచితం చేయాలనే వీరోచిత దీక్షతో, ఒక తపస్సుగా పత్రిక నిర్వహించడమంటే మాటలుకాదని 40 ఏళ్ళనాటి జమీందారైతు చూస్తే అర్థమౌతుంది. 1930 లో ప్రారంభమైన 'జమీందారీరైతు' రెండేళ్ళలో రెండు సార్లు ఆగిపోయి, పునర్జన్మ పొందిందంటే, ఎన్ని అవాంతరాలను యెదుర్కొన్నదో ఆ అవాంతరాల నెంత దృఢదీక్షతో అధిగమించి నిలదొక్కుకున్నదో స్పష్టమౌతుంది! వెంకటగిరిసంస్థానానికి వ్యతిరేకంగా కరెపల్లరి ఉద్యమానికి ప్రాణప్రతిష్టచేసి రైతులను వీరోచితంగా నడిపించిందుకద్యమించిన 'జమీందారీ రైతు', ఆ ఉద్యమం ప్రారంభదశలోనే ఆగిపోవల్సివచ్చింది. 5-12-1931 తర్వాత

—కొరవ 8-వ పేజీలో

ఎక్కువ మంది పిల్లలయితే భవిష్యత్తులో రాబడి ఎక్కువవుతుందా?

దేవుడిచ్చిన చేతులున్నాయి, పుట్టించినవాడు పూరిమేపుతాడా? అంటారు.

కానీ గుర్తుంచుకోండి. జీవితాంతం అన్నపానాదు లవసరమయిన మానవుడుజీవితంలో కొంతకాలం మాత్రమే ఆహారోత్పత్తికి పాటుబడుతాడు.

అధునాతన పద్ధతులతో వస్తూత్పత్తిని పెంచవచ్చు. దీనికి విద్యా, నైపుణ్యా లవసరం. విద్యావంతుడు జీవితాన్ని విజయవంతం చేసుకుంటాడు.

ఎక్కువ మంది పిల్లలయితే వారికి విద్య చెప్పించటం. వారి ఆలన పాలన ఇబ్బందవుతుంది.

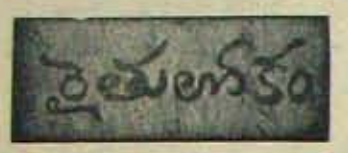
విద్యావంతులు, ఆరోగ్యవంతులయిన పిల్లలు కొద్ది మందయినా, విద్యా విహీనులు అనారోగ్యవంతులు చాల మంది కన్న ఎక్కువ ఆర్జించగలరు.

davp 72/382

చెరకు-

అధికోత్పత్తి కలుపు నివారణ

చెరకు పంటపై పరిశోధనద్వారా పంచదార పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ఎంతో దోహదం కలిగింది. కోయంబత్తూరులోను, లక్నోలోనువున్న చెరకు పరిశోధనా సంస్థలు ఈ విషయములో గణనీయమైన ప్రగతిని సాధించగలిగాయి. కోయంబత్తూరు కేంద్రములో అనేక కొత్త రకములను విడుదల చేయుటకు కృషిజరుగుతూంది. లక్నో కేంద్రములో చెరకు దిగుబడిని అభివృద్ధి చేయుటకు పరిశోధనలు

కొనసాగించబడుతున్నాయి ఈ పరిశోధనల ఫలితముగా ఎకరమునకు 10 టన్నులకు బదులుగా 15 టన్నుల నుండి 20 టన్నుల వరకు ఉత్పత్తిం సాధించగలిగారు. అంతేగాక, ఒక పీడాది ఎక్కువ దిగుబడి తక్కువ ఉత్పత్తికాకుండా ఒక స్థిరత్వమును సాధించగలిగారు.

దక్షిణ ప్రాంతములో సి. ఓ 419, ఉత్తర ప్రాంతములో సి. ఓ 312, సి.ఓ. 1148 మరియు బి ఓ చెరకు రకములు విస్తృతమైన ప్రాంతములలో వండించబడుతున్నాయి. అంతేగాక, ఎక్కువగా రసాయనిరవు పెరువును వాడటనలన ఎక్కువ పంటలు పండించవచ్చుననే నమ్మకము రైతులలో బాగాకలిగింది.

ఎర్రకుళ్ళు తెగులుకు తట్టుకొనగలిగే సి. ఓ. 1148, సి. ఓ ఎఫ్. 9, బి. ఓ 17 మొదలైన రకములను, కాటుకతెగులుకు తట్టుకొనగలిగే సి. ఓ 62-7 మరియు సి. ఓ. 449 వంటి రకములను రైతులు ఎక్కువగా వుపయోగించుటవలన ఎక్కువ ఉత్పత్తిని సాధించగలిగారు.

చెరకు పంటకు విశేషమైన నష్టము కలిగించే పైరల్లా తెగులు వ్యాపించకుండా విమానములద్వారా మేలాథియాన్ను విస్తృత ప్రాంతములలో చల్లుటద్వారా అరికట్టగలిగారు.

ప్రస్తుతము దేశ వ్యాప్తముగా వుండే పంచదార కొరతను తీర్చుటకు మరింత ఎక్కువగా చెరకును ఉత్పత్తి చేయవలసి వున్నది. దీనికై చెరకు పరిశోధనా రంగములో సాధించిన ప్రగతి ఎంతగానో తోడ్పడగలదు. భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా పరిషత్తు దేశవ్యాప్తముగా అమలు పరచుతున్న అఖిల భారత చెరకు సమన్వయీకృత పథకము దీనికి ఎంతో దోహదము కాగలదు.

సి. ఓ. 997 చెరకు రకమును ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో విస్తృతముగా పండించుతున్నారు. ఎర్రకుళ్ళు తెగులుకు తట్టుకొనగలిగే ఒక కొత్తరకము దీనిమండి రూపొందించబడినది. ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చి, ఎర్రకుళ్ళు తెగులుకు తట్టుకొనగలిగే ఈ కొత్తరకము శీఘ్రముగా కోతకు వచ్చుట

—కొరవ 10వ పేజీలో

రబీ వేరుశనగ

హెచ్చుదిగుబడికి, ప్రక్కఆదాయానికి కొన్ని సూచనలు, సలహాలు

అపోరవంటబు రైతుకు కూడుగుడ్డా అంటే, వాణిజ్యపంటలు రైతునునమంలో నిలబ్రాహ్మోవడానికి కొంతఅసరా నిస్తాయి. ఈ దొకపట్టు ఆశతో వాణిజ్య పంటలు వండిస్తున్నాడు రైతు సిటిపారుదల క్రింద పెట్టుబడికి తగిన ఫలితం లభిస్తుంది వాణిజ్యపంటల్లో వేరుశెనగ తక్కువ కాలంలో ఎక్కువ పైసలనిస్తుంది. వేరుశెనగ సిటి ప్యాకెట్టుల క్రింద అరకడి సేద్యంగాను, కాయలు చెరువుల క్రిందను విస్తారంగా వండిస్తున్నారు.

ప్రస్తుతము జిల్లా కళవస్తి కాలాకాలో వండించినంతవంట మిగతా రాష్ట్రంలో ఎక్కడా వండదేమో! అలాంటి పంటను మిగతా ప్రదేశాల్లోకూడా వండించడానికి అనువయిన వాతావరణమున్నాయి. సిటి పారుదలక్రిందవేసే వేరుశెనగలో కొన్ని సూత్రాలు పాటిస్తే, పంటదిగుబడి పెరగటమేగాక, నికరాదాయంకూడా పెరుగుతుంది

విత్తనము- వేత

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో బి. ఎం. వి. 2, తెలంగాణా ప్రాంతంలో స్పేష్ ఇంప్రూవుడ్ అనే గుత్తి వేరుశనగ రకాలను వండిస్తున్నారు. ముందు తడిపెట్టి, పదునులో విత్తితే తాళీలేకుండా మొక్క మొత్తుగా వస్తుంది డిసెంబరు మూడునాల్గవ వారాల్లో విత్తితే వంట దిగబడి హెచ్చుతుంది.

విరువులు

రాస్వరవు పెరువులు నేలలో ఎప్పటి కప్పటి అంటుకుపోతాయి. వేరు ఈ ప్రదేశాల్లోకి పోతేనే రాస్వరం లభ్యమగుతుంది. మిగతాదోట్ట వేసిన రాస్వరం వృధా కాకుండా నివారించడానికి ఎరువులను ఎద బెట్టాలి కొందరు వేరుశెనగను గొయ్యిలోను, మడక వెనుకను ఉత్తుకారు. దానితోబాటు ఎరువులను అక్కడితో (seed hopper) వేస్తారు. ఎరువులతోబాటు విత్తనాలను ఎద బెట్టేగొయ్యి వుంది (seed-cum-fertilizer drill) దీనితో విత్తితే వంట దిగుబడి పెరుగుతుంది. ఎకరాకు 14 కి. గ్రా. నత్రజని, 27 కి గ్రా. రాస్వరం 14 కి. గ్రా. పొటాష్ దుక్కిలో ఎదబెట్టాలి. స్పేష్ ఇంప్రూవ్‌డ్‌కుమాత్రం 5 కి. గ్రా. నత్రజనిని డోకలు దిగే సమయంలో (pegging stage) వేయాలి.

జింకులోపం

తుంగభద్ర, నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు ఆయకట్టులక్రింద జింకులోపం కనపడ్డది. వట్టి పరిక్షలో జింకులోపం కనిపిస్తే, ఎకరాకు 8 కి. గ్రా. జింకు సల్ఫేటు మూడేడ్డకొకసారి దుక్కిలోవేసి కలియదున్నాలి. జింకు సల్ఫేటును రాస్వరఎరువులతో కలిపివేయకూడదు.

వేత అతల్లో జింకులోపం కత్తిన నెలరోజుల్లో నూతంగా గుర్తించవచ్చు. అకుల ఈనెల మధ్యభాగం వండుదారి తర్వాత లేత మారిపోతుంది. ఈనెలు మాత్రం పచ్చగా కలిసిపోతాయి. జింకులోపంవల్ల మొక్క గిటకారిపోతుంది. (stunted growth) కాయలు తక్కువగా ఏర్పడతాయి జింకులోపం గమనయితే ఒక చదరాపు జింకుసల్ఫేటును గ్యాలను నీటిలో కరగించి, జింకులోపమున్న మొక్కలపై చల్లితే వారం రోజులకల్లా మొక్క పెరుగుదల వుండాలి. లేదపక్షంలో వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలను సంప్రతించాలి.

బోరాన్ కొరత

గత రెండు సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలో వేరుశెనగపై వ్యవసాయాధికారులు బోరాన్ వ్యాదర్శనలు ఇస్తున్నారు. బోరాన్ కొరత ఉన్నదోలేదో ముందు తెలిసికోవాలి. లేని పక్షంలో బోరాన్ విమాత్రం కొంచెం అధికమయినా కీడుమెండు. అందుకుగాను రాష్ట్రంలోని అన్ని రాష్ట్ర పరిశోధనా కేంద్రాల్లో బోరాన్ కొరతను తెలుసుకొనేందుకు వసతిలేదు. కాబట్టి రాజేంద్రనగర్ (హైదరాబాదు)ల్లో మాత్రం ఈ వసతి కలదు. బోరాన్ లోపం వుంటే, మూడేడ్డకొకసారి ఎకరాకి 3 కి గ్రా. బోరాక్స్‌ను 9-12 కి గ్రా. ఇసుకతో కలిపి, దుక్కిలోవేసి కలియదున్నాలి. ఇకుంపైన బోరాన్ కొంచెం కనిపిస్తే ఒక గ్రాము బోరాక్స్ లీటరు నీళ్ళలో కలిపి చల్లవచ్చు.

నున్నం కొరత

రాయిలో నున్నం లోపమయిన కాయలు దొల్లపోతాయి. (Unfilled pods) వేళ్ళద్వారా నున్నం తీసికొనే ఏర్పాటు వేరదు. అందుకనే డోకలు, పిందెలు నున్నాన్ని వేరుగా తీసికొంటాయి. నున్నాన్ని డోకలకు అందుబాటులో వుంచితే కాయలు గుండుగా దిగుబడి వస్తాయి. మంచిధర పలుకుతుంది. వేరుశెనగ పూతకువచ్చిన సమయంలో ఎకరాకు 120-200 కి గ్రా. పొడిచేసిన జిప్సమ్‌ను మొక్కలపై చల్లాలి జిప్సమ్ పొడి మొక్కల మధ్యవడి పూడలకు అందుబాటులో వుంటుంది

శ్రీ సి. చంగల్‌రాయలు
(ఎస్కార్ట్ ఎక్స్‌పెర్టెడ్ అగ్రానమిస్టు)

సకాలంతో తడి

పంట వాడినతమాత్రాన తడిపెట్టడానికి అనువైన సమయమనరం నమ్మదగిన సూత్రంగాదు సకాలతడి పంట దిగుబడిని పెంచుతుంది. దిన్ని విద్యా వ్యయోగిస్తే సకాలతడిని సాధించవచ్చు. కాని ఈ విద్యా ఇసుకనేల్లో పనిచేయదు. అంటే దీని ప్రభావం ఒకదోట 1-5 మీ × 1-5మీ × 1-5 మీ. గోతిని క్రవ్వాలి. ఈ గోతిలోని ప్రతి మూడు భాగాల మట్టితో 5 భాగాల ఇసుకను కలపాలి. మరలా గోతిని ఈ విధంగా కలిపిన మట్టితో యథాతథంగా పూర్వాలి. తర్వాత మామూలుగా పంటను పండించుకోవచ్చు. మిగతా దోట్టలంటే, అక్కడ 1-2 రోజులముందుగా మొక్కలు వాడిపోతాయి. ఈ హెచ్చరికతో మిగతా పొలానికి నీరుపెట్టవచ్చు

వేరుశనగతోబాటు

సూర్యకాంతిపంట

సూర్యకాంతి, (ప్రాద్దుపొడవు) 100 రోజులలో పంటకువస్తుంది.

—కొరవ 10వ పేజీలో

కొత్త

- పెసర
- మినుము
- అలసంద

రకాలు

తక్కువకాలంలో అధిక దిగుబడినిచ్చే పెసర, మినుము, అలసంద రకాలు, వాటివిదను, కృషి వివరములు సంక్షిప్తంగా దిగువ ఇస్తున్నాము-

పూసా వైశాఖి పెసర

కొమ్మలన్నీ ఒకేసారి పూతపూయడం, కాయలన్నీ గుత్తులుగా కాయడం దీని వ్యత్యేకత. పంటకాలం 65-70 రోజులు. హెక్టారు వంటదిగుబడి 9-10 క్వింటాళ్ళు. విత్తిన 55-60 రోజులకు మూడువంతుల కోత వస్తుంది తర్వాత 10 రోజులకే రెండవకోత. విస్తీర్ణంలో విత్తడానికి బాలా మందివంట.

పి.డి.పి. 71-1 పెసర (GG525)

విశాఖపట్టణంలో బోడవరం ప్రాంతంలో మేడ పెసర ఎక్కువగా వండిస్తారు దానినుండి ఎన్నిక చేయబడిందే ఈ పి. డి. పి 71-1 పెసర నర్కారు జిల్లాల మెట్ట ప్రాంతంలో

—కొరవ 8వ పేజీలో

'జమీన్‌రైతు' రేపర్‌లో 'సోవియట్ భూమి'!

పోస్టాఫీసుల్లో జరుగుతున్న అబందరలు, అక్రమాలు

కోవూరు తాలూకా శేషాలనుండి 'జమీన్‌రైతు' చందాదారు శ్రీ కె. వీరయ్య ఇలా వ్రాస్తున్నాడు–

"మీ లేబిల్‌లో సోవియట్‌భూమి 2 పుస్తకములు నా అడ్రసుకు రేబాలకు 9 12-12 తేది శనివారం చేరినవి. అది ఏ విధముగ వచ్చినది తెలియజేయ గోరెదను."

అమధ్య కడపనుండి కూడా ఒక పాఠకుడు ఈ విధంగానే వ్యాకాడు. అతనికి జమీన్‌రైతు రేపర్‌లో ఇంకో పేపరు చేరింది. ఈ విధంగా ఎన్ని జరుగుతున్నాయో చెప్పలేము. 'జమీన్ రైతు' రేపర్లో ఇంకో పత్రిక పాఠకులకు చేరడమంటే, జమీన్‌రైతును తక్కించి, దాని స్థానంలో వీదో ఒకటి పెట్టి పంపడమన్న మాట. ఆ విధంగా కాకుండా ఒక పత్రిక రేపర్లో ఇంకో పత్రిక చేరే అవకాశమేలేదు.

పోస్టాఫీసుల్లో జరుగుతున్న పోకిరితనం ఇది. ఎక్కడ జరుగుతున్నది, ఎవరు చేస్తున్నారు అంటే, పత్రికతోపాటు వ్యయప్రయాసలకోర్చి కనుక్కోలేము. ఆ విధంగా తగిన చేయడం పోస్టల్ అధికారులకే సాధ్యం. జమీన్‌రైతు చాలమంది పాఠకులకు చేరడంలేదు. నెల్లూరు టవున్‌లో కూడా చేరడంలేదు. మేము వంపనందువల్ల చేరడం లేదని వారనుకుంటారు. "పోస్టుమేష్టర్ అందరివీ తెచ్చాడు; మా దొక్కటే తేలేదు. ఆడిగితే అసలు రాలేదన్నాడు" అంటారు. పోస్టుమేష్టరాకా కూడా రాకుండా పత్రికలు అదృశ్యమైపోతాయనే సంగతి వారికి తెలియదు! "మీరు పంపితే చేరకుండా ఎట్ల పోతుంది?" అనే దొక్కటే వారి ప్రశ్న. వారిని దాప్పించలేము అటువంటి పాఠకులకు పై సాదృశ్యమే తెలియచెప్పగల అవాయిగా వుంటుంది.

పోస్టులో కథల పత్రికలెన్నో వస్తుంటాయి. ప్రతివారం ఏదోఒక పత్రిక మిస్ అవుతుంటుంది; అన్ని పత్రికలూ చేరే వారమటూ వుండదు. ఎవర్ని అడగుకామ? ఎన్ని సార్లని అడగగలుగుకామ? దివ పత్రికరైతే దూడకుండా వుండలేము కాని; రధల పత్రికలు పోయినా పరవాలేదను కొని వూరుకుండడం జరుగుతుంటుంది. 'జమీన్‌రైతు'అన్నివారాల్లో పోదు; ఆసక్తికరమైన వార్తలుంటేవారం ఎక్కువగా పోతుంటాయి. వైటూ) పోస్టాఫీసులైతే మరీ అబందర. పోస్టుమాస్టరు, ఆయన ఇలాగా మనుషులు అందరూ చదువుకొని అయిపోయినతర్వాత, ఆ చందాదారుడికి చేర్చుతుంటారు. ఈ విధంగా చదివి వంపడంలో ఒక పత్రిక రేపర్‌లో ఇంకో పత్రిక పెట్టి వంపడం సంభవంకూడా! అందుల్లనే ఈ పరకాయ ప్రవేశాలు ఎక్కడ జరిగేవి చెప్పలేము

వీమైనా ఇది పోస్టల్ శాఖకు తీరని మచ్చ. శాఖలకు, పత్రికలకు పోస్టాఫీసుల్లో భద్రతలేదనటకు ఇది నిదర్శనం. ఇటువంటి నిదర్శనాలెత్తి చూపినపుడైనా, పోస్టల్‌శాఖ వున్నతాధికారులు దర్యాప్తు జరుపుతున్నారో లేదో మరి!

లేగుంటపాడు విరమణ

మల్కి రద్దుకావాలి; ప్రత్యేకాంధ్ర కావాలి అంటూ-లేగుంటపాడులో అమరణ నిరాహారదీక్షకని 5 తేది కూర్చున్న శ్రీ దేవరం పిచ్చిరెడ్డి, 8 తేది విరమించుకున్నాడు కోవూరు సమితి ప్రెసిడెంటు కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి, తాసిల్దారు శ్రీ అల్‌ఫ్రెడ్, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ పి.వి.ఎల్. నరసింహారావు, గ్రామంలోని పెద్దలు పిచ్చిరెడ్డిని "బుజ్జగింది, తుదకు శబ్దిని" విరమింపజేశారు వెంకటరామరెడ్డి గారు నిమ్మరసం అందివ్వగా పిచ్చిరెడ్డి గారు పుచ్చుకొని ఇంటికి పోయారు.

ఈ సందర్భంలో శివారెడ్డి శ్రీ నది ముసిలి గోపాలరెడ్డి మరికా పిచ్చిరెడ్డి గారికి రెండు పద్యరత్నాలు ఉపహారించారు–

మంచినిమ్మరసము మరికాస్త క్రాగింది,
దాటుమాటు పీదా దాదిపోసి,
మాసిచేసి దీక్ష మకలింపజేశాడు
సమికిరాజా, వవ్యా, సవ్యసాచి!

సన్నగిల్లె నాడిసైకమ్మ, కొతుకాయే
మాట, పేపుగూడ మారిపోయె,

మల్కిచర్యనగా లేగుంటపాడు గ్రామంలో నిరాహారదీక్ష బూనిన దేవరం పిచ్చిరెడ్డిగారిచేత విరమింపజేస్తున్న కోవూరుసమితి ప్రెసిడెంటు కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి కోవూరు తాసిల్దారు ఆల్‌ఫ్రెడ్, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు నరసింహారావు, కవి శివారెడ్డి వ్యక్తులుకూడా చిత్రంలోవున్నారు.

సర్వి పిచ్చిరెడ్డి! పాడిచేసేముంది? లెక్కకిడితే చాలు శేదిరా!

పిచ్చిరెడ్డిగారు దీక్ష విరమించినందుకు సంతోషిస్తాం. లెక్కలడగడానికి, పవిత్రమైన ఆ ఆయుధాన్ని చుక్కన చేయడానికిశవ్య; మూడు రోజుల దీక్షతో ఆయన సాధించిన

పల్లెల వార్తావళి

దేముంది? ఎవరంతటవారు, ఎక్కడంటే అక్కడ దీటికి మాటికి నిరాహారదీక్ష అనడం ఏమీ బాగుండడంలేదు. ఒక ఆశయసాధనకు ఇంపరి దీక్ష అవసరం లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర సాధనకు పొట్టిశ్రీరాము లొక్కడే ఆత్మాహుతయ్యాడు. నిరాహారదీక్షలో అంత బలము, అంత శక్తి, అంత

—కొరవ 11 వ పేజీలో

కొత్తపల్లి సర్‌పంచ్ రాజీనామా

మల్కి నిబంధనలకు నిరసనగా, కావలి సమితిలోని కొత్తపల్లి పంచాయతి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. మాలకొండయ్య తనపదవికి రాజీనామా యిచ్చాడు. ఉత్తర్వు ప్రకటనకాదు; రాజీనామాపత్రాన్ని తిల్లాపంచాయతి అధికారుకు వంపుతూ, కాపీను కలెక్టరు వారికి వంపాడు.

మల్కినమస్య రాజీనామాలతో పరిష్కారమయ్యేదా కాదా అనే విషయం విన్నాభిప్రాయాలతో కూడిందైనా; అరమరలులేకుండా పదవిని వదలిపెట్టినందుకు మాల కొండయ్యను అభినందించాలి!

మాటకచేరి

*** గోపి

* వి. ఆర్. కాలేజిలో ఒక సైన్సుక్లబ్– పల్లెల్లో పథకాలు ** గోడలమీద బండబూతులు, పిచ్చిరాతలు

ఎక్కడైనా ఎప్పుడైనా వీ కాలేజి లెక్చరరునైనా వీ హైస్కూలు టీచరునైనా కాస్త కదిలించి చూడండి – మా సీతాలు, మా యింక్రిమెంట్లు, మా అరియర్సు అన్న గోలే తప్ప మరొక ధ్యాన కనిపించదుకదా వాళ్ళలో! ఈ నెలజీతం పైనెలవస్తుందా, ఆ పైనెలలో వస్తుందా– అన్న చర్వితచర్వణ ఇంకొక ఆలోచన వాళ్ళలోవున్నట్టు కడే! మేధావివర్గమని చెప్పుకుంటున్న వాళ్ళలో నిజంగా మేధస్సుకు సంబంధించిన సృజనాత్మక కృషి అవగింజంతైనా జరుగుతుందా అనిపిస్తుంది! వందమందిలో అక్షరజ్ఞానం లభించే అదృష్టానికి నోచుకున్న వాళ్లు వీ పదిపన్నెండుమందో అయితే, ఆ పదిపన్నెండు మందికూడా మాజీవనం, మా బ్రతుకులు అనే ధోరణిలోనే ఆలోచిస్తున్నారు. ఆ ఆలోచనలుండకూడదని కాదు కాని, బుద్ధిజీవుల్లో ఈ భావదారిద్ర్యం మటుకు దాలా దారుణమైన లక్షణంగా కనిపిస్తుంది. మన లెక్చరర్లు, టీచర్లు వైజ్ఞానికరంగంలో పనిచేయదలచుకుంటే, చేయాలనే ఉత్సాహం దొరవుంటే చేయదగింది ఎంతోవుంది. కాని ఎవరు పట్టించుకొంటున్నారు చెప్పండి? ఈ సంవత్సరం పోర్షన్లు పూర్తిచేసిపారేసి, నాలుగు ఇంపార్టెంటో క్వశ్చన్లు వగైరా దిబ్బాలు బొదించి చేస్తే చాలు, తమ కార్యత అంతటితో సరి అన్నభావనే అధ్యాపకుల్లో ఎక్కువగా కనిస్తుంది.

ఇట్టాంటి దివాలాకోరు ధోరణి ప్రబలిపోతున్న ఈ రోజుల్లో కొందరు యువకులు విద్యార్థులకు ఉపయుక్తమైన వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారంటే నిజంగా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. వి. ఆర్. కాలేజి స్టాఫ్ మెంబర్లయిన శ్రీ ఎ. జగదీష్, శ్రీ సి. పి. రావు తదితరులు వైజ్ఞానిక దృక్పథం కలిగిన కొందరు విద్యార్థులను ప్రోగుచేసుకొని మూడ్నెల్లక్రితం వి. ఆర్. కాలేజిలో 'యంగ్ సైంటిస్ట్స్ వర్క్‌షాప్' అనేపేర ఒక సైన్సుక్లబ్బును స్థాపించారు. దానికిరవున కొన్ని ప్రణాళికలు రూపొందించుకొని, దాదాపు 40 మంది సభ్యులను చేర్చింది, వని మొదలుపెట్టారు. వారాని కొకసారి సభ్యులందరూ సమావేశం కావడం, వైజ్ఞానికవిషయాలు చర్చించుకోవడం, ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేసుకోవడం– ఇవి ప్రాథమికంగా జరిగే కార్యక్రమాలు. తర్వాత ఈ క్లబ్ వీధైనా ఒక పల్లెను దత్తతతీసుకొంటుంది. దత్తస్వీకారమంటే ఆ పల్లెను పెంచుకొంటుందని, పోషిస్తుందనికాదు. ఆ పల్లెలో ఒక కేంద్రం

—కొరవ 12వ పేజీలో

నెల్లూరు వాలుచూపులు

విమర్శకుడు

మేగోరెలో మరొకమార్పు!

జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్ శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిలో మరొకమార్పు వచ్చినట్లుంది. అప్పుడు 'బోర్డుతిప్పారు' అని మేమన్నమాటను ఆయన ఈనాటికీ ఎత్తి పొడుస్తుంటారు; ఇప్పుడు 'కంపెనీ మార్చాడు' అని అంటే ఏమంటారో! అందువల్ల ఆ వ్యాఖ్యలు, విశేషాలేమీ లేకుండా అసలు సంగతికి వస్తాం—

మేగోరె ఈరోజు ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ ఆహ్వానపు కాగితంలో ఇలా వుంది: "ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ప్రకటించిన పంచసూత్ర పథకముపై మీ అభిప్రాయమును తెలిసికొనగోరి ఆంధ్ర ప్రాంతమునకు చెందిన జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షులు తే 15-12-72 ది ఉదయం 10 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లా పరిషత్ మీటింగుహాలులో సమావేశమగుచున్నారు. మీరు సమావేశమునకు రావలసినదిగా కోరుచున్నాను" అన్నారు.

జిల్లాలో అన్ని మేధావివర్గాలకు ప్రాతినిధ్యంగా ఆహ్వానాలు పంపాడట. ఆ సమావేశం వివరాలు వేరుగా ఇవ్వబడినవి.

కాని ఈ ఆహ్వానంలో ఆయన వ్రాసినట్లు, నెల్లూరు ప్రజల అభిప్రాయాలను తెలిసికొనటకు ఆంధ్రప్రాంత జి. ప. ఛేర్మెను వస్తామని తమకుతాముగా చెప్పలేదు; మేగోరె గారే చర్చలకోసం వారందరిని రమ్మని ఆహ్వానించాడు. వాళ్ళతో ఈయన చర్చించేదేమిటి? వారందరిని ఈయన సమావేశ పరచేదెందుకు?

గోపాలకృష్ణారెడ్డి గారిలో ఒకమార్పు వస్తే, తాను మరచలేకుంటే అది వ్యక్తిగతంగా వుండకూడదని ఆయన అభిలాష. దానికి సమష్టిరూపం ఇవ్వాలని ఆయన సంకల్పం. అధికార మార్పుకు తరణాన్ని ఎన్నుకోడంలోకూడా మేగోరె మేధావంతుడనే చెప్పాలి; ఆయన సహజ స్వభావానికి అనుగుణమైనదే ఈ జి. ప ఛేర్మెన్ల సమావేశం!

గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారికి ముఖ్యమంత్రి మీద చాలకాలంనుండి అసంతృప్తివుంది. ఆ అసంతృప్తి క్రమంగా వ్యతిరేకతగా మారుతున్నది. ఇప్పుడు ద్వేషంగా పరిణామం చెందిందేమో మనకు తెలియదు. జిల్లా రాజకీయాలలోకాని, ఇతర రకంగాకాని ముఖ్యమంత్రి తనకు సముచిత స్థానము, ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదనేది ఆయన అసంతృప్తికి కారణంగా వుండవచ్చు. జిల్లాలో కూడా అనంవారితో ఆయనకు సరిపడడంలేదు. తనకుసరిపడనివారిని ముఖ్యమంత్రి దగ్గరకుతీస్తున్నాడనే కొంత ఆయన్ను పీడించి వేధించి వేస్తున్నది. అధికార జి. ప. చరిత్రాలం తీసివేయబడినాయనే అక్కసూ ఆయనలో వుంది. జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు పరిపాలనా సంబంధమైన ప్రతికూలానుభవాలు కొన్నివున్నాయి. ఇవన్నీ ఈనాటివికావు; చాలాకాలంనుండి వున్నవే, పేరుకున్నవే. ఆయనలోని ఈ మథన అవ్యక్తవ్యథా ఆయనకు తెలియకుండా బయటపడుతుండేవి.

మర్రికిసమస్య వచ్చింది. అంతరంగికంగా ఆయన మర్రికి వ్యతిరేకి; మర్రి వ్యతిరేకోద్యమానికి అనుకూలుడు. ఆ విషయం చెప్పరు; చెప్పకుండా వుండలేరు. పైకిమాత్రం తాను రాష్ట్ర విభజనకువ్యతిరేకి నంటుండినాడు; మంత్రుల రాజీనామా వెనక పునిమర్రిస్తుండినాడు ఈసర్కస్లో ఈ మధ్య ఆయన అవస్థపడిపోయారు. ప్రధాని పంచ సూత్రాలను ఆమోదించిన పార్టీసమావేశానికి హైదరాబాదు పోయి వచ్చినతర్వాత మారిపోయినట్లుంది; మంత్రులరాజీనామాంతర్వాత ఆమార్పును గట్టిపరచుకున్నట్లుంది. ఉపముఖ్యమంత్రి బి.వి. సుబ్బారెడ్డి వైఖరిని సమర్థించడం అందుకు నిదర్శనం. ఈరెడ్డయ్యల్లరెడు ప్రయోజనాలున్నాయి. ప్రత్యేకోద్యమానికి సన్నిహితం కావడం; గిట్టని ముఖ్యమంత్రికి దూరంకావడం. ఈఅభిప్రాయాలు వైఖరి తన వ్యక్తిగతమైనవి కావని, జి.ప. ఛేర్మెన్లందరి సమష్టిధోరణిఅని చాటడానికి జి.ప. ఛేర్మెన్లను పిలిచాడు. పిలిచినది మ వైనా వస్తారని అభి.చినట్లుంది. కాని చిత్తూరు, ఒంగోలు, గుంటూరు, కృష్ణ ఛేర్మెన్లు మాత్రం వచ్చారట.

మేగోరె మీద ఇంకేరాజకీయశక్తి ప్రభావమేదైనా పనిచేసివుంటుందా? 'ఒ' నుండి 'అర'కు ఏశక్తి అయితే లాగిందో ఆశక్తే ఇప్పుడూ ఆయనలో మార్పు తెచ్చిందా? ఏమో! ఆశక్తిమాత్రం మొన్న నెల్లూరు సందర్శించింది నిజం!

మేగోరెలో మార్పు వచ్చినందుకు ఆక్షేపించలేము. రాజకీయాలలో ఎవరి అభిప్రాయాలు, ఎవరి శ్రేయస్సు వారిది— వాటిని కాపాడుకోవడంలో తప్పులేదు. కాని అది అవకాశవాదం కాకూడదు; అనిపించుకోకూడదు.

విజయవాడ సమావేశానికి ఎవరు పోతారు?

రాజీనామా ఇచ్చిన మంత్రులు 17 తేది విజయవాడలో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. దానికి కాంగ్రెస్ ఎం. పి లు, ఎం. ఎల్. ఎ. లు, ఎం ఎల్. సి. లు, జి. ప. ఛేర్మెన్లు వగైరాలంతా ఆహ్వానింపబడినారు.

ఈ సమావేశానికి పోవద్దని పార్లమెంటు సభ్యులకు శ్రీ దవాజ సలహా ఇచ్చారట. ఆ విధంగానే ఆ సమావేశాన్ని బహిష్కరించమని ఎం ఎల్. ఎ లు, ఎం ఎల్ సి. లను శాసనసభ కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యవర్గం కోరింది. ఎన్ని ఆంక్షలు విధించబడినా, కాంగ్రెస్ వాదులు కొందరైనా హాజరవుతారు. ఇది కేవలం ఆంధ్ర ప్రాంతకాంగ్రెస్ ఎం.పి.లు, ఎం ఎల్ ఎ ల సమావేశమే అయితే, బహిష్కరించమనడం అనవసరమే. వాళ్ళు దయా కలసి చర్చించి స్వేచ్ఛగా ఒక నిర్ణయానికి రావడంలో తప్పేముంది? వాళ్ళు ఎక్కడున్నా, ఏమి చేస్తున్నా ప్రధాని, ముఖ్యమంత్రి వాళ్ళ దృష్టిలో వుండనే వుంటారు. వారికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించడంలోని సాధక బాధకాలు తెలియని వారుకాదు వారు. అందువల్ల వారి స్వేచ్ఛకు అడ్డురావడం విమర్శలకు గురికావడం తప్ప, ఇంకే ఫలితమూ వుండదు.

విజయవాడ సమావేశానికి నెల్లూరు నుండి ఎవరెవరు పోతారు? మేగోరె పోవచ్చు; పోతాడనే అంటారు. ఆయన పోతే గునపాటి పోవాలి. ఆయన హాజరవుతాడోలేదో అనుమానమే! సూళ్ళూరుపేట ఎం. ఎల్. ఎ. పోయే అవకాశముంది కొందరు చెప్పడం ఆయనా పోకపోవచ్చునని. వెంకటగిరిరాజాగారు అస్వస్థతగా వున్నారట; లేకపోయినా, ఇటువంటి వివాదాస్పదమైన సమావేశాలకు ఆయన పోతారని మేమనుకోము. రాజాగారి పన సంబంధి వుంటుంది ఓరేపల్లి వైఖరి. సర్వేపల్లి, నెల్లూరు, కోవూరు, ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి ఎం ఎల్ ఎ లు పోరు. రాపూరు, కావలివాళ్ళు? వాళ్ళ స్వతంత్రులు, కాంగ్రెసపార్టీ సభ్యత్వానికి దరఖాస్తులు పెట్టుకొనివున్నవాళ్ళు; పోతారా? ఏమో! ఆర్. డి. ఆర్.?

మరదాను – డేగా రామగోపాలరెడ్డి సంగతి? ఈరోజు (15 తేది) బద్వేలలో ఒక వుపన్యాసకుడుగా రామగోపాలరెడ్డి పేరు ప్రకటించబడివుంది. బంద్ సభ అంటే ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని కోరేసభ. ఆ సభలో రామగోపాల్ పాల్గొంటాడా? పాల్గొనబోడనే అంటారు. విజయవాడ సభకు కూడా పోబోడని అంటారు. పోవచ్చు పోకపోవచ్చు, అది వేరేసంగతి; ఎం. ఎల్. సి. అయి ఇన్ని సంవత్సరాలైతే, రామగోపాల్లో దృఢవైఖరి అనేది కనబడదు. వంచలంగా వున్నట్లుంటుంది మనిషి రాణించాలన్నా, పైకి రావాలన్నా ఎందులోనైనా దృఢవైఖరి అవసరం.

ఉభయభాషా ప్రవీణుడైన ఒక అర్చలిస్టు మిత్రుని అభిప్రాయంలో నెల్లూరు నుండి కాంగ్రెస్ ముఖ్యులెవరూ విజయవాడకు పోకపోవచ్చునని. చూస్తాంగదా!

శుభాకాంక్షలు

హైదరాబాదులోని నరోజినీదేవి హాస్పిటల్లో పనిచేస్తున్న డాక్టరు వి. శ్రీనివాసులురెడ్డి ఇంగ్లండులో డాక్టరుగా నియమితులై ఆదేశం పోయారు. కొంతకాలం పిమ్మట వారు అమెరికాకు పోతారట.

డాక్టర్ శ్రీనివాసులురెడ్డి నెల్లూరీయుడు శ్రీ వేణుంబాక నరసారెడ్డి (మైపాడు) కుమారుడు.

శ్రీనివాసులురెడ్డి గారికి మా శుభాకాంక్షలు.

25 వరకు స్కూళ్లమూత

జిల్లాలోని అన్ని స్కూళ్ళను 25 తేది వరకు మూసివేస్తూ కలెక్టరుగారు ఉత్తరువు చేశారు.

ఇది ఇంతలో తేలే సమస్య గాకనబడదు. ఒకేసారి సంక్రాంతివరకు మూసివేస్తేపోదా!

ఎన్. జి. ఓ. ల సమ్మె

ఎన్. జి. ఓ. ల సమ్మె జిల్లావ్యాప్తంగా పూర్తిగా విజయవంతమనే చెప్పాలి. డాక్టర్లు, జూనియర్ ఇంజనీర్లుకూడా సమ్మె చేస్తున్నారు. డాక్టర్లుమాత్రం అత్యవసరమైన కేసులకు హాజరవుతున్నారు; హాస్పిటల్స్లో ఒక్క డాక్టరైనా డ్యూటీలో వుంటున్నాడు. మానవతా ధర్మాన్ని విస్మరించనందుకు, తమ వృత్తి పవిత్రతను నిలబెట్టుకుంటున్నందుకు వారిని అభినందించాలి.

నర్సులు సమ్మెలో చేరలేదు. ప్రధాని పంచసూత్రాలకు నిరసనగా నెల్లూరులో నిన్న మౌనంగా వూరేగారు.

కావలి ఎన్.ఎస్ కెనాల్ ఆఫీసులో తాత్కాలికోద్యోగులు 5 మంది, సమ్మెలో చేరిన కారణంగా, తొలగించబడినారట. మర్రికిరాజీనామాలకు నిరసన తెల్పుతూ ఎం ఎల్ ఎ. శ్రీ కొండపనాయుడు, మునిసిపల్ ఛేర్మెన్ శ్రీ సత్యనారాయణగుప్త ప్రధానికి, ముఖ్యమంత్రికి టెలిగ్రాము లిచ్చారట. 5 మంది కౌన్సిలర్లిచ్చిన రాజీనామాలను 13తేది సమావేశంలో కౌన్సిల్ ఆమోదించిందట; నెలాఖరు వరకు వాయిదావేయమని కౌన్సిలర్ వెంకారెడ్డి కోరడటకాని, ఎవ్వరూ బలపరచలేదట.

. . .

గజిటెడ్ ఆఫీసర్లు కూడా సమ్మెలో చేరుతారా? అభిప్రాయాలు సేకరిస్తున్నారట; మెజారిటీ అభిప్రాయం అనుకూలమైతే, సమ్మెకు దిగవచ్చు. జిల్లాలో షుమారు 400 మంది గజిటెడ్ ఆఫీసర్లున్నారు.

'ఫ్లడ్ రిలీఫ్' మీటింగు

మనదేశంలో ఫ్లడ్లు ఫామిన్లు కవలలు ఈ రిలీఫ్లు ఒకదాని వెనుక ఒకటి ఎల్లకాలం కొనసాగవలసినట్లేవుంది!

నెల్లూరు జిల్లా కరువుతో మొన్నటివరకు బాధపడిపోయింది కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపట్టబడి, జరుగుతున్నాయి. రెండుసార్లుగా వచ్చినతుపాను, అతివృష్టి—ముఖ్యంగా గూడూరు డివిజన్ తీవ్రమైన నష్టానికి గురియైంది. ఆ డివిజన్లో కరువునివారణపనులు వెల్లువ నివారణ పనులుగా మారవలసిన అవసరం కలిగింది. ఈ నష్టాలను గూర్చి చర్చించుటకు కలెక్టరుగారు 18 తేది అధికార–అనధికార సమావేశాన్నొకదాన్ని ఏర్పాటుచేస్తున్నారు.

ఆ తరువాత తుఫాను నష్టాన్ని చూచి అంచనా వేసేందుకు కేంద్ర పరిశీలక బృందంకూడా త్వరలో వస్తున్నదట.

కావలి వివాహం

ఉత్సాహి, స్నేహశీలి అయిన కావలి డాక్టరు శ్రీ పి. భాస్కరరెడ్డిగారి తనయ సౌభాగ్యవతి సంధ్యకు; గుంటూరు జి. ప. ఛేర్మెన్ శ్రీ కాను వెంగళరెడ్డిగారి తనయుడు ఆయుష్మంతుడు కృష్ణకు 10 తేది రాత్రి కావలిలో వివాహం జరిగింది.

పెద్దసంబంధం. మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి; మాజీమంత్రులు తిమ్మారెడ్డి, నారపరెడ్డి; మాజీగవర్నరు డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి—ఈవిధంగా హాజరైన ప్రముఖుల పేర్లు చెప్పాలంటే, పెద్ద జాబితా అవుతుంది.

మరణం

కలెక్టరు–పీసు సేవలో నలభైఏళ్లుగడిపి, అందరిచేత మంచిఅనిపించుకొని, ఇటీవల రిటైరైన ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ ముంకర రామస్వామి 8 తేది కాలధర్మం చెందాడు. నారాయణస్వామి ... అకాలమైన విగ్రహం.

నెల్లూరు స్టేట్ బ్యాంకి క్యాషియర్ వెంకటరమణయ్య ఈయన కుమారుడు.

గూడూరుశవం

దక్షిణాది రైల్వే ... పొలాల్లో ఒక కంతమ్మ చెట్టుకు ఒక 22 ఏళ్లయువకుని శవం వ్రేలాడుతు 12 తేదీ కనుగొనబడింది. పోలీసులు కేసునమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. ఆతనెవరైంది తెలియలేదు. పోలీసు దర్యాప్తు చేస్తున్నది.

సర్టిఫికేట్లు

ఎం అయ్యవదరావుగారి ఎం.ఎ.పట్టము, ఇతర సర్టిఫికేట్లు కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకి ఉద్యోగి శ్రీ కె. రామకృష్ణయ్యకు దొరికాయట. అయ్యవదరావుగారు తెచ్చుకోవచ్చు.

—

క్రిస్టమస్
పండుగకు
అనేక
ప్రత్యేక
రకములు
వచ్చియున్నవి.

మాడరన్ స్టోర్సు,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

ఫోన్: 421 - స్థా: 1944

నెల్లూరు ప్రి॥డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 429 of 72

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలు —వాది.

1. నట్టుబాకం సరస్వతమ్మ 2. నట్టుబాకం రామగోపాలు —ప్రతివాదులు.

ఇంటిపన్ను బాకీ మొత్తము రూ. 1281-54 పైసలు రాబట్టుకొనటకుగా వాది వేయుండు యీ దావా ప్రతివాదులకు నోటీసుకుగాను 22-12-72 తే.కి వాయిదా వేయబడియున్నదిగనుక ప్రతివాదులకేదైనా ఆక్షేపణలున్నఎడల 22-12-72 తేది ఉదయం 10 గంటలకు పైకోర్టుకు హాజరయి తెలుపుకోవలయును లేనియెడల ప్రతివాదులవిరోక్షమున నడుచు దావాను తీర్మానించబడును.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

నర్సాపురం సబ్కోర్టులో

O. S. No. 123 of 71

దుక్కా వెంకటరత్నం —వాది.

కొట్టూరి మాణిక్యాలరావు వగైరా —ప్రతివాదులు.

మంతెన సత్యనారాయణరాజు తండ్రి సుబ్బరాజు సా॥ ఈపూరు, ... డి. ఎం. పి. —4- ప్రతివాది

ఈ కేసులో 4-వ ప్రతివాదికి దావా సమన్లు ఎన్నిసార్లు చేసినా పుచ్చుకొనుటలేదు. అందుపైన కోర్టువారు పేపరు పబ్లికేషనుద్వారా 4-వ ప్రతివాదికి దావా సమనులు అమలు జరుపుటకు 20-12-72 తేదికి వాయిదా వేసినారు గనుక మీరు ఆక్షేపణలున్నయెడల వాయిదాతేది ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టుకు హాజరయి ఆక్షేపణలు తెలియపరచుకోవలెను.

—మోచర్ల రామారామయ్య,
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 16-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

ఉచిత ఆక్సిజన్ సిలిండర్ సర్వీసు

లయన్సు క్లబ్బు, నెల్లూరు.

రోగులకు ఉచితముగా ఆక్సిజన్ సిలిండరును లయన్సు క్లబ్బువారు యిచ్చెదరు. డాక్టరెవరైనా వ్రాసి సిలిండర్ను తెప్పించుకోవచ్చును. ఇప్పుడు యీ సిలిండరు స్వతంత్రపార్కు వెనుకవున్న చంద్రభవన్ డీలక్సు హోటలునందు (ఫోన్: 613) వుంచబడియున్నది.

(అడ్రసు మార్పు గమనించండి).

వి. యస్. రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి

నెల్లూరులో బంద్, బ్రహ్మాండమైన వుత్సవం, సభలు

మేగోరె వేర్పాటుధోరణిలో బయటపడ్డాడు

బంద్ ప్రశాంతంగా జరిగితే ఉద్యమానికి న్యాయం కాదు; జరక్క పోతే నేమ్యాన్. నెల్లూరు వాణిజ్య వర్తక సంఘం 'ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్' ఇచ్చిన పిలుపుతో 15 తేదీ జరిగిన బంద్‌లో అలాంటి న్యాయంలేదు. అంగళ్లు గింగళ్లు చెప్పకుండానే మూతలు పడ్డాయి. ఉద్రిక్త వాతావరణం ఉపన్యాసాలవరకే పరిమితమైంది; బీభత్సం రాలేదు. పోలీసులకు దారి వదలాల్సిన అవసరం కలగలేదు. బంద్‌లకు జనం అలవాటైపోయినట్టున్నారు.

బంద్‌వరకే అంతే చెప్పుకోదగిందేమీ లేదు కాని మధ్యాహ్నం మిడిల్ పాండురంగ అన్నదాన సమాజం నుండి ప్రారంభమైన ఊరేగింపు బహుశా నెల్లూరుచరిత్రలో అపూర్వమైనదే అనాలి. ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ ఆధ్వర్యాన జరిగిన ఆ ఊరేగింపులో వ్యాపారులే గాక, విద్యార్థులు, స్త్రీలు, వివిధ కార్మిక సంఘాలు, ఎన్.జి.ఓ.లు, కొద్దిమంది లాయర్లు కార్మికదళ నరదారు కె. వి. ఆర్. వారి అరుణస్వరం జనాన్ని టవర్‌లోడ్ చేసుకొని కిటకిటలాడ్తూ ప్రయాణించాయి.

ఆ ఊరేగింపు దారంతా తిరిగి కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఆవరణం చేరేటప్పటికి వేదిక మహార్ణవమైపోయింది. అంత విశాలావరణంలో నిల్చుకోడానికికూడా సందు దొరకలేదు; పిటపిటలాడిపోయింది సభకు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. టి.వ. ఛేర్మన్లు శ్రీ పిన్నమనేని కోటేశ్వరరావు (కృష్ణ) శ్రీ రామస్వామిరెడ్డి (చిత్తూరు) శ్రీ దిరిశాల రమణారెడ్డి (ఒంగోలు), శ్రీ కాను వెంగళరెడ్డి (గుంటూరు), మన మేగోరె సభలో పాల్గొన్నారు. కోటేశ్వరరావు, మేగోరెమాత్రం ముక్తసరిగా ప్రసంగాలుచేసి, పంచసూత్ర ప్రణాళికను పటాపంచలు చేయాల్సిందేనని, ప్రత్యేకాంధ్ర కావాలని అక్షరాలా అనకపోయినా అభిప్రాయం స్పష్టంగా ధ్వనించేట్లు చాకచక్యంగానే మాట్లాడారు. తర్వాత ఛేర్మన్ల బృందం విజయవాడకు వెళ్లింది.

తర్వాత టి.సి. కొండయ్య, మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి సి.సి. సుబ్బరాయుడు, విద్యార్థి ప్రతినిధులు వగైరాలంతా మహోద్రిక్తంగా మాట్లాడారు. కొండయ్య: ముల్కీ గిల్కీ మాకక్కరలేదు; ఇక ప్రత్యేక రాష్ట్రమే మనం కోరేది; దానికోసం ఎన్ని త్యాగాలనైనా చేస్తాం; ఎంతకాలమైనా పోరాడ్తాం అంటూ జనాన్ని ఉద్రేకంలో ముంచెత్తారు

. . .

ఉదయం 10 గంటలకు టి వ. ఆఫీసు మీద 'జై ఆంధ్ర' పతాకం ఎగురవేశారు. టి వ కారదుకూడా ఉద్యమకారుడైపోయాడు గనుక ఆ పతాకం స్వేచ్ఛగా రెపరెపలాడింది. తర్వాత కలెక్టరాఫీసు బోర్డుకు ఒకసారి కడితే ఊడ పీకేశారట. ఆ స్త్రీ విద్యార్థులు, కొండయ్య, మేగోరె వెళ్ళి మహోత్సాహంతో పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. జెండా ఎగరేసిన ఎం. ఎం. కె. మొహిద్దీన్‌ను, విద్యార్థి ప్రతినిధి ఎం. వి. ఎస్. దర్గాప్రసాద్‌ను పోలీసు కస్టడిలోకి తీసుకొని కొద్ది నిమిషాల తర్వాత వదిలేసింది. పరిస్థితి అదుపు మీరిపోతుందేమో; అవాంఛనీయ ఘటనలకు తావు యిస్తుందేమో అన్నంత ఉద్రిక్తంగా వుండినా ఇంకా నవ్యంగానే క్షేమంగానే జరిగిపోయింది. కలెక్టరు పట్టువిడుపులతో చాకచక్యంగా వ్యవహరించి ప్రమాదాన్ని తప్పించారు.

. . .

టి. వ. హాల్లో ఉదయం 10 గంటలకు అభిప్రాయ సేకరణ సమావేశమన్నాడు మేగోరె. అభిప్రాయ స్థిరీకరణకూడా పూర్తి చేసుకొని గోదాలోకి దిగేసిన తర్వాత సేకరణ అన్నది ఉత్తప్రహసనంగానే వుండనుకోండి; అయినా మంత్రులు, టి వ. ఛేర్మన్లు వస్తారన్నారు. మంత్రులు బసిరెడ్డి, దళ్వా సుబ్బారాయుడుగార్లకు అనంతపురంలో అర్జెంటు పని తగిలిందట; రాలేదు. విద్యార్థులకు గాజులు ఇర్చ తప్పింది. టి వ. ఛేర్మన్లలో అప్పటికి (చిత్తూరు—రామస్వామిరెడ్డి, ఒంగోలు—దిరిశాల రమణారెడ్డి మాత్రమే చేరారు.

సరికొత్త ఉద్యమ నాయకుడు మేగోరె. ఇది ప్రజావశ్యమం; యిందులో స్వార్థపరుల ప్రాబల్యం వుండడం సరికాదు; కాంగ్రెసువారు ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబించకుండా, హైదరాబాదులో కూర్చుని పంచసూత్రాలకు తలలూపడం అనుచితం; ఆంధ్రులకన్యాయం జరక్కుండా, అందరికీ సమానావకాశాలు కలిగేటట్టు దీన్ని పరిష్కరించాలి—అన్నాడు. ప్రత్యేక రాష్ట్రం, లేక సమైక్యాంధ్ర అన్న ప్రస్తావన లేకుండా తప్పించుకొన్నాడు.

టీచర్ల తరఫున మాట్లాడిన దేవీ ప్రసాద్-స్కూళ్లు మూసినా తమను మాత్రం హాజరుకమ్మని ఆదేశించారని, ఉద్యమంలో టీచర్లు వెనుకంజ వేయడం బొత్తిగా బాగలేదని అన్నాడు. మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి కలిసి అవమానాల పాలయ్యేకన్నా విడిపోవడమే మేలంటూ, ఆంధ్రోద్యమ చరిత్రను గుర్తుచేశాడు

రామస్వామిరెడ్డి-పంచసూత్రాలను ఆమోదించినవారు ఆంధ్రులకు ద్రోహం చేసినవారు; ఇప్పుడు విడిపోకపోతే 1977 తర్వాతైనా మళ్ళీ తెలంగాణావారు మెడబట్టి తోస్తారు అన్నాడు. తర్వాత టి వ. ఉద్యోగుల పక్షంగా ఎం రమణయ్య రాని మంత్రులకొక వినతిపత్రం (అలవాటైపోయింది పాపం!) చదువ్రాని, గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు ఉద్యమంలో పాల్గొనక పోవడం క్షమించరాని నేరమని గొంతెత్తి అరచారు. విద్యార్థి నాయకుడు శ్రీధరరెడ్డి నిప్పులు కక్కాడు. మంత్రులకభినందించాల్సిందేమీ లేదు; ప్రత్యేక రాష్ట్రంకోసం మేమేమంతా ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడ్తాం అని కట్టలు తెంచుకొన్న ఉద్రేకంతో మాట్లాడారు.

టి. సి. కొండయ్య కాంగ్రెసువాళ్లను దుమ్మెత్తిపోశాడు. మీకు కమిటీ జెండయ్యా అసలు మీదొక పార్టీనా, స్వతంత్రంగాని, ఎందుకి దొంగాటలాడ్తారు; బయటపడండి, ప్రత్యేకాంధ్ర కావాలంటూ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించండి-అన్నాడు. గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు సమ్మెలో చేరకపోతే వాళ్లను రెండుమూడురోజుల్లో ఎట్టకేలకైనా చేర్పిస్తామన్నారు. ఎ. జి. ఓ. లు జీతాలుపోతాయని భయపడనక్కరలేదు; ఫిబ్రవరిలో ప్రత్యేకరాష్ట్రం ఏర్పడ్డం తథ్యం. అప్పుడు మిక్కిలిగా వస్తాయి, జీతాలు కాగలవని హామీయిచ్చారు.

మేగోరె అయినా కాంగ్రెసు ముసుగులో గద్దలాంటిగా మనసులో నూరం చెప్పలేకుండా వున్నాడు కాని, రేకాల దయచేసి తన్ను మాతం బరాకందిగా వేసవడిపోవల్సిందే ననేసి, సోషలిజం చెప్పే నాయకులంతా ... గారి ముల్కీ వర్మా ఎట్లా ద్భుంకి?-అని సోషలిస్టు సోదరులపై వాళ్ళ విసురు విసిరివి

తర్వాత బంద్ ప్రధాన నిర్వాహకుడు, మెత్తమెత్తగానేవున్నా గట్టి మనిషి పి. మ కొన్న సి. సి. సుబ్బరాయుడు స్త్రీలకు జీతాలు రాకపోయినా వ్యాపారస్తులు అదుకొనేట్లు చూస్తామంటూ, ప్రత్యేకరాష్ట్రం ఏర్పడేదాకా పోరాడాల్సిందేనన్నాడు. రివరన ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రతినిధి రామానుజాచారి లెక్కపక్కాలు, అంకెలు గింకెలు ఎత్తుకొని లాభనష్టాల బేరీజు వేశాడు చాలాసేపు.

మొత్తం మీద 15 తేదీ బంద్ ఊరేగింపు, పతాకావిష్కరణలు, ఉద్రిక్తోపన్యాసాలు, టి వ. ఛేర్మన్ల రాకపోకలతో ఉద్యమం చప్పబడలేకపోయింది.

ప్రధాని పంచసూత్రాలకు నిరసనగా 14 తేదీ నెల్లూరులో మౌనంగా, గంభీరంగా జరిగిన నర్సుల వూరేగింపు

బత్తిన రాజీనామా

(మొదటిపేజీ కొరవ)

వుంది మంత్రుల రాజీనామాల తదనంతర పరిస్థితులను జాగ్రత్తగా గమనిస్తున్న ఢిల్లీ నాయకులు, రాజీనామాలు ఆమోదించినా మునిగిపోయేదిలేదనే అభిప్రాయానికి వచ్చి వున్నా ఆశ్చర్యం లేదంటారు. రాజీనామాలను ఆమోదించినంత మాత్రాన మంత్రివర్గంలో కొత్తగా ఏర్పడే ప్రతిష్టంభనేమీ వుండబోదని, ఆంధ్ర ప్రాంతం పరిస్థితి ఇంతకంటె క్షీణించబోయేది లేదని ఢిల్లీ నాయకులు అభిప్రాయపడడంలో అసహజమేమీ లేదంటారు. ఏమైనా ముల్కీ బిల్లు పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టేవరకు, రాజీనామాలను ఏ నిర్ణయం లేకుండా అట్లనే వుంచినా వుంచవచ్చు. కాని సుబ్బారావుగారివలె, తక్కినవారూ పట్టుబడితే ఆమోదించి 'రిలీవ్' చేయక తప్పదుగదా!

రాజీనామా యిచ్చిన మంత్రులు రెండురకాల విమర్శలకు వ్యాఖ్యలకు గురియయ్యారు. పదవులకోసం అడినమాట తప్పారని ప్రజలచేత అనిపించుకున్నారు; అపఖ్యాతి పాలయ్యారు. నమ్మిననాయకుణ్ణి ఇక్కట్టుపాలు చేశారనే అపవాదు వుండనే వుంది. రాజీనామా యిచ్చిన పెద్దమనుషులు అట్లనే వుండకుండా; ప్రధాని పంచసూత్రాలను సమర్థిస్తూ ప్రకటనలివ్వడం, దాన్ని ఆమోదించడం, మళ్ళీ విదురు తిరగడం - ఈ నిలకడలేనితనం ప్రజల్లో వారిపట్ల పేలవమైన అభిప్రాయాన్ని కల్గించింది. అదీకాక వీరు సమైక్యరాష్ట్రవాదులమని చెప్పుకుంటున్నారు; ప్రతిపక్షంవారు నడుపుతున్న వుద్యమం ఆ దశనుదాటి, ముందుకుపోయింది - ప్రత్యేక ఆంధ్ర నినాదం చేపట్టబడింది. 12 తేదీ విజయవాడ బహిరంగసభలో శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ప్రత్యేక ఆంధ్ర అవతరించినట్లేనని చాటడం అందుకు నిదర్శనం. అందువల్ల మంత్రుల సమైక్యతావాదం ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రజలకు రుచించదు. ప్రజల అభిరుచులకు అనుగుణంగా పోవాలంటే మంత్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదాన్ని చేపట్టవలసి వుంటుంది. దానికి వాళ్ళు సిద్ధమేనా? కాకపోతే- మంత్రుల రాజీనామాలు పార్టీలో కలతలు రేపడానికి, చీలికలు పెట్టడానికి తప్ప; ఉద్యమంమీద వారికి నాయకత్వం రావడానికి అవకాశమేలేదని పరిశీలకుల భావం.

తొమ్మిదిమంది మంత్రుల రాజీనామాలు ఆమోదింపబడితే, వారి స్థానంలో కొత్త వారినెయ్యడం జరుగుతుందా? ముల్కీ సమస్య ఏమవుతుందనేదానికంటె అసక్తికరమైన ప్రశ్న ఇది. ముఖ్యమంత్రి ఆలోచనలు ఏ విధంగా వున్నాయో ఏమోకాని, ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో వారి స్థానాలు భర్తీ చేయడం వివేకం కాదని ఆలోచనాపరులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. తొమ్మిదిమంది మంత్రుల రాజీనామాలకంటె, వారి స్థానాలను భర్తీచేయడం కొత్త సమస్యకు దారితీయవచ్చునని వారి అభిప్రాయం. ముఖ్యమంత్రి వైఖరికూడా దీనికనుగుణంగానే వున్నదని కొందరి వూహ. కొత్తవారితో భర్తీచేయడమనేది కూడా చిన్న సమస్య కాదు కొత్తగావచ్చేవారు పలుకుబడి, అండగలిగిన వారుగా వుండాలి. కేవలం నరసింహారావుగారిని అభిమానిస్తే చాలదు; ఆ అభిమానాన్ని ఆయనకు బలంగా ఇవ్వగలిగినవారు కావాలి. శాసనసభకు ఎన్నికైనవారిలో బలహీన వర్గాలవారెక్కువ. అలాంటి వారితో భర్తీచేస్తే కలిగే ప్రయోజనమేమీలేదు. పైగా పార్టీ చీలికకు, నాయకునిమీద అసంతృప్తికి దారితీస్తుంది. క్లిష్టపరిస్థితులను దానివల్ల మరింత క్లిష్టం చేసుకోవడమే అవుతుంది. ఆ మాత్రం గ్రహించలేనివాడు కాదు ముఖ్యమంత్రి.

ఖాళీ అయ్యే స్థానాలకు చాలమంది పెండ్లికొడుకులు తయారై వున్నట్లే వున్నారు. పోటీ పడుతున్నట్లే వున్నారు. ఈ సంక్షోభంలో మంత్రిత్వాలను కోరడం నీచమే అనిపించుకుంటుంది. ఎందుకొరకైనా కానివ్వండి, ఆంధ్ర ప్రజల శ్రేయస్సుకోసం పదవీ పరిత్యాగం చేశామంటున్నారు తొమ్మిదిమంది మంత్రులు ప్రజలు వారిని అభినందిస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో వారి స్థానాలకు ఆశపడడమంటే హేయంగానే వుంటుంది. వారి స్థానాల్లో కొత్తగా మంత్రులయ్యేవాళ్ళు ఇప్పట్లో ప్రజల మధ్యకు రాలేరనేదికూడా స్పష్టం; వారు ప్రజల కోపాగ్నికి గురికావడం కూడా తథ్యం

ఈ నవామాత్యకూటమి నవగ్రహకూటమి కాకూడదని, దాని దుష్ఫలితాలివ్వకూడదని రాష్ట్ర శ్రేయస్సును కోరేవారు అభిలషిస్తున్నారు. తొమ్మిదిమంది మంత్రుల త్యాగం రాష్ట్రసమైక్యతకు భంగంలేకుండా ఆంధ్ర ప్రజల శ్రేయాన్ని కాపాడగలిగితే మిక్కిలిగా సంతోషిస్తారు.

★ ★ ★

ముల్కీబిల్లు పార్లమెంటులో 16 తేదీ కాని లేక 18 తేదీ కాని ప్రవేశపెట్టబడవచ్చునంటున్నారు. 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్'లో ముసాయిదా బిల్లు అంటూ ఒకటి ప్రకటింపబడింది. అది తుదిరూపం పొందిన బిల్లు కాదు; 6 తేదీ ఉపముఖ్యమంత్రికి ముఖ్యమంత్రి ఇచ్చిన బిల్లు అని తెలుస్తున్నది. దాని తర్వాత కొన్ని మార్పులున్నాయంటున్నారు.

ప్రస్తుతం ఈ బిల్లు కేవలం ముల్కీ సమస్యకు సంబంధించిందేనట; ఆ దృష్టితోనే దాని రచన జరిగిందని చెప్తున్నారు. తొమ్మిదిమంది మంత్రులు కోరిన ప్రత్యేక ప్రాంతీయసంఘం వగైరాలను ప్రత్యేక సమస్యలుగా పరిగణించవలసి వుంటుందని కేంద్రం భావిస్తున్నట్లు చెప్తున్నారు. అలాంటి కోర్కెను కేంద్ర నాయకులు ఎన్నడూ నిరాకరించలేదంటున్నారు. ఉద్యోగాల నిష్పత్తి విషయంలోగాని, తదితర విషయాల్లోగాని ఆంధ్ర ప్రాంతీయులకు అన్యాయాలు ఏవైనా జరిగితే, సరిచేసుకోడానికి ఒక కమీషనువంటిదాన్ని నియమించే వుద్దేశ్యం కేంద్రానికున్నదంటున్నారు. 'రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్' వల్ల ఆంధ్రులకు జరగబోయే నష్టమేమీ వుండబోదని వారి అభిప్రాయమట.

ఇవెన్ని చెప్పినా ఆంధ్రుల అనుమానాలు, భయాలు కొన్నివున్నాయి. ముల్కీ జంటనగరాల్లో 1977, 1980 తర్వాత పాటింపబడదు అనే హామీ కావాలి. తెలంగాణా ప్రాంతీయసంఘం, ప్రత్యేక బడ్జెటు, ఈ ప్రత్యేకతలన్నిటికి నిర్దిష్టమైన కాల నిర్ణయం చేయాలి. రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు తీసివేయాలి. డాక్టర్లకు, ఇంజనీయర్లకు ముల్కీని వర్తింపచేయకూడదు- ఈ అన్ని విషయాల్లో స్పష్టమైన హామీ, బిల్లు సవరణలు జరిగితే, ఆంధ్రులు కొంతవరకు సంతృప్తిపడే అవకాశము, శాంతిపడే అవకాశము వుంటుందని పలువురి అభిప్రాయం.

ఆంధ్ర పార్లమెంటు సభ్యులు పట్టుబట్టి ఇటువంటి హామీలు పొందడానికేగాక; ప్రతిష్ఠంభన కల్పించడానికి, ఆందోళన పెంచడానికి కావాలి అంటారు. తొమ్మిదిమంది మంత్రులు రాజీనామా యిచ్చిన వుద్దేశ్యంకూడా, ఇటువంటి వత్తిడి తేవడానికేనని కొందరి అభిప్రాయం. వీరి పట్టుదల ప్రభావం ముల్కీ బిల్లుమీద ఏమాత్రం వుండబోతుందోచూడాలి రాష్ట్ర విభజనకుమాత్రం ప్రధాని ఏ పరిస్థితుల్లోను లొంగడని అంటున్నారు.

——

శివారెడ్డి పద్యాలు

ముల్కి

మర్చలించబోవు ముల్కిని గురించి
సహకరించబోవు సహజకవిని
ఏమికారణమ్మొ? యోచించమంటుంది
ఇసుకబెట్టరాని ఇంధుకోటి!

ఊర నెండక లో పోరాడిపోరాడి
కత్తిసాముజేసి కదిలినేను
బక్కటిక్కిపోయిన, బాధించవాకండి
వెనుకబెట్టకండి కాపలానాకు!

ముందుకొచ్చి కవులు ముల్కినిగలియుంది
దిబినలంకరిస్తె దీక్షబట్టి,
దేశవజాలు తీర్పిచ్చెదెవరింక
బుద్ధిగరపి గద్దెవద్దెముం తా?

పెకె మెసవకుండ పెదపెదతలల న్న
నిజ్ఞనములుతుంటె నిన్ననేను
వల్లుగాల్చుకుంటె వచ్చేదియేముంది?
మనలలెక్కజేసె మానియొండు?

మరతుపాకిగుండు మాపెత్తె, పొలీసు
కానిక్కదీదు కంట్రోలాస్తె
ముందుకడుగురాదు ముల్కి ఆఘాతంలొ
నమ్మదించకండి నాయ్మలార!

పట్టుబట్టనచ్చు ప్రాయోపవేశమ్ము
తెయ్యవచ్చు దెబ్బదియ్యవచ్చు
రద్దుకాదుముల్కి రాష్ట్రాన్ని బందిసు
ఇదిరమ్మ! త్రి కెదుకలేదు!

ప్రాణమొడ్డుతాను ప్రత్యేక ఆంధ్రగ్గ,
ముల్కి కెదురొదిరిగి మోటుకుంట,

నాటకొరమిసు నారూవు రెక్కింది
వలకమీద, తెలుగువట్టణాల్లో?

రాష్ట్రమంత్రుల రాజీనామ

వలిపిసలిపి రాజీనామ రాజులు జేసె
వచ్చె ఆంధ్ర మంత్రివర్గమెల్ల
తిరిగి, ముందు ఏమిజనగర్ద చూదాక
మంటపెద్దకాస్త మనబిజేస్త.

రాజీనామ గోకరావచ్చు, పైపెచ్చు
ఎగువ దొంతనాన్ని మేకవచ్చు
అంతెగాని దీ తొ అయ్యేదిపొయ్యేది
ఏమిలేదు లాభమింత రాదు!

ముల్కితొగి తాను మంత్రిగావాలంటె
ఎంతబాధ రూక లెన్నిఖర్చు
ప్రజల మెప్పుకొరకు పద్మాసపాకపాటు
దిక్కుదోయక వల్లా దిక్కుబడిర!

జిల్లా కలెక్టర్ పార్థసారధి

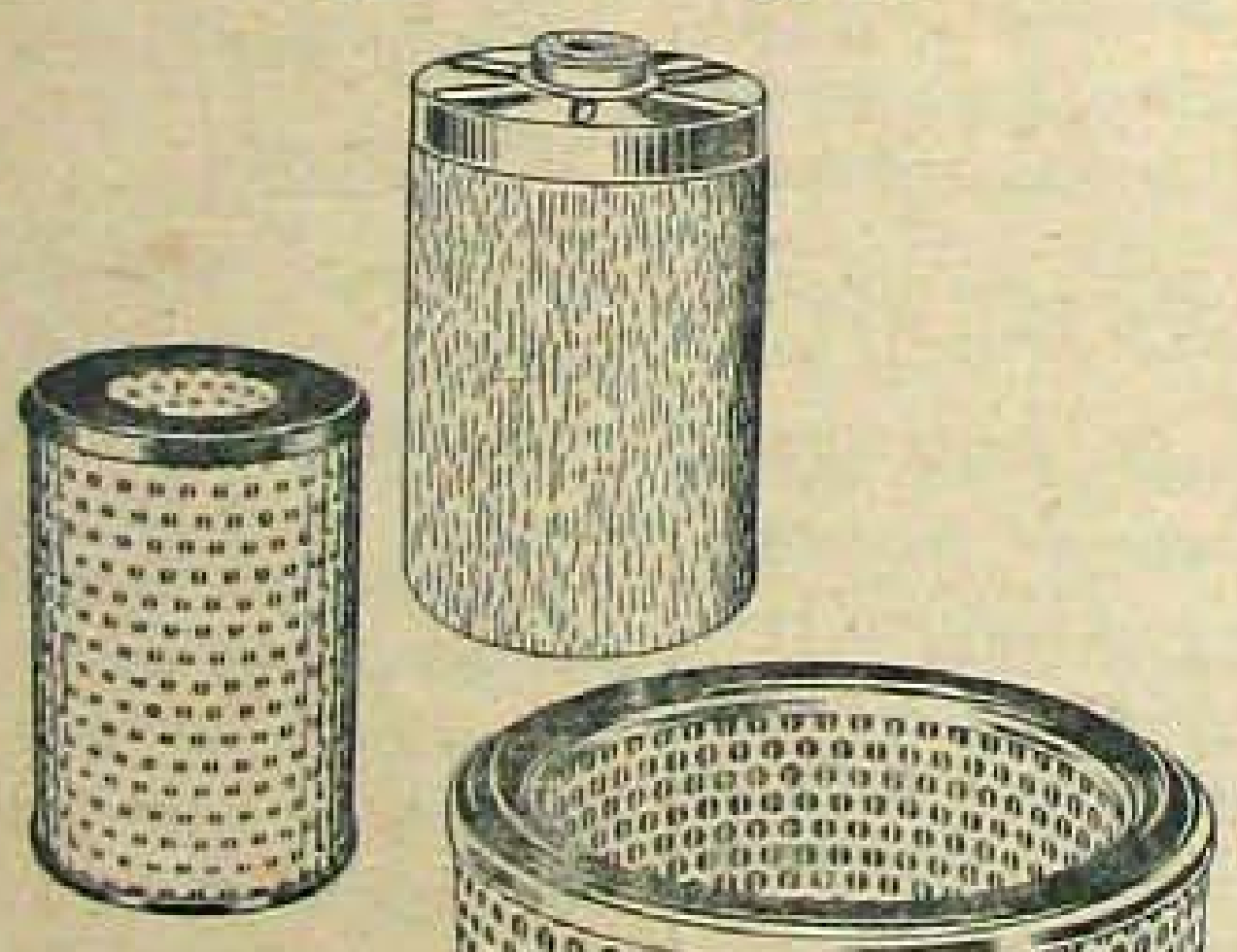
వ్యస్తులింతునిమ్ము పార్థసారధిగారు!
ఎందుకంటె విషయమేమిటంటె
దిబ్బగొట్టి ప్రజలు క్షేమమ్ము గలుపావు
భుజము భుజము గలిపి బుద్ధిగింది.

ఆవరించె ముల్కి దావానలముజంగి
నాంధ్రనలుముఖాల నంతకంత
దిక్కుమొక్కలేదు దేశమేమైపోద్దొ
చెప్పలేము, నొంటె దిక్కులాయె!

పశ్చాత్తాపము

కట్టు కసిరికొట్టి, ఖర్మాన రొడిగట్టి,
చేతులార, పరమ పూతకుడను
తగలరాని దోట తగిలింది దిఃజెరె
దొంతపెట్ట, అమమ బొయ్యె దెట్ట?

వడపోతలో నిరూపించబడిన నైపుణ్యంగలవి మైకో ఫిల్టర్లు

ఫ్యూయల్ ఆయిల్, ల్యూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్, మరియు గాలి వడపోతకు మైకో ఫిల్టర్లనే వాడండి

MICO

LICENCE BOSCH

MICO/7198

అధికారయుతులైన విక్రయందారి :

● స్వస్తిక్ డీజల్ అండ్ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్
"స్వస్తిక్ హౌస్" ఆర్. ఆర్. వీధి,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు

పెద్దామ్ముకొని పేరు బెయ్యాల్చినప్పుడు
శాగ్రహస్తగుంటె తప్పుగనరి,
అశో ఆమె మెచ్చె తవల్లా తి స్త్ర
పాదువేసమేస్త సన్యసిన్త!

ఆనం భక్తవత్సలం

భక్తవత్సలాన్ని కాదిప్పొరిస్తె
నల్లిరైతులెల్ల వస్తదిపె
తలుపుచియ్యతంల తండ్రి! ఎవరిప్రాకు
నచ్చు బొగ్గు కటికి నల్లిపేటు?

క్రొత్తరకాలు

(4వ పేజీకొరవ)

పునాస కాలంలో తృణధాన్యాలతోగాని, ప్రత్తితోగాని, చమురు గింజలతోగాని కలిపి పండించవచ్చును. సెప్టెంబరు, అక్టోబరులో వేయడానికి అనువైన పంట. నిటారు మొక్క, పెద్దగింజలు, ఆకర్షణీయమైన రంగు, పంటకనువైన నాణ్యత దీ యొక్క ప్రత్యేకత. స్థానిక మేక పెసరకంటే 2 శాతం మాంసకృత్తులు అధికంగా చూపిస్తూ 10 రోజులు ముందుగా కోతకువస్తుంది. పంట దిగుబడి హెక్టేరుకు 8 క్వింటాళ్లు. కాయపుచ్చు, పేనుబంకను తట్టుకొంటుంది.

సంకరపెసర-45 (H B 45)

నీటి పారుదల పంటకు మార్చినెల, వర్షాధార పంటకు మే-జూన్ నెలలు అనుకూలం అయినా సంవత్సరం పొడుగునా పండించవచ్చు. పంటకాలం 65 రోజులు. హెక్టేరుకు 5 క్వింటాళ్ళ దిగుబడి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఎప్పుడైనా పండించవచ్చు.

పి.డి.పి.71-1 మినుము (BG309)

సామర్లకోటలో పండించే స్థానిక మినుమునుండి దీనిని ఎన్నుకోవడమైనది. స్థానిక మినుముకంటే 2 శాతం మాంసకృత్తులు (proteins) అధికం చూపిస్తూ 45 శాతం ఎక్కువగా దిగుబడి నిస్తుంది. మొక్క ప్రాకడం, పెద్దకాయలు పంట రూపేణ మంచినాణ్యత, స్థానిక వంగడం కంటే 20 రోజులు ముందుగా పంటకు రావడం దీని ప్రత్యేకత. గోదావరి, కృష్ణా డెల్టాలో మాగాణి భూముల సాధువాపరి (Kharif) తర్వాత అనుకూలమైన వంగడం పంటకాలం 90 రోజులు. బూడిదతెగులు (Powdery mildew) ను నిరోధించే శక్తిలేదు. హెక్టేరు దిగుబడి 9 క్వింటాళ్లు.

పి.డి.పి. 71-2(BG 369)మినుము

కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం ప్రాంతంలో పండించే స్థానిక మినుమునుండి దీనిని ఎన్నుకోవడమైనది పునాస ఖరీఫ్ కాలంలో తృణధాన్యాలతోను, చమురు గింజలతోను, ప్రత్తితోను కలిపి పండించవచ్చు. రబీ కాలంలోగూడ దీనిని ఏక పంటగా పండించవచ్చు. స్థానిక వంగడంకంటే 69 శాతం అధిక దిగుబడి హెక్టేరు దిగుబడి 8 క్వింటాళ్లు. వర్షాకు ప్రాంతానికి అనువైనది.

టి-9 మినుము (T-9)

సంవత్సరంలో ఏ ఋతువులోనైనా పండించవచ్చును. పంటకాలం 70రోజులు. హెక్టేరుకు 7½ క్వింటాళ్లు రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా పండించవచ్చు మెట్టప్రాంతాలలోను, నీటి పారుదల ప్రాంతాలలోను పండించవచ్చును.

అలసందరకాలు

అధిక దిగుబడులనిచ్చే అయిదు అలసంద రకాలను ఢిల్లీలోని భారత వ్యవసాయ పరిశోధన సంస్థవారు రూపొందించారు. త్వరగా కోతకువచ్చే ఈ రకాల పేర్లు "సి-2, సి-13, సి-19, సి-20, సి-22". పంటకాలం 75-80 రోజులు ఈ రకాలలో మొదటి మూడూ సగటున హెక్టారుకు 9 నుండి 10 క్వింటాళ్ల దిగుబడి నిస్తాయి. మిగతావి రెండూ 12 నుండి 13 క్వింటాళ్లనిస్తాయి.

ఇవి వైరస్‌ను, బ్యాక్టీరియా వచ్చుతెగులును నిరోధిస్తాయి. ఇవి మెట్టసేద్యానికి అనువయినవి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ అలసంద (బొబ్బర్లు) పైరును మెట్టవరికి ముందుగా వేయవచ్చును. ఆంధ్రలో బీడిం కందులతోపాటు మిశ్రమ పైరుగాగాని, రబీ తర్వాతగాని, నీటి సౌకర్యం లేని చోట పొగాకు తర్వాతగాని వేయవచ్చును

ముఖ్యగమనిక

1. పప్పుధాన్యాలు మొదటిసారిగా పండిస్తే, విత్తనాన్ని తగువైన బ్యాక్టీరియాతో కలిపి ఎదబెట్టాలి.

2. హెక్టారుకు 12 కి. గ్రా. నత్రజని, 35 కి గ్రా. భాస్వరం, విత్తన తోబాటు ఎదబెట్టాలి. పొటాషు తక్కువవున్న పొలాల్లో 23 కి. గ్రా. పొటాష్ వేయాలి

3. ఈ పంటలను "విత్తనం ఎరువులు ఒకేసారి ఎదబెట్టే గొర్రు" (Seed cum Fertilizer Drill)తో విత్తితే మామూలు పంటకంటే రెండింతలు ఫలసాయం చేకూరుతుంది.

('ఎస్కార్ట్స్' బులిటిన్‌నుండి.)

40 ఏళ్లనాటి...

(3వ పేజీకొరవ)

తొమ్మిదినెలలు మరుగునపడిపోయి తిరిగి 5-9-1932 తేదిన 'జమీందారీరైతు' పునర్దర్శనమిచ్చింది. ఆ సంచికలో-

'పత్రిక ఇతవరకు ఇతర ముద్రణాలయములలో ముద్రింపబడుచున్నందున క్రమముగా నడుపబడుటకు పోషకయోగ్య అవవలసిగూడవచ్చినది. ఇకమీదట క్రమముగా నడుపబడును'. అని 'మనవి' చేయబడింది. ఆ తొమ్మిది నెల్లో 'జమీన్ రైతు' కొక సొంత ప్రెస్సు ఏర్పడింది. అంతకు ముందు కావలిబీధిలోని 'వెంకటేశ్వరవిలాస ముద్రాక్షరశాల'లో అచ్చు అవుతుండిన పత్రిక 5-9-1932 ను డి. గాం. బీచ్ (పొగతోట) లోని 'జమీ దారీరైతు ముద్రాక్షరశాల' కు తరలింపబడింది. ఈనాటి 'జమీన్ రైతు' ప్రెస్సుకు అది మూలబీజం.

ఆ సంచికలోనే 'ముల్లుమొగ్గ' శీర్షికలో హాలికుడు యిట్లా అంటాడు-

"చర్చిల్ గడుసుతనం, నిర్మొగమాటం భారతీయులకు నచ్చకపోయినా ఆయనగారి సుద్దులు చాలా బాగుంటాయి. వెనుకటికి 'రాజకీయాలలో పొరిసి చాలా మాటలు చర్చి బ్రతుకుతాడు' అన్నాడు. అట్లానే వున్నది యీనాటి పునరుత్థానాలం (రౌండ్ టేబిల్ కాన్ఫరెన్స్ మాటకేంది). అయితే యీమారు జయలగ్నంలో లేచింది. లగ్న బలంచేత తలవాల్చటం వుండదు'

, , ,

పదినెలలగా సాగిన పుల్లరి ఉద్యమం 'జమీందారీరైతు' పునర్దర్శనమిచ్చే సమయానికి సామరస్యంగా పరిష్కారమైంది. ఆ వారం సంచికలో 'వెంకటగిరి రాజీ' అంటూ ఒక సంపాదకీయం వ్రాస్తూ- "ఎస్టేటువారికిని, రైతులకును కంచెల విషయమున గత 10 మాసములగా జరుగుచుండిన పోరాటము నేటికి పరిసమాప్తమైనట్లు తెలుపుటకు సంతోషపడుచున్నారము జమీందారుగారును, వారి పుత్రులు నేటికైనను రైతు సమస్యను ఉదారహృదయముతో పరిష్కరించుటకు పూనుకొన్నందుకు వందనములు." అన్నారు

అదేసంచికలో రాజీ ఏర్పాట్లను గూర్చి వ్రాస్తూ- 1-9-1932 తేదిన ఎస్టేటు పక్షమున రెండవ రాజకుమారులను, రైతుల పక్షమున రైతు నాయకులు శ్రీయుతులు బాపట్ల రామకృష్ణరావు, పెట్లూరు గోవింద రెడ్డిగార్లను మరికొందరును సమావేశమై రాజీవిషయములను గూర్చి చాలాసేపు చర్చించిరి. పర్యవసానము సమాధానము కుదిరినట్లు తెలియుచున్నది." అన్నారు.

, , ,

5-9-32 సంచికలో స్వర్ణముఖి బ్రిడ్జి నామకరణం గూర్చి వచ్చిన ఈ వ్యాఖ్య వినండి-

"స్వర్ణముఖి క్రొత్తవంతెనను 'రామచంద్రా బ్రిడ్జి' యనుటలో పక్షపాతమేగాక కొంత అసంగతముగూడ గలదు. నామమును ఇడయుటకు గౌరవనీయులు రెడ్డిగారి అర్హతల పరిశీలింతము: వంతెన నిర్మాణమునకు జరగవలసిన కర్మకాండ అంతయు కృష్ణరావుగారి కాలమున జరిగినది. పూర్తియై రహదారి అయినది వెంకటగిరి కుమారరాజాగారి పాలనమున. ఇక సెంటరు యిచ్చినది రెడ్డిగారు; వారి నిర్మాణమున రెడ్డిగారి భాగము ఇంత పూర్తియు! కావున మొదలుపెట్టినవారిని, ముగించినవారిని వదలి, మధ్యవారికి తగిలించుట కేవలము అభిమానము. ఇక రూపొందించిన కంట్రాక్టరువాక్కు మనకర మేమో! ఈ గౌరవము రెడ్డిగారికి లభించుట మాకెంతయు మదానపహమయ్యు యధార్థమును చెప్పవలయుగదా!"

విమర్శ ఎంత సున్నితంగా, ఘాటుగా, సహేతుకంగా వుందో చూడండి. బ్రిడ్జికి పేరు పెట్టడానికి విమర్శిస్తూ, దాని నిర్మాణానికి ఎవరెవరు ఎంతెంతవరకు బాధ్యులన్నది క్లుప్తంగానైనా స్పష్టంగా పరిశీలింపబడింది. ఈ రోజుల్లో నాలుగుకట్లా లిస్తే ఆ అధికారిపేరట ఒక 'నగరం' వెలిసిపోతుంది; ఒక శిలాఫలకం ప్రత్యక్షమవుతుంది. వాటివిలువలు అంతంత మాత్రంగా వుంటున్నాయి

పంచాంగం

ధనుర్మాసము

1972 డిశంబరు 16 తేది మొదలు 1973 జనవరి 13 తేది వరకు ధనుర్మాసము

మూలకార్తె

డిశంబరు 15 తేది రాత్రి గం. 8-26ని. లకు మూలకార్తె ప్రవేశం.

వరిధాన్యం ధర

డిశంబరు 16 తేది నుండి వరిధాన్యం ధర పెరగు సూచనలున్నాయి.

ముక్కోటి

డిసెంబరు 16 తేది ముక్కోటిఏకాదశి.

డిసెంబరు తిథులు

16 శని	ఏకాదశి	రా.	1-34 గం.వ.
17 ఆది	ద్వాదశి	రా.	11-13 ,,
18 సోమ	త్రయోదశి	రా.	8 45 ,,
19 మంగళ	చతుర్దశి	సా.	6 12 ,,
20 బుధ	పూర్ణిమ	మ	3-44 ,,
21 గురు	కృష్ణపాడ్యమి	మ	1-26 ,,
22 శుక్ర	విదియ	మ	11-24 ,,

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

క్రొత్తయిల్లు బాడుగకు యివ్వబడును

నెల్లూరటవుణ మూలాపేట వాకర్సు రోడ్డులో డోరు నెం 243/20 (శ్రీ నక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి బంగళాకు పడమర దిక్కున) శ్రీ జయలక్ష్మి రైసుమిల్లు ప్రక్కన క్రొత్తగా కట్టిన ఇల్లు మిద్దెపైన 6 గదులు, బొంబాయి కక్కసు, కరెంటు, కొళాయి, అన్ని వసతులతో బాడుగకు యివ్వబడును. వివరములకు పై రైసుమిల్లు వద్ద విచారించవలెను.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

ఎం. ఎస్. రెడ్డిగారి 'ఊరికి ఉపకారి'

కొత్త హీరోయిన్ ఆరతి; రసవత్తరమైన కథ

ఈ లోకం ఏమిటోగాని— మంచివాళ్లకు రోజులుకావేమో ననిపిస్తుంది. మంచి అభిరుచితో చిత్రాన్ని నిర్మించాలనే నిర్మాతకు ఎదురు దెబ్బలు తగలటమే యీ సినిమారంగంలో చూస్తున్నాం. సినిమా రంగమేమిటి— ప్రపంచమే అలా నడుస్తున్నదా అనిపిస్తుంది.

బిసినెస్‌గా వ్యాపారంచేస్తూ, ప్రేక్షకులలోని బలహీనతలను ఆసరా చేసుకొంటూ, మంచి అభిరుచులను ఎన్నుకుని సవ్యంగానడిచే నిర్మాతల్ని ఈ పరిశ్రమలో వేళ్ళమీద లెక్కపెట్టవచ్చు. బాక్సాఫీసు కోసం ఆ నిర్మాతలు వికటించిన శృంగారాన్ని, బూతులు స్ఫురించే ద్వంద్వార్థాలిచ్చే మాటల్ని చొప్పించి నాలుగు డబ్బులు చేసుకుందామని వారేనాడూచూడరు. తమకున్న సంస్కారమే వారిని ఆ పథాన నడిపిస్తుంటుంది.

ఈ కోవకు చెందిన సంస్కారవంతుడు మనోధైర్యంగలవ్యక్తి శ్రీ ఎం. ఎస్. రెడ్డి పేదరికంలోంచి ఈనాడు యింతటి స్థితికి వచ్చిన రెడ్డిగారిని గురించి తెలుసుకుని ఆదరించవలసింది చాలావుంది. గూడూరులో ఆయనెలావున్నారో మద్రాసులోనూ అంతే! ఆఫీసునుంచి ఫ్యాంకు వెళ్ళాలన్నా, తొందరలేకపోతే ఆయన నడిచేపోతారు. సినిమా నిర్మాతగదానని కార్లలో తిరిగే వ్యక్తికాదు సినిమారంగంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఎన్నోపోజులు, దర్పాలు, దగుల్బాజీ తనాలు అలవాటు చేసుకునేవారు చాలామంది వున్నారు. కాని రెడ్డిగారు వాటన్నిటికీ దూరంగావుంటారు. కల్మషం ఏమాత్రంలేనివ్యక్తి. ఈ సినిమారంగంలో ఎట్లారాణిస్తాడా అనిపిస్తుంటుంది. కాని ఆయన నిష్కల్మష హృదయంతో, నిజాయితీతోనే ఇంతవరకూ చిత్రాల్ని నిర్మిస్తూవచ్చారు.

డబ్బింగ్ చిత్రనిర్మాతగా మద్రాసు వచ్చిన శ్రీ ఎం. ఎస్. రెడ్డి, భార్య, కలసిన మనసులు, శ్రీకృష్ణవిజయం చిత్రాల్ని స్ట్రెయిట్‌గా నిర్మించారు. ఈ మూడు చిత్రాలూ బాక్సాఫీసు దగ్గర విజయాన్ని సాధించలేకపోయాయి ఇంకొకరైతే గుండె దిగాలైపోయి ఏమయ్యేవారోననిపిస్తుంది. కాని మనోధైర్యంగల ఆయన పోయిన చోటనే వెతుక్కోవాలి అనేధ్యాసతో మళ్ళీ చిత్రనిర్మాణాన్ని సాగించారు. అయితే మూడుచిత్రాలు వరుసగా దెబ్బతిన్నతర్వాత నాలుగోచిత్రాన్ని నిర్మించాలంటే మాటలా? ఆయనేమీ కోటీశ్వరుడుకాదుకాని వ్యాపారదక్షతగలవ్యక్తి. అందుకే పాతచిత్రాలను కొన్నారు. ఆ పాతచిత్రాల్ని మళ్ళీ మరొకరికి అమ్మిగాని, లేక వాటి వ్యవధినలవల్లగాని ఆయన నష్టపోయినదాన్ని రాబట్టుకోగలిగారు "నేను మద్రాసు ఎలావచ్చానో యిప్పుడు అలాగేవున్నాను. తెచ్చిందల్లా

బ్రహ్మానందరావు

రాబట్టుకోగలిగాను. అసలుకు మోసం లేదు" అన్నారాయన యీమధ్య ఒకసారి ప్రసంగవశాత్తు!

ఈ ఉపోద్ఘాతమంతా ఎందుకంటారేమో! నేను రెడ్డిగారికి ఊరకగొట్టడం కాదు, కాని ఆయన్ను చూసినప్పుడల్లా నాలో అనేక భావాలు చోర్లుతుంటాయి. దాదాపు రెండు దశాబ్దాలకు పైగా ఈ పరిశ్రమను అర్థంచేసుకుని, వచ్చి, పోయిన నిర్మాతల్ని చూసిన నేను ఎం. ఎస్. రెడ్డిని చూస్తుంటే— ఇంత సచ్చరితుడికి కష్టాలు, నష్టాలు తెచ్చిపెట్టాలా? అని బాధ కలుగుతుంది. అంతకే మంచివాళ్ళకు రోజులు కావన్నది.

మూడు చిత్రాల అనుభవం దృష్ట్యా ఇప్పుడాయన మోహనరెడ్డి నిర్మాతగా, సుందరం మూవీస్ బేనర్‌లో 'ఊరికి ఉపకారి' చిత్రాన్ని సమర్పించబోతున్నారు. ఈ ఊరికి ఉపకారి అయిన ఎం. ఎస్. రెడ్డికి ఈ చిత్రం ఆర్థికవిజయాన్ని సాధించి పెడుతుందనే నమ్మకం నాకుంది. కొన్నాళ్ళక్రితం రికార్డింగ్ చేసిన పాటల్ని చూశాను. దర్శకుడు కె. ఎస్. ఆర్. దాసు పాటల పిక్చరైజేషన్‌లో చాలాసాహసం ప్రదర్శించాడు. దీనికితోడు హీరో చలం తన నటనా, సహకారాన్ని పూర్తిగా అందించాడు. ఇప్పుడు చలం వ్యాముఖహీరో. అతనిచిత్రాన్ని చూసేందుకు ప్రజలు ఉత్సాహాన్ని చూపుతున్నారు. ఎందుకంటే— మామూలుచిత్రాల వరవడిలో కాకుండా, చలంచిత్రాలకొక ప్రత్యేకతవుంది. అదే ప్రత్యేకత 'ఊరికి ఉపకారి' లో కూడా వుంది.

ఈ చిత్రంలో చలంపాత్ర గమ్మత్తయింది అతను ధరించిన రాము పాత్రలో విశిష్టతవుంది. తనకేనేది ఏమీ లేదు. బజార్లో పిచ్చాపాటమ్మకుని తీసిచే రాము, తన సంపాదనను అన్నార్తులకే పంచి పెట్టేవాడు. ఈ పూటకు గతిలేక ఎంతో మంది చస్తూంటే, ఏపూటకో కావాలని వెనకేసుకోడం ఎంతమాత్రం న్యాయం

—తరువాయి 10వ పేజీలో

చిత్రసమీక్ష

బలంలేని కథ— లోపభూయిష్టమైన కథనం

ఇల్లు-ఇల్లాలు

'ఇల్లు-ఇల్లాలు' చిత్రం చూశాక మన దర్శకవరేణ్యు లత్యంత ప్రతిభాసమర్థులని, ఈరోజొక మంచి (లేదా సాదా) చిత్రం అందించినకర్తోనే రేపొక చెత్త చిత్రరాజాన్ని వడ్డించగల సర్వసమర్థులని అనిపిస్తుంది. చిక్కెక్కడంటే వీళ్ళసత్తాను దేన్ని కొలబద్దగ తీసుకోవాలో అర్థంకాదు చెప్పదలచుకున్నదానికి ట్ల సమగ్రమైన అవగాహనం, ఎన్నుకున్న ఇతివృత్తంమీద సంపూర్ణమైన అధికారంవుంది; అందుకు శాస్త్ర ఊహాశక్తితోడైతే మంచి దర్శకత్వం

గోపాలకృష్ణ

లభిస్తుంది. అవేవీలేనప్పుడు, భావదారిద్ర్యం దాపురించినప్పుడు 'ఇల్లు-ఇల్లాలు' లాంటి చిత్రాలొస్తాయి.

ఈ చిత్రంలో బలమైన కథలేదు. కథాబలం లేకపోయినా, కథనవైశిష్ట్యంవల్ల చిత్రాన్ని రాణింపుకు తేవచ్చు. కాని ఈ దర్శకుడిలో ఆ ఊహాశక్తికూడా బొత్తిగా కనిపించదు.

ఒక దేవదాసును భర్తగా స్వీకరించి అతనికావురాన్ని చక్కదిద్దిన మహిళకథయిది. ఇలాంటి కథలు చాలా వచ్చాయి. కొత్తగా యిందులో దర్శకుడు చెప్పగలిగిందీ, చెప్పిందీ ఏమీలేదు. సత్యం త్రాగుబోతు కావడానికి పూర్వకథ వొకటుంది అదేమిటో ప్రేక్షకులకు తెలియనిదే అతనిమీద సానుభూతి యేర్పడదు. తాజ్ మహల్ బొమ్మను అతను ప్రాణప్రదంగా ఎందుకొంటాడు. దాని వెనకవున్నగాథను ప్రేక్షకులకు ముందు తెలియచేయకుండా వుంచిపెట్టాడు దర్శకుడు. అలాగే సావిత్రి ఒక పసిపిల్లవాణ్ణి పెంచుతుంటుంది. వాడెవరైదీ, వాడికీ సావిత్రికి వున్న బాంధవ్యం దర్శకుడు చివరిదాకా చెప్పడు ఇది గొప్ప సస్పెన్స్ అని దర్శకుడు భ్రమపడ్డట్టుంది. కథలో కొంతభాగాన్ని—ముఖ్యమైన భాగాన్ని — ప్రేక్షకుడికి తెలియనివ్వకుండా దాచిపెట్టడంద్వారా సస్పెన్స్ సృష్టి స్తామనుకోవడం తెలివితక్కువ. సత్యం

—తరువాయి 10వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

జి. ఎస్. ఆర్. రాజఘుడ్ (ఎం. పి.)

సావిత్రి చిత్ర నిర్మాణం ముగించుకున్నదా?

★ చిత్రనిర్మాణం ప్రస్తుతం లేదు. నటిగా మళ్ళీ చాలాచిత్రాల్లో కనిపిస్తూంది.

బి. దయాకరరెడ్డి — బుచ్చి

1974 లో నాగేశ్వరరావు చిత్రరంగం నుండి విరమిస్తారని, రామారావు వృద్ధ పాత్రల్నే ధరిస్తాడని ఒక సినిమా పత్రిక వ్రాసింది ఎంతవరకు నిజం?

★ అవన్నీ ఊహాగానాలే! అక్కినేని రిటైర్ కావడనని ఇంతకుముందొకసారి ప్రకటించారు; తెలుసుగా! ఇక నందమూరి ముసలివేషాలే వేస్తుంటే ఆయన అభిమానులు వూరుకుంటారా? హీరో బిరుదు నిలుస్తుందా?

టి. పార్థసారథి — ఊటుకూరు

ఈనాడు చిన్నచిన్న వేషాలు వేస్తున్న సిహెచ్ కృష్ణమూర్తి ఒకనాటి హీరో సిహెచ్. నారాయణరావు కుమారుడా?

★ కాదు

వి. సి. శేఖర్ — ఏటూరు

చంద్రకళ ఒకప్పుడు శోభన్‌బాబు చెల్లిగా నటించి, యిప్పుడు భార్యగా నటిస్తుంది. ఈ మార్పులోని రహస్యం?

★ రహస్యమేముంది? భార్యగానటించినంతమాత్రాన భార్య అయిపోతుందా?

పి. ఖాదర్‌ఖాన్ — అల్లూరు

'పావంపసివాడు' లో పసివాడు స్విట్జర్లాండు పోలేదుకదా; ఇబ్బెలా నయమైంది?

★ పూర్ణచంద్రరావుకు పత్రికలవారికి చిత్రాన్ని చూపే అలవాటులేదు. కావట్టి మీ సందేహం ఆయనకే రాయండి.

జి. వెంకటరమణయ్య — కనిగిరి

'విచిత్రబంధం' శతదినోత్సవం చేసుకుంటుందటానా. మీ ఉద్దేశం?

★ ఇప్పటివరకు బాగానేవుంది. 'బడిపంతులు' వగైరా చిత్రాలపోటీ యెలా వుంటుందో చూడాలి.

ఆర్. రవీంద్రనాథ్ — నెల్లూరు

ఘంటసాల కాన్సర్‌తో బాధపడుతున్నాడట నిజమేనా?

★ కాన్సరుకాదు. ఆయనకు డయబెటిస్, పైల్స్, యితర కాంప్లికేషన్సు వున్నాయి ప్రస్తుతం కులాసాగావున్నారు కాని యింకా నెలరోజులైనా విశ్రాంతి తీసుకోవాలట.

> **ప్రశ్నలను ...**
> పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలె
> **కొలను బ్రహ్మానందరావు,**
> 7—నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్, మద్రాసు—17.

పి. కృష్ణయ్య — నర్సాపురం

నటీమణులు పరాయిమగాళ్ళతో అంత విచ్చలవిడిగావుంటే వారి భర్తలెలా ఫీలవుతారు?

★ మరి డబ్బెలావస్తుంది?

కె. గిరీష్‌చంద్ర — గూడూరు

అనుభవం మనిషిని పరిపూర్ణుణ్ణి చేస్తుందంటారు, మరి మన పద్మశ్రీలు పాతాళభైరవి, దేవదాసు చిత్రాల్లో ప్రదర్శించిన నటనకన్నా నేడు దిగజారిపోయింది. పాతికేళ్ళ అనుభవసారమిదేనా?

★ ఆ రోజుల్లో మంచి నటులం కావాలనే తృష్ణవుండేది. ఈనాడు తామేంచేస్తే అది నటనని, తమ అభిమానులు ఎలాగైనా ఆదరిస్తారని ధీమావీర్పడింది; నటనపై శ్రద్ధతగ్గింది.

టి. సురేష్‌బాబు — నెల్లూరు

కృష్ణ సమర్పించు 'పండంటికాపురం' అని టైటిల్స్‌లోవేశారు. నిర్మాత జి. హనుమంతరావు అన్నారు. ప్రొడక్షన్ పేరు జయప్రద అనివుంది ఇక యీ 'సమర్పణ' కు అర్థమేమిటండీ?

★ జయప్రద పిక్చర్స్ ప్రభాకరరెడ్డి పెట్టినపేరు అయన, కృష్ణ భాగస్వాములుగా పండంటి చిత్రాన్ని తీశారుకాబట్టి కృష్ణ సోదరుడు హనుమంతరావు పేరును నిర్మాతగా వేశారు. ఇక కృష్ణ హీరోకాబట్టి ఆయన 'సమర్పించు' అంటే చిత్రానికి బలంవస్తుందని ఉద్దేశ్యం.

టి. బుజ్జయ్య — ఆత్మకూరు

ఒకప్పుడు నటసామ్రాట్టుకు 'పర్ఫెక్ట్ అడ్మైరర్' నని చెప్పుకొని, మధ్యలో 'నటరత్న' అండచేరిన పేకేటి శివరాం 'కులగౌరవం' నిర్మాణసందర్భంలో వ్యక్తిదశలోనూ నందమూరి సోదరులు తనను హీనాతిహీనంగా చూశారని ఒక యింటర్వ్యూలో చెప్పినట్లు 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' వార్త. ఏమిటీ వింతవరికం?

★ శివరాం ఎప్పుడేంచేస్తాడో, ఏం మాట్లాడ్తాడో ఎవరికితెలీదు. నాగేశ్వరరావుకు అడ్మైరర్ మాటనిజమే. ఆరోజుల్లో ఆయనచట్టూ తిరిగేవాడు తనకు వుపయోగపడక పోయేసరికి రామారావు దగ్గర చేరాడు. కాని 'కులగౌరవం' సందర్భంలో తనగౌరవం పోయిందని నాదగ్గరే చాలాసార్లన్నాడు అది స్వయంకృతాపరాధం!

వై. ప్రకాశం — లేగుంటపాడు

'బంగారుబాబు' విడుదలప్పుడు అన్ని కేంద్రాలకు హెలికాప్టర్స్ వస్తాయట, నిజమేనా?

★ 'దసరాబుల్లోడు' గ్లామరు నిలబెట్టుకోడానికి రాజేంద్రప్రసాదు విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. అందులో ఈ పబ్లిసిటీ ఒకటి!

టి. హరిబాబు — గుడ్లదొన

విజయలలిత హిందీ చిత్రంలో నటిస్తుందని విన్నాను. ఆ చిత్రంపేరు?

★ 'రాణీ మేరానామ్' లో నటించింది. ఇప్పుడింకోచిత్రంకూడా వుంది.

—తరువాయి 10వ పేజీకో

బలాదిలేహ్యం

నరముల బలహీనత, నిస్సారం, గుండెదడ, బ్లడ్‌ప్రెషరు మొ॥ పోగొట్టి, బలము రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధిని కలిగించును.

400 గ్రాముల సీసా రు 11-25 లు

200 గ్రాముల సీసా రు 6-00 లు

అన్ని మందుల షాపులలో దొరుకును

జనార్దన ఆయుర్వేద నిలయం.

కలువాయ (పోస్టు), నెల్లూరు (జిల్లా)

కందుకూరు డి.ము. కోర్టులో

E. P. 12/1972 O. S. 71/1970

చున్నం కోటమ్మ —డి హో.

రావుల సింగయ్యా వగైరా —జె డి.లు

1. మ.రా.శ్రీ. రావుల సింగయ్యగారికి (తండ్రి నరసింహం) సాకిన్: వరకొండపాడు మజరా నర్లమూడివారిపాలెం, కందుకూరుతాలూకా, ప్రకాశంజిల్లా

— యాలం నోటీసు —

అప్పికేయబడిన ఈ ఇ పి. షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తును యాలం వేయమని డిక్రీహోల్డరు కోరివున్నారు. యిందు విషయమై సి. పి. సి. ఆర్డరు 21 రూలు 66 ప్రకారము నీకు యాలం నోటీసుకుగాను 12-1-1973 తేదీకి వాయిదావేశియున్నది. కాన ఆరోజు వాయిదాకు వుదయం 11 గం.లకు నీవు పైకోర్టువారియెదుట హాజరై నీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను లేనియెడల నీవరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

— వి. తిరుపతినాయుడు.

డి హో. అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్‌జడ్జి కోర్టులో

E. P. 107 of 70 Scs. 137 of 66

సాలె మహమ్మద్‌ఖాన్ —వాది.

మాగాణి మునుస్వామి వగైరా—ప్రతివాద్లు.

— వేలం ప్రకటన —

ఈ నెంబరున "బి" షెడ్యూలుదాఖలా 1-వ ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తి 8-1-73 తేదీన పైకోర్టులో బహిరంగమైన వేలం జరుగబడును.

— "బి" షెడ్యూలు —

నెల్లూరు టవున సవరాలవీధిలో 1-వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవములుగల నెల్లూరు మునిసిపల్ వార్డు నెం. 12 రు, డోరు నెం 276 రు, అసెస్మెంటు నెంబరు 10189 గల పాత పెంకుటింటికిహద్దులు: తూర్పు యీ. గోవిందమ్మగారి యిల్లు దక్షిణం: సవరాలవీధి, పడమర: గుంటాల పేరారెడ్డి యిల్లు, ఉత్తరం: కందకంకాల్వ ఈ హద్దులలోని పాతది 6¾ అంకణములుగల పెంకుటియిల్లున్నూ, 2½ అంకణములుగల పూరిపసారాయున్నూ యీ యింటికి సంబంధించిన ఖాళీస్థలం షుమారు 22 అంకణమున్నూ. మునిసిపల్ పన్ను అరియర్సుకులోబడి వాదిపాట రూ. 4000, అమినాథర రూ. 5000 లు.

—కె. శంకరం,

వాదితరపున అడ్వకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. 126 of 1972

మాగుంట సుందరరామిరెడ్డి వగైరా —పిటిషనర్లు.

ఈ నెంబరున 6-వ పిటిషనరు మైనరు అయినందున- సదరు మైనరుపిటిషనరుకు పిటిషన్ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తికి 1వ పిటిషనరును Property Guardian గా యేర్పాటు చేయుచవలసినదిగా కోరి పిటిషన్ దాఖలా చేసుకొన్నందుకు నోటీసుండితం 18-12-72 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. కావున ఆనాడు పగలు 10 గంటలకు ఆక్షేపణలున్నవారు కోర్టులో ఖుద్దునగాని వకీలు ద్వారాగాని హాజరయి యేదైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల వరోక్షమున తీర్మానించబడును.

—టి. సుందరరామిరెడ్డి,

పిటిషనర్లు అడ్వకేటు

చిత్రసమీక్ష

(9వ పేజీకొరవ)

రాగసలోతు కాపాడాలి కాదా అంటే ముందే తెలియజేసివుంటే ప్రేక్షకుడు ఊహించిన సస్పెన్సుకన్నా గొప్ప ఏదైనా వచ్చి వుండేది. పైగా ఆ పాత్రమీద ప్రేక్షకుడికి సానుభూతి కల్గివుండేది. సావిత్రి, పసిపిల్ల వాడి సంబంధంకూడా ముందే తెలియచేస్తే ఆ తర్వాత అది ఏవిధంగా పరిణమిస్తుందో నన్న ఉత్కంఠ ప్రేక్షకుడికి వుండేది. కథను మరుగుపరిచి సస్పెన్సు తెస్తున్నామను కుంటే అది ప్రేక్షకుణ్ణి వంచించడమే అవుతుంది.

కథ ఎక్కడికక్కడ చతికిలబడిపోతుంది. సత్యం రాగుడు మానివేసిన తర్వాత కథ పొడిగించడానికి మరొక ఎత్తు వేయాల్సివచ్చింది. దృశ్యం వెల్లకు మార్చారు. అక్కడ వక్షీ అత్తగారి గయ్యాళితనం, నీలావేణందలు, రౌడీల అఘాయిత్యాలు — యిలా కథను పెంచు కుంటూ పోయారు. ఒక ఇతివృత్తాన్ని తీసుకుంటే దానికి సంబంధించిన కథను పకడ్బందీగా నడుపుకరావాలి; అది ఒక దారంలాగా సాగాలి మధ్యమధ్య కథ అయిపోయిందికదా అని యింకో సంఘటన, యింకో మలుపు తెచ్చుకుంటే అది అతుకు బొంత అవుతుంది. మన దర్శకులు 'అనగనగా ఒకరాజు, ఆ రాజుకు ఏడుగురు కొడుకులు' కథ బాగా అర్థంచేసు కోవాలని ఈ సమీక్షకుడు కోరుతున్నాడు.

ముందు ప్రారంభించిన కథకు ఆ తర్వాత ఏర్పడే పరిణామాలకూ సంబంధం లేకపోతే అది కథ అనిపించుకోదు.

శేఖర్ పసిపిల్లవాణ్ణి ముందు వివగించు కుంటాడు. వాడివల్లనే సావిత్రిని కాదంటాడు; యిల్లు విడిచి వెళ్ళిపోతాడు. సొంత యిల్లు వదలి వెళ్ళిపోవడానికి ఒక బలమైన కారణం సృష్టి చలేకపోవడంవల్ల ఇదొక పార్సుగా తయారైంది. తర్వాత శేఖర్ ఎందుకో ఆ కుర్రవాణ్ణి అమితంగా ప్రేమిస్తాడు. వాడికోసం తనభార్యనే దూరం చేసుకుంటాడు ఈ మార్పుకు ఏమి కారణమో తెలియదు. ఇలా దాదాపు అన్ని సన్నివేశాలూ అవకతవకగా, కృత్రిమంగా వున్నాయి పాత్ర చిత్రణలైటూ అసలు లేదు. మస్తిష్కయుద్ధాలకు దారితీసే సన్ని వేశాలకోసం దర్శకుడు అరాటపడ్డట్టుందే కాని; కథ, కథనం, పాత్రచిత్రణ వగైరాలజోలికి పోవడం తలకుమించిన పని అనుకున్నట్టుంది. ఆ ఫైటింగులైనా సహజంగా చేయిస్తారాఅంటే అదీ చేతకాదు మన దర్శకులకు! ఇద్దరు అబలలు నలుగురు పైల్మాన్లను అవలీలగా తన్నేస్తార!

పేకాటలో మోసం ఈ కథకు ముఖ్యమైన ఆధారం. దీన్నిబట్టి దర్శకుడి వూహాశక్తి ఎంత గొప్పగావుందో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఆ పాత్రలు, ఆ సన్ని వేశాలు ఏదో కార్టూన్ చూస్తున్నట్టుగా అపిష్టామేకాని సహజంగా, నిజజీవితానికి దేరువగా వుండవు. చిత్రం మొత్తం మీద ఒక్క బలమైన సన్నివేశమున్నా అనందించివుండేవాడీ సమీక్షకుడు. అంత మూడవ్వగా వుందీచిత్రం.

పాత్రల్లో జీవంలేకపోయిన తర్వాత నటననుగూర్చి చెప్పుకోదగ్గ దీ యేమి వుండదు సత్యంగా కృష్ణ నటన మునుపటి కన్నా మెరుగనిపించింది వాణిశ్రీ, సుమ్మిత్రి, కృష్ణంరాజు వగైరాలని గూర్చి ప్రత్యేకంగా చెప్పగలదేమీలేదు రాజబాబు, రమాప్రభ హాస్యం షరామామూలే!

సంగీతం హోవెలెస్. మహాదేవన్ ఎంత దిగజారిపోగలడో యీ చిత్రం రజాపుచేసింది. సంభాషణలు, పాటలు అన్నీ అంతంతమాత్రమే! మొత్తంమీద మన దర్శకుల భావదారిద్ర్యానికి ఈచిత్రం ఒక మచ్చుతునక. చంద్రశేఖర రెడ్డి యీ మధ్య ఒకటిరెండు మంచి చిత్రాలు తీశాడు; మరికొన్ని అనుభవం మీద మంచిదర్శకుడు కాగలడనే ఆశ కల్పించాడు. కాని ఈచిత్రం దర్శకుడుగా అతని శక్తిసామర్థ్యాలను తీవ్రంగా సందేహించవలసిన స్థితికి తెచ్చి పెట్టింది.

— —

మిచ్చలేదని, అందువల్లనే అది పోయింగా చెప్పుకొన్నదని చెప్పారు దర్శకుడికి స్వాతంత్ర్యమివ్వలేని స్త్రీల్ వేరే దర్శకుణ్ణి పెట్టుకోవడంకన్నా తనేదర్శకుడుగా పేరువేసుకోవచ్చుగదా? మీ అభిప్రాయ?

★ 'కులగౌరవ' కన్నడచిత్రం నేను చూశాను శివరాంను అభినందిస్తూ ఒక వ్యాసం కూడా వ్రాశాను ఆరోజుల్లో. తెలుగులో తీయమని ప్రోత్సహించింది కూడానేనే! అవుట్డోర్ లో శివరాం, ఎన్. టి. ఆర్. ను కలుసుకొని చిత్రాన్ని చూపి దాము. ఆయన తన బేనర్ లోనే తీస్తానన్నాడు శివరాం తనే దర్శకుడుగా వుండాలని అడిగాడు ఆయన సరేనన్నాడు సాధారణంగా ఎన్. టి. ఆర్. చిత్రాలకు దర్శకుడెవరైనా ఆయనే దర్శకత్వం చేస్తారు. ఈ సంగతి శివరాంకు మాత్రం తెలీదా? తెలిసి చేసిన దానికి యిప్పుడు బకారుచేయడం ప్రయోజన మేమిటి? పేకేటిశివరాం కె. వి. రెడ్డికన్నా గొప్పవాడేమీకాదు!

— —

ఊరికి ఉపకారి

(9వ పేజీకొరవ)

కాదని ఆతనివాదం. దేవాలయానికి వెళ్తాడు. దేవుడంటే భక్తివుంది. కాని హుండీలో నయాపైసా వెయ్యడు. అది లోభితనంకాదు లంచమిచ్చి దేవుడిదగ్గర వరంపొందటం యిష్టంలేకే!

ఇలాంటివాడికి ఒక ధనవంతురాలైన పిల్ల ఎదురవుతుంది అదనంటేనే అమడ దూరంలో వుండే రాము సిగ్గుపడ్తాడు కాని అమెమాత్రం అతన్ని కవ్విస్తూనే వుంటుంది ఆ పిల్ల తండ్రికూడా, అందరి తండ్రుల్లా 'పరువు-మర్యాద' అంటూ బిడ్డలు త్రొక్కకుండా, కల్లాకపటంలేని వాని ప్రేమను ఆశీర్వదించాడు.

ఇలాంటి సోషలిస్టు సూత్రాలతో కథ నడుస్తుంది అద్భుతం కనవత్తరంగా కథ నడుస్తుంది చలంప్రత్యేకన హీరోలాగా అరతి నటించింది. ఆ యిద్దరూ చిలకా గోరింకల్లా వున్నారు ఎప్పుడూచూస్తున్న హీరోయిన్స్ తో ముఖంమొత్తిన తెలుగు ప్రేక్షకుడికి అరతి మంచి రిలీఫ్ ఇస్తుంది ఈ యిద్దరూకాకుండా సుమ్మిత్రి, అంజలి దేవి, పద్మనాభం, అల్లురామలింగయ్య, సాక్షిరంగారావు, కృష్ణంరాజు, బాలయ్య, రమాప్రభ, సంధ్యారాణి, మీనాకుమారి, ఆంధ్రాదిలీప్ కుమార్ సూర్యకళ, గెస్టు ఆర్టిస్టుగా రాజశ్రీ, సూర్యకాంతం నటించారు.

ఈచిత్రాన్నిగురించి రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ 'ఇంతకుముందు నేను నిర్మించిన చిత్రాలకన్నా యిది భిన్నమైనది. ఈనాటి బాక్సాఫీసు సూత్రాలను త్రోసిరాజని, నాకు యిష్టంలేకపోయినా పాటించాల్సివచ్చిన దికాని, అశ్లీలతకు, అసభ్యతకు మాత్రం ఎక్కడా తావివ్వలేదు జ్యోతిలక్ష్మి డ్యాన్సు వుండాలని చాలామంది నాతో పట్టుబట్టారు గాని నేను మాత్రం అంగీకరించలేదు. అలాంటి డ్యాన్సులు లేకుండా చిత్రాన్ని తీసాను, ప్రేక్షకుల మన్ననలను పొందగలనన్న నమ్మకం నాకుంది' అన్నా రాయన.

అందుకే ఎం. ఎస్ రెడ్డి సాహసోద్రేకం గలవ్యక్తి అని నేనన్నది

— —

చెరకు

(4వ పేజీ కొరవ)

మాత్రమేకాక, దేశపు ఉత్తర ప్రాంతములో కూడా ఇది మంచి పంటనిస్తుంది

చిన్నకమతములలో రైతులకు ఎక్కువ అదాయము వచ్చుటకు చెరకువిత్తనముతో పాటు 2 లేక 4 వరుసల మధ్య ఒకవరుస గోధుమ విత్తనములను చల్లుటవలన ఎకరమునకు సుమారు రూ. 400 అదనపు ఆదాయము రాగలదని తేలింది. దేశపు ఉత్తర ప్రాంతములో శీఘ్రముగా కోతకు వచ్చే చెరకు పంట తరవాత గోధుమను పండించుట లాభదాయకముగా వుంటుంది.

చెరకు తోటలో కలుపు మొక్కలను అరికట్టుటకు రసాయనిక పదార్థములను ఉపయోగించుట లాభదాయకమని తేలింది. చెరకు విత్తనమును నాటిన రెండు మూడు రోజుల తరవాత హెక్టారుకు 700 నుండి 900 లీటర్ల నీటిలో 3.75 కి. గ్రా. వంతున సిమజైన్ కలిపి చల్లుటవలన కలుపు మొక్కలను అరికట్ట వచ్చునని నిరూపించబడినది

తెగుళ్ళను అరికట్టుటకు స్వచ్ఛమైన చెరకు విత్తనమును రైతులకు సరఫరా చేయుట ముఖ్యము దీనికై భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా పరిషత్తు ఒక భారత స్థాయిలో ఒక కార్యక్రమమును చేపట్టినది ఇది రైతులకు ఎంతో ఉపయోగకరముగా వుండగలదని ఆశించవచ్చును.

[ఐ సి ఏ. ఆర్]

— —

వేరుశనగ

(4వ పేజీకొరవ)

దీనిని వేరుశెనగతోబాటు వేస్తే, వేరుశెనగ దిగుబడి తగ్గకుండని కొందరి అభిప్రాయం సూర్యకాంతి భూసారాన్ని బాగా లాగేస్తుంది. అందుకనే రష్యా మొదలగు దేశాల్లో వర్షాధారమైన పంటల తర్వాత పండిస్తారు. సూర్యకాంతిని పొలంలో ఒకేపంటగా వేసేటప్పుడు ఎకరాకు 24 కి. గ్రా. నత్రజని, 24 కి గ్రా. భాస్వరం, 12 కి. గ్రా. పొటాష్ కావాలి. వేరుశెనగతోబాటు వేసేటప్పుడు ఈమోతాదులో మూడవవంతు సరిపోతుంది. అంటే వేరుశెనగకు వేయవలసిన ఎరువుమోతాదును విత్తడానికిముందు భూమిలోవేసి, సూర్యకాంతికివేసే ఎరువుల మోతాదును కాంప్లెక్స్ రూపంలో విత్తిన 15 రోజులకు వేస్తే రెండుపంటల దిగుబడిని పెంచవచ్చు. వేరుశెనగతోబాటు 3 మీటర్లకు ఒకసాలు చొప్పున సూర్యకాంతిని విత్తాలి సాలులో గింజకు గింజకు 28 సెం. మీ. ఉండేట్లు చూడాలి. ఈవిధంగావేస్తే ఎకరానికి 1. 5 కి. గ్రా. సూర్యకాంతి విత్తనం కావలసి యుంటుంది. వేరుశెనగను గొఱ్ఱులోను, మడక వెనుకను వేస్తున్నారు. వేరుశెనగమాత్రం పరిపడును (Meagre-Moisture) వున్నా, లోతుగా పడినా మొలకెత్తుతుంది. కాని సూర్యకాంతి నగుపడును వుండి 3-5 సెం మీ లోతు మించకుండా విత్తితే మొలకెత్తుతుంది. పదును తక్కువయితే విత్తనాన్ని తడిమట్టితో ఒకరాత్రి వుంచి మరుసటిరోజు చేతితో నాటితే మంచిది. ఎన్. రైబ్, ఇ సి 68414 అనే రకాలు ఆంధ్రరాష్ట్రానికి అనుకూలమయినవి. పూతమీద ముఖ్యంగా నీరుకట్టాలి లేనిపక్షంలో గింజలు తాలు పోతాయి. (Chaffy grain) పూత సమయంలో పుదయాన్నే మొక్కలను కొంచెం కదపాలి. ఇలాచేస్తే పువ్వులందా గింజలు తయారయి, ఎక్కువ గింజలనిస్తుంది. పువ్వు వెనుకభాగం బంగారు వర్ణం తిరిగి విత్తనాలు వదులవుతాయి. అలాంటి సమయంలో పూలనుకోసి ఎండపెట్టి, వాటిని ఇనుపరేకులకురాస్తే గింజలు రాలుతాయి. దీనికి అదనంగా అయ్యేఖర్చు ఎరువులకు, విత్తనానికి, కోతకులిపి ఎకరాకు 100 రూపాయలమాత్రం. ఖర్చులు పోను నికరాదాయం సుమారు 300 రూపాయలు లభిస్తుంది.

వేరుశెనగతోబాటు ఆముదపుపంట

సూర్యకాంతిని వేయనిపక్షంలో ఆముదాలు వేయవచ్చు. తక్కువ కాలపరిమితి కల్గిన అరుణరకం 120-135 రోజుల్లో పంటకువస్తుంది. కాని చిన్నచిట్కా ప్రయోగిస్తే పంటకాలాన్ని 100 రోజులకు కుదించవచ్చు వేరుశెనగతోబాటు ఒకే కోతలో ఆముదాన్ని పీకివేయవచ్చు మొగ్గతొడిగిన 5 రోజులకు ప్రక్కరెమ్మలను గిల్లివేస్తే పంటకాలాన్ని 100 రోజులకు కుదించవచ్చు. అంటే మొక్కకు ఒక్క గెల మాత్రం వుంటుంది. గెలనిండా కాయలుండి, పొడగ్గా వుంటుంది.

గింజకు గింజకు 23 సెం మీ ఉండేట్లు చూడాలి. విత్తనాన్ని మడక వెనుకగాని లేక చేతితోగాని విత్తవచ్చు. ఎకరాకి 1 5-2 కి. గ్రా. విత్తనం కావాలి. దీనికి కావాల్సిన ఎరువులు విత్తిన 15-20 రోజులకు కాంప్లెక్సురూపంలో వేయవచ్చు. ఎకరాకు 12 కి గ్రా. నత్రజని, 12 కి. గ్రా. భాస్వరం, 6 కి. గ్రా పొటాష్ వేయాలి అంటే దీనికి అదనంగా అయ్యే ఖర్చులు బహుస్వల్పం. ఆదాయం ఎక్కువ.

తమిళనాడులో ఆర్ సి. 1377 అనే పొట్టి ఆముదరకాన్ని రూపొందించారు. ఈరకం 95-100 రోజుల్లోనే పంటకు వస్తుంది. వేరుశెనగతోబాటు వేయడానికి చాలా అనుకూలమయినది

— —

గూడూరు డి. ము. కోర్టులో

E. P. No. 24 of 1972

S. C. No. 252 of 1959

పెద్దేటి వెంకురెడ్డి —వాది (డిక్రీహోల్డరు)

1. తిరుమూరు బలరామిరెడ్డి 2. మత్తూరు సుబ్బయ్య, 3 పుచ్చలపల్లి వెంకటస్వామి వగైరా బోడయ్య మగ్గుగు అందరు మాల గ్రామస్తులు — ప్రతివాదులు 1, 3/4 జడ్జిమెంటు డెట్టార్లు

పై నంబరున ప్రతివాదుల స్థిరాస్తి, చరాస్తి/అసాములకు నోటీసు నిమిత్తం 30-12-72 నాటికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. సదరుతేది హాజరు కాని యెడల మీ పరోక్షమున విచారించి తీర్మానించ తీర్మానించబడును.

—యం. లీలామోహన్, వాదితరపు అడ్వకేటు.

విశాఖపట్నం ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 690 of 1972

అబ్దుల్ ఖుద్దూస్ ఖాన్ —వాది.

(1) అల్లికల ధర్మారావు (2) డి. వి. వి. యస్. రాజు, ఆపరేటర్స్, కోరమాండల్ ఫెర్టిలైజర్సు, విశాఖపట్నం —ప్రతివాదులు.

— ప్రతివాదులకు దావానమను —

ఈ నెంబరు వాది పేర ప్రతివాదులు 26 10 69 తేదిన రూ. 500 లకు వ్రాసి యిచ్చిన ప్రోనోటు బాబాకు అసలప్పుడులు రాబట్టే నిమిత్తం దావావాదులుతేసినందున, అందుకు ప్రతివాదులు యేమైనా ఆక్షేపణ లున్నయెడల పై కోర్టులో 22-12-72 తేదిన పగలు 11 గంటలకు హాజరై మనవి చేసుకోవలెను. లేనియెడల ఎక్సుపార్టీ చేయబడు దురని తెలుసుకోవలెను.

—బి. రామకృష్ణారావు, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

E. P. No 133 of 1971 O. S. No. 100 of 70

శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామి దేవస్థానం ... ... —డిక్రీహోల్డరు

గుడ్లూరు వల్లమ్మ ... ... — జెడ్జిమెంటుడెట్టరు

ఈ క్రింద వివరించిన షెడ్యూలుదాఖలా భూములను 18-12-72 తేదిన పై కోర్టుయొక్క బహిరంగముగా వేలం వేయబడును.

— షెడ్యూలు —

నెల్లూరు రి॥ డి॥ యిలాకా, యిందుకూరుపేట స॥ రి॥ లో చేరిన పాతు అములూరు గ్రామంలో తె॥ రి॥ కి హక్కు అనుభవంగల స్థిరాస్తి వివరం:—

పట్టా నెం.	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణం.	అనుభవ విస్తీర్ణం
142	148-ఎ	0-55	0-55
42	148 బి	0-44	0-44
12	149-బి	1-82	1-82
22	150	0-63	0-63
			య 3-43 ట్లు.

నాలుగు హద్దులు :— [తూ] తానుగుంట వెంకయ్య భూమి కొంతవరకు, పులకాల్వ కొంతవరకు, [ద] గడ్డూరు రామానాయుడు భూమి కొంత వరకు కనుపర్తి సుబ్బారాయుడు భూమి కొంతవరకు [ప] వద్దిన వెంకయ్య భూమి [ఉ] పులకాల్వ.

డిక్రీహోల్డర్సు వ్యాల్యు : రూ 10,000/-

అమీన్సు వ్యాల్యు : రూ 12,040/-

—P. V. NARASIMHA RAO.
Advocate for D. H. R.

మాధవయ్యపాళెం స్కీము

వెంకటగిరి సమితిలోని మాధవయ్యపాళెం గ్రామానికి సంబంధించిన చాకిరేవు మడుగు స్కీముకు కరువుపనుల క్రింద కలెక్టరు 75 వేల రూపాయలు మంజూరు చేశారు. దీనివల్ల చెరువు క్రింద పాత ఆయకట్టు 270 ఎకరాలుకాక, కొత్తగా 260 ఎకరాలకు పారుదల వసతి కల్గుతుంది. ఈ స్కీము నిర్మాణ ప్రగతిని కలెక్టరు మొన్నను శీలించారు. చిత్రంలో ఎడమనుండికుడికి: నెల్లూరు, గూడూరు అసిస్టెంటు ఇంజనీర్లు మునిరెడ్డి, నారాయణరెడ్డి; కలెక్టరు పార్థసారధి, ఆయనతో మున్నున్నది సర్పంచ్ చెలికం శంకరరెడ్డి, ప్రక్కన సమితిరాజా వెట్లూరు రాఘవరెడ్డి

పల్లెల వార్తావళి

(5వ పేజీ తరువాయి)

ప్రభావముంటుంది. అది గమనించడం; పాశుపతాస్త్రంవంటి ఆ సత్యాగ్రహాయుధాన్ని అవహాస్యం పాల్జేయకుండడం ఉచితమని మా అభిప్రాయం.

రాపూరు పశువుల ఆస్పత్రి

36 వేలనుండి అద్దెకొంపలో కాపురం చేసిన రాపూరు పశువుల ఆస్పత్రికి, స్వంత ఇల్లు ఏర్పడబోతుంది. ఆ ఇల్లుకూడా పశు సంపద అభివృద్ధికో విశేషమైన కృషిచేసి కష్టంపెట్టాంకు గురియై, అకుటిన నగ్గరెట్లకత్తి ఎటయైన స్వర్గీయ నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారి పేరుతో అనిర్వచించడం ఎంతో ఉచితంగా వుంది. వెంకటరెడ్డిగారి భార్య శ్రీమతి బడ్డెమ్మ ఐదువేల రూపాయలు విరాళం ఇచ్చింది; సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణరెడ్డి విరాళాల ద్వారా కొరపమొత్తం సేకరించారు; తాలూకాఫీసు ఆవరణంలో ఆ భవనానికి నవంబరు 30 తేదీ కలెక్టరు శ్రీ ఆర్. పార్థసారధి శంకుస్థాపన జరిపారు. ఈఆస్పత్రి నిర్మాణంలో జిల్లా పశువైద్య శాఖాధికారి డాక్టరు పి. హనుమంతరావు, రాపూరు పశువుల డాక్టరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారల ప్రోత్సాహము, శ్రద్ధ, కృషికూడావుంది.

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ ఆర్. పార్థసారధి డిసెంబరు కార్యక్రమం–

15 తేదీ నెల్లూరు-జిల్లా అధికార్ల కోఆర్డినేషన్ మీటింగు; 16, 17 నెల్లూరు; 18 ఉదయగిరి ప్రయాణం; 19, 20 తేదులలో ఉదయగిరి తాలూకాలో కరువు పనుల తనిఖీ; 21, 22 వింజమూరు సమితిలో పర్యటన; 23, 24 తేదులలో కావలి సమితి పర్యటన, 23 తేదీ సిద్దనకొండూరు నేత్రశిబిరంలో పాల్గొంటారు; 25 నెల్లూరు; 26, 27 తేదులలో కలిగిరి, సైదాపురం, మనుబోలు, తలుపూరు సందారం; 28 నెల్లూరు; 29, 30 బుచ్చి సమితిలో పర్యటన; 31 నెల్లూరు.

బుచ్చి గిరిజనసేవ

మొన్నటి అతివృష్టికి బుచ్చిలోని మలిదేవి ప్రాంతం జలమయమైపోయింది 200 మంది గిరిజనులు నిరాశ్రయులయ్యారు. సమితి రాజు బాలకృష్ణారెడ్డి, సర్పంచ్ రాధాకృష్ణారెడ్డి గారలు వీరందరికి హైస్కూలులో వసతి చూపి, ఒకరోజు భోజనాదులు ఏర్పాటుచేశారు. మరరోజు ఒక్కొకరికు బియ్యం పంచున పంపకం చేశారు. జలమయమై, ఇండ్లు పడిపోయిన వారందరికీ తగిన సహాయం చేయవలసిందిగా శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి కలెక్టరుకు విజ్ఞప్తిచేశారు.

ఆదిమూర్తిపురం గండి

నవంబరు వానలకు, కావలి తాలూకా ఆదిమూర్తిపురం చెరువుగండిపడి, హరిజనవాడ జలమయమై పోయిందని; చాల ఇండ్లు పడిపోయాయని, పైర్లకుకూడా విపరీతనష్టం సంభవించిందని; చెర్లో చుక్క నీరులేకుండా పోయిందని శ్రీ వేములపాటి సుబ్బరాయుడుగారు వ్రాస్తున్నారు. కలెక్టరుగారు తనిఖీచేసి చెరువు గండ్లు పూడ్చింది, చెడిపోయిన భూముల మరమ్మత్తుకు రైతులకు ధనసహాయం చేయాలనికూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

సైదాపురం దౌర్జన్యం

రాపూరు తాసిల్దారు, గూడూరు పి. డబ్ల్యు. డి అసిస్టెంటు ఇంజనీరు సమక్షంలోనే మన్నారపు సిద్దయ్య తనమీద, తనవర్గంవారిమీద దౌర్జన్యం జరిపినాడని, తీవ్రమైనగాయాలు తగిలాయని, వారిమీద చర్యతీసుకుంటూ తమకు రక్షణ కల్పించాలని శ్రీ కందాడి చెంచయ్య కోరుతున్నాడు

చెరువుకట్ట తెగగొట్టబడడంమీద వచ్చిన ఆరోపణలు ద్వేషాలు దీనికి కారణంగా కనబడుతుంది. బాధ్యతగల అధికార్లు మందు జరిగింది చూస్తున్నారు కాబట్టి; వాస్తవ విషయాలు వారికి తెలిసివుండాలి. దోషం ఎవరిదో నిర్ణయించి వారిమీద చర్య జరిపించేబాధ్యత కూడా వారిమీదనే వుంటుంది.

చింతలదేవి ఫారం

చింతలదేవి ఫారం మేనేజరుమీద శ్రీ రెడ్డయ్య (ఎర్రబల్లి) చేసిన ఆరోపణలను ఖండిస్తూ, ఆదిమూర్తిపురం నుండి శ్రీ వేములపాటి వెంకటరమణయ్య వ్రాస్తున్నాడు. ఆయన ఖండన సారాంశం ఇదీ:

మేనేజరుగా శ్రీ రామరాజు గారొచ్చి రెండు మాసాలుకూడా కాలేదు. ఇంత లోగానే వారిమీద దుష్ప్రచారం జరగడం శోచనీయం. శ్రీ రామరాజు యువకుడు, ఉత్సాహవంతుడు, సామ్యుడు, ఫారంను అభివృద్ధి చేయాలనే ఆకాంక్ష కల్గినవాడు. ఈయన వచ్చిన కొద్ది కాలంలోనే ఇదనంగా 100 మందికి పని చూపించాడు; ఫారంలో సాగును 700 ఎకరాలకు పెంచి నవ్యశ్యామలం చేశాడు ఫారంలో జరుగుతుండిన అక్రమాలను అరికట్టాడు. ఆయనమీద దుష్ప్రచారానికి ఇదే కారణమని నా అభిప్రాయం.

ఫారం అభివృద్ధికి ఇటువంటి దుష్ప్రచారాలు గొడ్డలిపెట్టు కాగలవు.

–ఇదీ వెంకటరమణయ్య ప్రకటన సారాంశం. దూరాభారాలనుండి అధికార్లమీద ఆరోపణలొస్తే ఇక్కడ కూర్చొని ఏమితెలియకుండా ప్రకటించడం మాకూ సంకటంగానే వుంటుంది చింతలదేవి ఫారంను ఎత్తివేసే ప్రయత్నమొకటున్నదని ఒక వృత్తపత్రికవదంతి. ఆరోపణలు, వదారాలు కట్టిపెట్టి, అందరూ అది పోకుండా చూసుకోవడం అవసరం.

వింజమూరు వుత్సవం

జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ వింజమూరు శాఖ ఆధ్వర్యంలో గ్రంథాలయ వారోత్సవాలు జరిగాయి. నవంబరు 14 మొదలు 20 తేదీ వరకు రోజువారీ కార్యక్రమంతో లైబ్రరీ అందరినీ ఆకర్షించింది. ఆఖరిరోజు శ్రీ బి. కోటారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీ ఎ. నాగభూషణాచారి, శ్రీ పి. రమణయ్య, శ్రీ ఎ. వెంకయ్య ప్రభృతులు వుపన్యసించారు డాక్టరు డి. వీరాస్వామి బహుమతిప్రదానం చేశారు. బ్రాంచి లైబ్రేరియన్ శ్రీ ఎం. వెంకటరత్నరెడ్డి వుత్సాహంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వర్తించారు.

సూళ్లూరుపేటలో మాజీ శాసనసభ్యుని దీక్ష

సూళ్లూరుపేట బస్‌స్టాండులో 11 తేదీ మాజీ శాసనసభ్యుడు శ్రీ కటారు మునుస్వామి ఆంధ్రపతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. పంచాయతీ సర్పంచ్ శ్రీ బి ఎస్ గణపతి, ఎన్. జి. ఓ. సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకటరెడ్డి, విద్యార్థినాయకుడు శ్రీనివాసులు, ప్రసన్నకుమార్, ఆవల ప్రసాదరావు, ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు సిహెచ్ గోపాలరెడ్డి, కార్యదర్శి పాలవల్లి వెంకటరమణయ్య తదితరులు 'శపథ' ప్రసంగాలు చేశారు. ప్రత్యేకరాష్ట్రం కావాలని తీర్మానించబడింది

అరోజు సాయంకాలం కటారు మునుస్వామి, గణపతి, వేనాటి సుబ్బయ్య, బి. ఎస్. వి. అప్పారావు, పి. శ్రీనివాసులు, కె మురళి, ప్రసన్నకుమార్, మురళీలాల్, బి వి. రమణయ్య, టి. సుందరరావు, జిల్లా భాషా నిరాహార దీక్షకు కూర్చున్నారు. అమరణ దీక్షకాదు; రిలే దీక్ష.

8 తేదీ నుండి న్యాయవాదులు కోర్టులు బహిష్కరిస్తున్నారు

ముల్కీ సాకుమాత్రమే

(3వ పేజీ తరువాయి)

అందులో కోస్తా జిల్లాలవారి అంతా మాకే అనేవరకచూస్తే ఎవరైనా యీ రక్షణ కోరుతారు. ఆంధ్రోద్యమం రోజుల్లో రాయలసీమవారుకూడా ఇలాగే భయపడలేదా? శ్రీ బాగ్ సంధికి- యీనాటి పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందంవలెనే- యీ భయమే కారణంకాదా?

ఈనాడు ముల్కీ వ్యతిరేక ఉద్యమం కూడా అగడ్త మీదనే సాగుతోందికదా! ముల్కీరద్దు కావాలనే నాయకులు ఎందుకు యీడిమాండు చేస్తున్నారు? విద్యార్థులల్లో తమకుగల అధిక్యత సాకుగా తెలంగాణావారిపై పెత్తనం చేయాలనేనా? తమకు ఆ ప్రాంతంలో యీనాడే ఉద్యోగాలను కబళించాలనే తాత్పర్యంకదా యీ డిమాండు ఒక సంగతి యీ ఉద్రేకంలో మరిచిపోతున్నారు- అది ప్రధాని పంచసూత్రాలు గిటానికి ముల్కీ సూత్రాలకు సమాధికట్టేసాయి నిటానికి పదిహేను సంవత్సరాల క్రిందట పార్లమెంటు పార్లమెంటు ఆమోదించినప్పుడే ముల్కీరూల్సు శవప్రాయమైనాయి. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు అవి రద్దుకాలేదనే విషయాన్నే నిర్ధారణచేసి, పార్లమెంటు వాటినిగురించి చర్య తీసుకోవాలన్నారు. అంతమాత్రంచేత అవి బ్రతికున్నాయని అనుకోవడంపొరబాటు కాని వాటిని అందోళనలకు సాకుగా తీసుకోవాలని తెలంగాణావారు ఉపయోగించుకుంటూ వచ్చారు; ఆ 'పదవకాశా'న్ని ప్రయోజనపరుచుకోవాలనే పెద్దలుకూడా వున్నారు

అందుకు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నంతకాలం ముల్కీరూల్సు ఇంత పెద్ద రాక్షసిగా కనపడ్డనిది తెలంగాణా ముఖ్యమంత్రి వచ్చేసరికి ముల్కీరూల్సువల్ల జరిగే అన్యాయం తెలిసివచ్చింది! ఒక్క సంవత్సరంలో తెలుగువారి నాయకులలో ఇంత జ్ఞానోదయం కలగడంతో ఉద్యమం ప్రారంభమైపోయింది ఈ 15 సంవత్సరాలు వీరొకరూపేణా పరిపాలనాయంత్రంతో సన్నిహితంగావుంటున్న లచ్చన్న, తెన్నేటి ప్రభృతులకంటికి యీ రాక్షసి ఎందుకు కనపడలేదు? కనీసం ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమానికి జలదరస్తున్న రోజుల్లో అప్పుడైనా ముల్కీరూల్సుగూర్చి వట్టిచేచే తెలంగాణావారికట్ల సానుభూతిగాని ఆంధ్రప్రజల హక్కులవట్ల యీనాటి మమకారం ఆనాడు కనపడలేదేం? గాలి ఎదురుగా వుందనా? ప్రవాహానికి ఎదురు ఈదలేకనా?

ఈ ఉద్యమం కొత్తనాయకులనగూడా దేశానికి ఇచ్చింది- అతుకులబొంత డెమోక్రటిక్ సోషలిస్టు ఫ్రంట్ నాయకులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, అఖిల దళ ప్రజానాయకులు శ్రీ శ్రీరాములు, శ్రీ వెంకటరత్నం, మాజీ కమ్యూనిస్టు శ్రీ సి వి. కె రావు సర్వసాధారణంగా వీరు వ్యక్తులుమాత్రమే అయినా యీ వుద్యమం వీరందరిని ఒకటిగా చేసింది.

ప్రజాజీవితంలో వున్న వీరొక్కటే యీనాటి అయోమయస్థితికి చాలవన్నట్లు ఎన్. జి. ఓ. ల నాయకత్వంకూడా వీరికి సహాయం అందచేస్తుంది. అసలు నాన్ గెజిటెడ్ ఉద్యోగుల సంఘ నాయకులు వీరందరినీ మించారు ఎందరు దివరివరకూ నిలబడతారనేది వేరేప్రశ్న. ప్రభుత్వంలో మనం ఉద్యోగస్తులమేఅనే ఆలోచనేలేదు. జీతాలకోసం, అలవెన్సుల కోసం సమ్మెచేసినప్పుడే వీరికి ప్రజాసానుభూతి లేకపోయె అందుకని వీరికి కూడా దేశభక్తి పూనికవచ్చి ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమంలో భాగస్వాములయి అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు కీర్తిని పంచుకోవాలని వారి ఆతుక. అందుకనే డిశంబరు 7 తేదీ నుండి సమ్మెచేస్తున్నారు.

ఇదివరకు వీరి సమ్మెను భగ్నంచేసిన నాయకులే వీరికి ఈనాడు మద్దతు నిస్తున్నారు-నైతికంగాను,ఆర్థికంగాను. అనాడు వీరి క్రోధావేశాలకు గురిఅయినవారు ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి, ఆర్థికమంత్రి శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి నేడు వీరికి మార్గదర్శకులు. రాజధానిలో పదంతులకుఅంతులేదు ఉద్యోగ సంఘాల ఆందోళనకు ప్రోమత వీరేకల్పిస్తున్నారని అంటారు ఏది నిజమయినా ఆందోళన ఎంత ప్రజాపరమయినా దబ్బుమాత్రం హెచ్చుగా కావల్సిందే అదోపలో స్టేషను తగలబెట్టదానికి వెనకగల అదృశ్యహస్తాలు చాలా పెద్దవాళ్ళవేనంటారు.

ఇతరా ఉద్యోగసంఘ నాయకులు కూడా రాజకీయ పోరాటాల్లో యిరుక్కోవడం చూస్తే రాతు మెత్తనయితే గుర్రం ఎన్నికాళ్ళమీద నడుస్తుందో చెప్పనక్కరలేకుండా తెలుస్తుంది. కాని యీ గుర్రం రాతును క్రిందికి త్రోసేయాలనే ప్రయత్నం చేసినా వింతలేదు

నెల్లూ జిల్లా వరకే పరిమితమయిన యీ ఉద్యమ ఉధృతిలో యీనాడు కలమార్పు గమనించదగినది ఆంధ్రమంత్రులు రాజీనామాచేసి దానిలోకలిసి కొట్టుకపోతే, ప్రత్యక్షంగా కాంగ్రెసు వ్యతిరేక వర్గాల చేతుల్లోనే నేడు యీ ఉద్యమం వుంది; అందుచేత యీ ఉద్యమం పాలకపక్షానికి వ్యతిరేకమే అందుచేత దీని ఫలితంకూడా మనం ఊహించుకోవచ్చు.

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులపార్టీ -ఎన్ని వంకలు పెట్టినా –ప్రధాని సూత్రాలను అంగీకరించింది. అందుకని కొందరు మంత్రులు రాజీనామాలేసి కీర్తి సంపాదించుకున్నా వచ్చేనష్టంలేదు – కొత్తవారు మంత్రులు అవడానికి అవకాశం కల్పిస్తారు.

— —

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

ప్రకటన

మానద్ద మేలురకమైన పచ్చెర్ల కొంగ నెంబర్లు (co 29) వరి విత్తనములు కలవు. పలయువారు యీ క్రింది అడ్రసుకు నేరుగా వ్రాయవలెను.

శ్రీరామకృష్ణా ఫెర్టిలైజర్సు,

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం (బస్టాండు)

ఫోను: 61.

భూములు లీజుకు యివ్వబడును

సూళ్లూరుపేట తా., మంగళంపాడు గ్రామంలోవుండె శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి వారి దేవస్థానంయొక్క మెట్టభూమి వల్లపు భూమియు మాగాణి భూమి ఈ న్యూ 29-12-72 తేదీలోగా ప్రతిపాలన సరిమక్తాలకుగ యివ్వబడును. ఇందు మెట్టకు పైపుపెట్టింగువల్ల సేద్యము జరుప బడేడుకుకాని, మెట్టసేద్యంగాగాని విట్టుగ జరుపగలందులకు యివ్వబడును. పలయువారు ఈ క్రింద అడ్రసుకువచ్చి నావల్ల పొందవచ్చును.

ఇట్లు సుస్థిర పరిపాలన హక్కులుగల్గినట్టి వంశపరంపర ధర్మకర్తగు,

యజమానం, కిడాంబి

వెంకటరాఘవాచార్యులు,

కొత్తూరువీధి,

కోవూరుగ్రామంపోస్టు,

నెల్లూరుజిల్లా.

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా వదుగుపాడు గ్రామ పంచాయతి మునియల్ సిబ్బందికి 1972-73 సంవత్సరమునకు యీ ఫారముద్రలు సప్లయిచేయుటకు సీలుచెయబడు దర్పు, పాదరక్షలు సప్లయిచేయుటకు కొటేషన్లు 26-12-72 తేదీ వుదయం 11 గంటల వరకు యీ పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ గారిచే కోరబడుచున్నవి. టెండరు దాఖలుచేయుటకు రు. 25/-ధరావతు చెల్లించవలయును. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలలో తెలిసికొనవచ్చును.

పి. రాధాకృష్ణమూర్తి,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

వదుగుపాడు గ్రామపంచాయతి.

నర్సారావుపేట డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

S. C. 553/55 E. P. 333/67

శ్రీ గోపీనాథస్వామి టెంపుల్– రెవతెంపెడ్ బై E.O. ఎ కృష్ణారావు -డి. హో. విదదల రామయ్య –జె. డి.

నర్సారావుపేట తాలూకా పురపోత్త పట్నం గ్రామంలోని జె డి. తాలూకు 18-12-72 తేదిన వేలంకాబడు స్థిరాస్తి వయినం- డి. నెం 352/సి యి 2-93 సెంట్లులో యి 1-96 సెంట్లుకు హద్దులు- [తూ] ముప్పాళ్ళ హనీఫసాహెబు [ద] కోట సూర్యారావు [ప] విదదల వెంకట్రామయ్య వగయిరా [ఉ] నర్సారు డొంక. ఈహద్దులమధ్య యి 1-96 ట్లు సెంమెర్క భూమి. షరా– తే 20-12-66 దినరు 1870 లకు నర్సారావుపేట సహకారబ్యాంకువారికి ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చిన తాకట్టుకు లోబడి వేలం కావలయును.

—ఎ. పూర్ణానందంగారు.

వాది తరవు అడ్వకేటు.

ఒంగోలు వార్తలు

బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు

టౌన్లో విద్యార్థులు, స్త్రీలేకాదు; ఇతర మేధావివర్గంకూడా మళ్ళీ వ్యతిరేకోద్యమంలో వుత్సాహవంతంగా పాల్గొంటూంది. ఇటీవల దాదాపు రెండువేల మందితో విని ఎరుగనంతటి పెద్ద వూరేగింపు జరిగింది. అందులో డాక్టర్లు, లాయర్లు, ఇంజనీర్లు, గజిటెడ్ ఆఫీసర్లు, విద్యార్థులు వగైరాలంతా పాల్గొన్నారు. మళ్ళీ వ్యతిరేక నినాదాలు తప్ప మరేగొడవలూ లేకుండా ప్రశాంతంగా, హుందాగా టౌన్లో ముఖ్యవీధులగుండా వూరేగింపు నడిపింది. జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ టి. ఆర్. ప్రసాద్‌ను కలసుకొని మహజర్పిచ్చారు.

తర్వాత కలెక్టరాఫీసువద్ద జరిగిన సభలో బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు శ్రీ గాదంశెట్టి సత్యన్నారాయణ, శ్రీ మైనంపాటి వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ వెలిగాండయ్య, లాయరు శ్రీ ఎ వి. సుబ్బారావు ప్రసంగించారు. మళ్ళీని పూర్తిగా రద్దుచేయాలి, ఆంధ్రమంత్రులు, ఎం.ఎల్.ఏ. లు రాజీనామా చేయాలి, ఒంగోలు పోలీసు కాల్పులకు సంబంధించి న్యాయవిచారణజరపాలి, ఒంగోలు శాసనసభ్యుడు రాజీనామా చేయాలి—అంటూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానాలు చేశారు.

మరొక లబోదిబో!

మొన్నటి దహనకాండతో మరొక లబోదిబో! హెడ్‌పోస్టాఫీసు ఆర్. పెంటు బి. సుబ్బారావు తన కుమార్తె వివాహం కోసం, పాపం పొలాలు గిలాలు అమ్మకొని పదివేలు పోగుచేసి, భద్రంగా వుంటాయికదా అని హెడ్ పోస్టాఫీసులో దాచుకొన్నారట మళ్ళీ పుణ్యమా అని ఆ పాస్‌బుక్కు మసిమసయిపోయింది.

ఇంకొక గుమాస్తా ఒకటిన్నర వెయ్యి దాచుకొంటే అదీ భస్మమైపోయిందట. ఈ బాధితులకు తరుణోపాయమేమైనా వుంటుందో లేదో!

చీరాల విచిత్ర మరణం!

చీరాల—వేటపాలెం రోడ్డుప్రక్క, నీలకంఠాపురంలోని కుంటలో గత 30 తేదీ ఒక స్త్రీ శవం తేలింది ఆమె వేటపాలెంకు చెందిన బత్తిన రామలింగమ్మ అట. 28 తేదీ రాత్రినుండి ఆమె కనబడ్డంలేదట. 1 తేదీ గవర్నమెంటు డాక్టరు శవ పరీక్ష చేసి ఊపిరాడక ఉపిరితిత్తుల్లో నీరు నిండి సంభవించిన చావు అన్న అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు ఊళ్ళో పుకార్లు రకరకాలుగా వున్నాయి. ఇది ఆత్మహత్యేనా అన్న అనుమానాలు దట్టంగా వ్యాపించివున్నాయి మరణించింది స్త్రీ గనుక ఈ అనుమానాలకు మరింత అవకాశం ఏర్పడ్డాంది పోలీసుకూడా ఆత్మహత్యని భావించినట్టుంది. ఏమైనా ఇంకాస్త తీవ్రంగా లోతుగా దర్యాప్తు చేయాల్సిన సంఘటనగా కనబడ్తూంది.

లారీప్రమాదంలో మరణం

కరవది సబ్ పోస్టాఫీసు పోస్టుమేన్ పీసపాటి వెంకట్రాయుడ్ని 22 తేదీ రాత్రివ గంట సమీపంలో ఒక లారీ దూసుకవచ్చి కబళించేసింది. బలమైన గాయాలు తగిలి అతను 23 తేదీ చనిపోయాడు. ఆ ఘాతకపులారీ అంతుచిక్కకుండా వెళ్లిపోయింది. ఇంతవరకూ ఆచూకీ దొరకలేదు.

పొగాకురైతుల కడగండ్లు

ఈ సంవత్సరం పొగాకు రైతుల కడగండ్లు చూస్తుంటే కళ్ళనీళ్లు తిరుగుతున్నాయి వర్షాలు కురవక కొన్నాళ్ళు, కురిసి కొన్నాళ్ళు రైతును వేధించాయి. సెప్టెంబరు, అక్టోబరు దాకా చినుకురాలకపోవడంతో 'ఈవిడు గట్టెక్కేదెట్లారా భగవంతుడా' అని రైతు క్రుంగిపోయాడు. తర్వాత నాలుగు దినాలు రాకేటప్పటికి యిక తెప్పరిల్లుకోగలంగదా అని పొంగిపోయాడు. అడపాదడపా పడిన వర్షాలతో పొగాకునారు పోసుకున్నారు. ఆ వర్షాలు మరికాస్త ఉధృతమై, పోసిన నార దెబ్బతినడంతో మళ్ళీమళ్ళీ పోయాల్సివచ్చింది ఈ అకాలవర్షాలవల్ల మూడ్నాలుగుసార్లు నార్లుపోసిన రైతులు కూడా వున్నారు. ఆ దెబ్బతో నారు ధర ఆకాశాన్నెక్కి కూచుంది. ఎకరానికి రు 15 లు అయ్యేది, రు 100 నుండి 150 దాకా ఎగబాకింది అప్పులా పుట్టవు! ఇక పెచ్చు వడ్డీలకుపోయి నారు పోయాల్సివచ్చింది. ఎలాగో తంటాలుపడి, నగనట్రా తాకట్టుపెట్టి నార్లు పోసుకుంటే వానదేవుడు ఘోరున ఏడ్చాడు. కుంభవృష్టి ముంచెత్తింది. వర్జీనియా పొగాకు దాదాపు 90 శాతం దెబ్బతిన్నదంటున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో బ్యాంకులైనా రైతు నాదుకొంటాయా అంటే అదీ అంతగా కనిపించడంలేదు. బ్యాంకుల చుట్టూ రైతులను తిప్పుకోవడమేగాని ఫలితం లేకపోతూంది. రైతు విసిగి వేసారిపోతున్నాడు.

పొగాకు రైతులెప్పుడూ దర్జాగావుండేవారని ప్రతీతి. అట్లాంటి రైతు యిప్పుడు దిగాలుపడి పోయివున్నాడు. భవిష్యత్తు అనుమానాస్పదంగా భావిస్తున్నాడు.

ఇందులో రైతుల లోపంకూడా లేకపోలేదు. ముందుచూపు, పొదుపు లేకపోవడం ఈనాటి పరిస్థితికొక కారణం ఎన్ని ఎకరాల రైతైనా, పొగాకులో లక్షలార్జించినా నార్లువేసే సమయానికి అప్పులకోసం తిరిగేవాళ్ళు చాలా మంది ఈ విలేఖరి ఎరుగును. ఈ ధోరణి పోవాలి అప్పుడే రైతు బాగుపడ్తాడు. గత సంవత్సరపు అనావృష్టి, ఈ సంవత్సరపు అతివృష్టి - యిది రెండైనా పొగాకు రైతుల వైఖరిలో మార్పుతెస్తే మంచిరోజులు వస్తాయని ఆశించవచ్చు.

—

మాటకచేరి

(5వ పేజీ తరువాయి)

పిస్కరించుకుంటారు. నెలకో పదిహేను రోజులకో ఒకసారి సభ్యులందరూ అవూరు వెళ్తారు; అక్కడి స్థితిగతులను అవగాహన చేసుకొంటారు. తమ శాస్త్ర పరిజ్ఞానం ఆ గ్రామాభివృద్ధికి ఏ విధంగా వుపకరించగలదో నిర్ణయించుకొని, దానికి అనువైన ప్రణాళికను తయారుచేస్తారు. ఉదాహరణకు— మన పల్లెల్లో వ్యవసాయం గుడ్డెద్దు చేలోపడ్డట్టుగా జరుగుతూంది. ఏ భూమి ఏ పంటకు లాయకీ అయింది, ఏ సీజన్లో ఏ పంటవేస్తే దిగుబడిపెరుగుతుంది—అన్న శాస్త్రపరిజ్ఞానం మన రైతులకు బొత్తిగా లేదు. ప్రభుత్వ రంగం ఒక ఉద్యోగియిచ్చ గ్రామానికి నియమించబడి వున్నాడనుకోండి; అసలా ఆ ఉద్యోగి ఎన్నిపల్లెలకు, ఎంతమంది రైతులకు వుపకరిస్తున్నాడో మనకు తెలుసు అదీగాక, ఉద్యోగరీత్యా చేసే ప్రచారానికి, స్వచ్ఛందంగా స్నేహపూరితంగా చేసే ప్రయోజనానికి పోలికెంత లేదా వుంటుంది ఇట్లాంటి ప్రయోగాలు ఉభయతారకంగాకూడా వుంటాయి. సాయిల్ టెస్టింగు విషయమే తీసుకోండి— అది పల్లెలకు, పొలాలకు వెళ్ళి చేయడంవల్ల అటు రైతులూ లాభపడ్తారు; ఇటు విద్యార్థులకూ ప్రయోజనకారిగావుంటుంది. ఇట్లాంటి ప్రయోగాలు చాలావరకు లాబొరేటరీస్‌లో కూచొని, టెస్టుట్యూబులద్వారా సాధిస్తామంటే కుదరదు. గ్రామాల్లోకి వెళ్ళాలి; పొలాలు తొక్కాలి. అప్పటికిగానీ వాటి ప్రయోజనం, విలువ మన విద్యార్థులకు అర్థం కాదు. అదే ఒక జియాలజిస్టు బృందం ఓ గ్రామానికి వెళ్ళిందనుకోండి; కాలేజి లాబొరేటరీలో నేర్చుకునేదానికన్నా ఎక్కువగా అక్కడ తెలుసుకునే అవకాశముంది. మొన్నొక సమావేశంలో 'కుక్కగొడుగుల' ప్రస్తావనవచ్చింది. సాధారణంగా మనం వాటిని పెరికివేస్తాం. కాని వాటిలో చాలా మంచి ప్రొటీన్లున్నాయట. చాలాప్రాంతాల్లో విదేశాల్లోకూడా- వాటిని ఎంతో యిష్టంగా కూరవండుకొని తింటారట. సైన్సుక్లబ్ వాళ్లు ఒక పల్లెలో ఈ కుక్కగొడుగులన్నిటినీ పరీక్షించి, వీటితో యింకా ఎక్కువగా పెంచి, ఆ గ్రామస్థులకు వాటివిలువ తెలియచేయాలి అనుకొంటుండినారు. మంచి పథకమేకదా యిది!

ఈ విధంగా సైన్సుక్లబ్ సభ్యులు తమ శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్ని దత్తత తీసుకున్న గ్రామాభివృద్ధికి వుపయోగపరుస్తూనే, అక్కడ చేసే ప్రయోగాలద్వారా తమ శాస్త్రీయ పరిశోధనాశక్తిని పెంపొందించుకొనే అవకాశముంది. దత్త గ్రామంలో సైన్సుక్లబ్ చేపట్టే కార్యక్రమాలన్నీ పరిశోధనా దృక్పథంతోనే వుంటాయి గనుక పరోక్షంగా సభ్యుల శాస్త్రీయావగాహనకు ఎంతగానో వుపకరించవచ్చు

ఇంతేగాక, ఆ వూళ్ళోని స్కూల్లో ఒక హెర్బేరియం లేదా ఒక మ్యూజియం, సైన్సు పరికరాల్తో చిన్న ప్రయోగశాల వగైరాలను ఏర్పర్చాలనికూడా సైన్సుక్లబ్బీయులు కలలుగంటున్నారు. సదరు కలలు ఫలించాలంటే గ్రామస్థుల సహకారం, కాస్త ఆర్థిక స్తోమత ఉండాలి. వాటినెలా సమకూర్చుకుంటారో వేచిచూడాల్సిందే!

పోతే— అసలీ పథకాన్ని రూపొందించిన వి. ఆర్. కాలేజి ఫిజిక్సు డెమాన్‌స్ట్రేటరు ఎ. జగదీశ్ ఢిల్లీ ముందుగానే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, సి ఎస్ ఐ ఆర్. డైరెక్టరు జనరల్‌కు, ఎనిమిది యూనివర్శిటీలకు, యునెస్కోకు పంపాడట. తర్వాత కొంత కాలానికి సి. ఎస్ ఐ ఆర్. వాళ్లు ఒక్కొక్క రాష్ట్రంలో ఒక్కొక్క జిల్లాను దత్తత తీసుకొని, వనరులకు సంబంధించిన సర్వే జరిపించాలనే పథకాన్ని తయారుచేసింది. టెక్నాలజీని ప్రజలయిళ్ళ గడపదగ్గరికి తీసుకురావాలనే లక్ష్యంతో ఆ పథకాన్ని నిర్మించి జగదీష్ సూచించిన పథకాన్ని అందరూ అభినందించారు. ఎంతవరకు అమల్లోకి తెస్తారో చూడాలి.

★ ★ ★

చాలా రోజుల్నుంచీ రాయాలని, మన మునిసిపాలిటీ ప్రభువుల దృష్టికి తేవాలని అనుకొంటూనే వాయిదా పడిపోతూంది. మీరూ గమనించే వుంటారు- టౌన్లో అక్కడక్కడా గోడలమీద ఎవరో ఒక ఉన్మాద ఉద్యమకారుడు పనిగట్టుకొని బండబూతులు రాస్తున్నాడు కాలేజి అమ్మాయిల మీద అసభ్యకరంగా అవాకుచెవాకులూ పేలుస్తున్నాడు టౌనుబస్సుల్లో ప్రయాణించే అమ్మాయిలను అనరాని మాటలంటున్నాడు. ఆ పిచ్చిరాతలు రానురాను ముదర్తున్నట్టున్నాయి తెల్లటిగోడలమీద బాగా కాటికాయంత అక్షరాల్లో వినరాని మాటలు రాస్తున్నాడు. ఇటీవల ఈ రాత మరికాస్త ఎక్కువైనట్టుంది టౌను బస్సుల్లో అందరలను ఇబ్బందిపెట్టడానికి, అమ్మాయిల అవస్థలను తెలియచేయడానికి రాస్తున్నాడేమో అనుకొందామన్నా ఆరాతలట్లాలేవు. ఏదో పర్వర్షన్‌తో ఈ పిచ్చిపని చేస్తున్నాడనిపిస్తుంది. ఈ పని దాదాపు సంవత్సరంనుండి జరుగుతూనే వున్నా మన మునిసిపాలిటీవారు కాని, మరొకరుకాని పట్టించుకోవడంలేదు. పిచ్చివాళ్ళు చేసే పనులకు మేమెట్లా బాధ్యులం అంటారేమో వాళ్ళు; కాని చేసేది పిచ్చివాడే అయినా బాధపడేది సమాజం. ఆ రాతలు తుడిపించేసి, ఆ రాసినవాడ్ని యిక మీదట ఆ పని చేయనివ్వకుండా నివారించడం పెద్దపనేమీకాదు

అసలు గోడలమీద రాయడమనే అలవాట్నే పోగొట్టాలి. ఎలక్షన్ ప్రచారాలకు, వ్యాపార ప్రకటనలకు, ఇంకా సకల సభ్యుల అభిప్రాయ ప్రకటనలకు ఊళ్ళో వాళ్ళ గోడలే దొరుకుతాయా ఈ మహానుభావులకు? ఎలక్షన్లలో ఈ ప్రజాసేవకులు ప్రచారంకోసం లక్షలకు లక్షలు ధారపోస్తారే; వ్యాపారాభివృద్ధి కోసం మన పారిశ్రామికులు వేలకు వేలు వెచ్చిస్తారే- యిట్లా గోడలమీద వెట్టిసేటి యిచ్చుకొనే దౌర్భాగ్యమెందుకు వీళ్ళకు? ఇంక నాలుగు వేలు ఖర్చుపెట్టి శుభ్రంగా వాల్‌పోస్టర్లు వేయించుకొని తమకు యిష్టమొచ్చిన విధంగా, నచ్చినంత సైజులో యిష్టమైన ప్రచారం చేసుకోవచ్చుకదా మహారాజులాగా? ఏ పండక్కో పెళ్ళికో పందరూపాయలు ఖర్చుచేసి ఇంటికి సున్నం వేయించుకొంటే, తెరలు దొరుకుతున్నాయికదా అని వాటిని ఖరాబు చేస్తారే ఈ పెద్దలు! ఏమి వారి తీర్పు? ఇలా ప్రచారానికి పట్టించి గోడలు ఖరాబుచేసే దగుల్బాజీ సంప్రదాయం మనదేశంలోనే వున్నట్టుంది. ఇంగ్లండైనా అయితే ఖరాబు చేసిన వాళ్ళను బొక్క పట్టుకొనిలాగి కోర్టుకీడ్చేవాళ్ళు. సంవత్సరానికొక్కసారి యింటికి వెల్లవేయించుకోవడం కనాకష్టంగా వుంది రోజుల్లో! ఇక్కడాలక ఏ మునిసిపాలిటీ ఎన్నికల్లో వచ్చేసర్దాయంటే యిక మన గోడలమీద సైకిళ్ళు కాయలు, పిల్లులు, కుక్కలు వగైరా వగైరాలన్నీ అలంకరించబడ్డాయి మళ్ళీ బడి తుడిపి సున్నం వేయించుకోవాలంటే దడదగమెత్తుతుంది

వీటన్నిటికీ తోడు ఈ బూతు పంచాంగాలు కూడా మన గోడలమీదికెక్కుతున్నాయి. ఫలానావారికి ఒట్టు, ఫలానా మనిషి వాడుడు- అన్నంతవరకైతే ఫర్వాలేదులే అని నెట్టుకపోవచ్చు కాని ఈ బూతులెట్లా సహించడం? ఇళ్ళు గుర్తు చెప్పాలన్నా ఫలానా సందులో ఫలానా బూతు రాయబడివున్న యిల్లు అని చెప్పే దాకా వస్తుందిది.

ఈ మధ్య మునిసిపాలిటీకి స్పెషలాఫీసరు వచ్చిన తర్వాత కాస్త మన రోడ్లు గీర్లు బాగవుతున్నాయి సుందరమైన నష్టంగా వున్న మన పార్కులు యిప్పుడిప్పుడే శుభ్రమౌతున్నాయి. వాటితోపాటు ఈ బూతురాతల నిర్మూలనా కార్యక్రమాన్నికూడా స్పెషలాఫీసరుగారు చేపడ్తే బాగుంటుంది ఆ వున్మాదపు రాతలు రాసేవాడ్ని పట్టుకొని ఇకమీదట అలా రాయకుండా చేయగలిగితే సంస్కారవంతులైన నెల్లూరీయులు చాలా సంతోషిస్తారు! ఆ పుణ్యం కట్టుకోండి స్పెషలాఫీసరుగారూ!

—

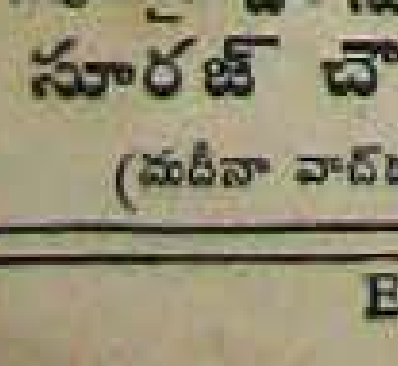
కావలెను

పత్రికా వ్యాసంగంలో ఆసక్తికలిగి, ప్రత్యేక శిక్షణ పొందగోరే విద్యావంతులైన యువకులు కావలెను ఒంగోలు-కందుకూరు ప్రాంతంవారైతే ప్రాధాన్యత. దరఖాస్తు అవసరంలేదు; స్వయంగా కలసుకోవచ్చు.

—జమీన్‌రైతు, నెల్లూరు.

మావద్ద నూతన డిజైనులతో ఫారిన్, నైలక్సు, రూబియా వాయిల్ మరెన్నోరకముల గుడ్డలపై మీరు కోరిన విధముగా పట్టు, నఖ్కిదారములతో గ్యారంటీ రంగులలో ఎంబ్రాయిడరిచేసి సకాలములో యివ్వగలము.
గమనిక: చెరిగి (తరుగు)పనితనము మీరు కోరిన డిజైనులు చేయుట మా ప్రత్యేకత.
ఇట్లు
రూబి
ఎంబ్రాయిడర్సు,
14/285 కాపువీధి, నెల్లూరు
మరియు
న్యూ రూబి
ఎంబ్రాయిడర్సు,
12/307 చిన్నబజారు,
నెల్లూరు.

వివాహమునకు—ముందు—వెనుక
పోయిన యవ్వనమును తిరిగి పొందండి.
మీవ్యాధి ఏరకమైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.
సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీ కో-ఆపరేటివ్‌బ్యాంకు ఎదుట,
(మదీనా వాచ్‌కంపెని ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Press, 190, Tipparajuvari Street, Nellore (A. P)